

JAAERVERSLAG 2024

Inhoudsopgave

1. Bestuursverslag	2
■ Voorwoord RvB	3
■ Zo voegt het Erasmus MC waarde toe aan de samenleving	5
■ 1.1 Het Erasmus MC in perspectief	7
■ Missie, visie, kernwaarden	8
■ Integriteit en sociale veiligheid	10
■ Blik op de maatschappelijke uitdagingen	12
■ Strategie: Koers28: De toekomst begint met doen	17
■ Milieu, maatschappij en goed bestuur (ESG)	21
■ Dialoog met stakeholders	26
■ 1.2 Organisatie	29
■ Algemene structuur en Organogram	30
■ Bestendige organisatiebasis	32
■ Financiën	40
■ Resultaten, omzet en ontwikkeling balans	42
■ Treasury	50
■ Risico en Interne Controle	53
■ Erasmus MC Holding BV	59
■ 1.3 Kerntaken	60
■ Introductie	61
■ Passende patiëntenzorg	61
■ Maatschappelijk gedreven onderzoek	64
■ Toekomstgericht onderwijs en opleiden	68
■ 1.4 Bijlagen bij bestuursverslag	69
■ Bijlage 1: Proces Nationaal programma Onderwijs	70
■ Bijlage 2: Toelichting Nationaal Programma Onderwijs: deel onderwijs	71
■ Personalia en nevenfuncties Raad van Bestuur	74
■ Personalia en nevenfuncties Raad van Toezicht	76
2. Verslag Raad van Toezicht	77
3. Jaarrekening	84
4. Overige gegevens	174
Bijlage	182

1. Bestuursverslag

Voorwoord RvB

Elke dag stappen onze collega's met toewijding en bevologenheid het Erasmus MC binnen. Sommigen diep in de nacht, anderen aan het begin van de dag. Tijdens hun werk in de operatiekamers, laboratoria, collegezalen en op de afdelingen geven zij het beste van zichzelf. Ze redden levens, doen baanbrekend onderzoek en begeleiden studenten die de toekomst van de zorg zullen vormen. Wat ons drijft, is niet alleen kennis of innovatie – het is de overtuiging dat we samen een verschil kunnen maken.

We kijken terug op een jaar vol ontwikkelingen, waarin we opnieuw de kracht van samenwerking hebben ervaren. De uitdagingen waren niet gering. De zorgvraag bleef toenemen, de arbeidsmarkt stond onder druk, en de financiële middelen vroegen om creatieve en doordachte keuzes. Maar in elke uitdaging zagen we ook een kans: om nieuwe wegen in te slaan, om technologie en digitalisering slim te benutten, en vooral om elkaar te versterken. Dat is de ware essentie van Erasmus MC. We zijn niet alleen een kennisinstituut of een ziekenhuis, maar een gemeenschap van gedreven professionals die samen bouwen aan de zorg van morgen.

In 2024 brak er een nieuw hoofdstuk aan: Koers28, onze strategische richting voor de komende vijf jaar. Niet zomaar een beleidsplan, maar een ambitie die voortkomt uit onze kern: de beste zorg bieden daar waar het het hardst nodig is, onderzoek met impact uitvoeren en onderwijs ontwikkelen dat aansluit bij de toekomst. In de praktijk betekent dit dat we ons blijven richten op de patiënten met de meest complexe zorgvragen. De patiënten voor wie expertise, innovatie en multidisciplinaire samenwerking geen luxe zijn, maar een levensvoorwaarde. We doen dat door samen te werken met zorgpartners in de regio, door slim gebruik te maken van technologie en door altijd oog te houden voor de mens achter de patiënt. Want echte zorg is meer dan alleen een behandeling.

Onze onderzoekers werken aan doorbraken die de gezondheidszorg structureel veranderen. Van preventie en gepersonaliseerde behandelingen tot slimme toepassingen van AI en big data. Niet alleen om betere zorg te leveren, maar om gezondheid te bevorderen en ziekte te voorkomen. Kennis wordt pas waardevol als het wordt toegepast, en dat is waar we voor staan: wetenschap met impact.

Ons onderwijs onderging ook een transformatie, ErasmusArts2030 ging van start. Hiermee bereiden we de artsen van morgen voor op een zorgwereld die voortdurend verandert. We zetten in op vernieuwende onderwijsvormen, kleinschalig en casusgestuurd leren, en een sterke focus op digitale zorg en interprofessionele samenwerking. Studenten ontwikkelen niet alleen medische kennis, maar ook de vaardigheden om wendbaar en toekomstbestendig te zijn. Want de beste artsen zijn niet alleen kundig, maar ook innovatief en verbindend.

Diezelfde ontwikkeling zien we in al ons onderwijs en onze opleidingen, van onderwijs aan verpleegkundigen tot medisch specialisten in opleiding. We blijven ons onderwijs voortdurend doorontwikkelen, zodat het blijft aansluiten op de veranderende vraag vanuit de samenleving. Zo leiden we zorgprofessionals op die niet alleen deskundig en betrokken zijn, maar ook klaarstaan voor de uitdagingen van de toekomst.

Samenwerken zien we als de sleutel tot vooruitgang. Daarom brengen we binnen de Convergence onze expertise samen met die van de TU Delft en de Erasmus Universiteit. Hier ontstaan grensverleggende innovaties op het snijvlak van technologie en zorg. Innovaties die niet alleen de medische wereld veranderen, maar ook bijdragen aan een gezondere samenleving. Tegelijkertijd krijgt onze langetermijnvisie voor onze campus steeds meer vorm. Dit wordt dé plek waar onderzoekers, zorgprofessionals en bedrijven samenkomen om ideeën te ontwikkelen en te testen. Een ecosysteem dat niet alleen de zorg vooruit helpt, maar ook bijdraagt aan de regionale economie en werkgelegenheid.

Het jaar 2024 was ook het jaar waarin we de wereld in rap tempo hebben zien veranderen. De zorg staat onder druk, financiering vraagt om strategische keuzes en talent is schaars. De zorg toegankelijk en betaalbaar houden is cruciaal. Dit vraagt om duurzame investeringen in infrastructuur en versnelling van innovatie. Wij gaan die uitdaging aan. De komende jaren bouwen we aan een nieuw kinderiekenhuis, een vernieuwende omgeving voor psychiatrische zorg en een nieuwe innovatieve onderzoekstoren. Daarnaast speelt digitale vooruitgang een sleutelrol bij het verminderen van de zorgvraag, het verlagen van de werklust en het vergroten van de regie van patiënten over hun zorgtraject. Dit zijn plannen waar forse investeringen voor nodig zijn. Om onze plannen te kunnen realiseren hebben we een structureel positief resultaat nodig. Ons resultaat over 2024 van €71.7 miljoen (2.9% van de omzet van €2.5 miljard) draagt hier aan bij, maar een structureel positief resultaat van deze omvang blijft ook de komende jaren noodzakelijk. Dit vraagt grote inzet en inspanningen van ons allemaal. Maar als er één ding is dat dit jaar opnieuw heeft bewezen, is het dat we samen sterker zijn. Dat we niet alleen reageren op verandering, maar deze ook durven vorm te geven.

Met trots kijken we terug op wat we samen hebben bereikt. Met vertrouwen kijken we vooruit naar wat komt. Want bij Erasmus MC doen we meer dan werken aan de zorg van morgen – we maken die zorg mogelijk. En dat begint bij onze mensen.

Met dank aan ieder van jullie die hier dagelijks aan bijdraagt.

Stefan Sleijfer

Joke Boonstra

Paul Boomkamp

Dirk Schraven

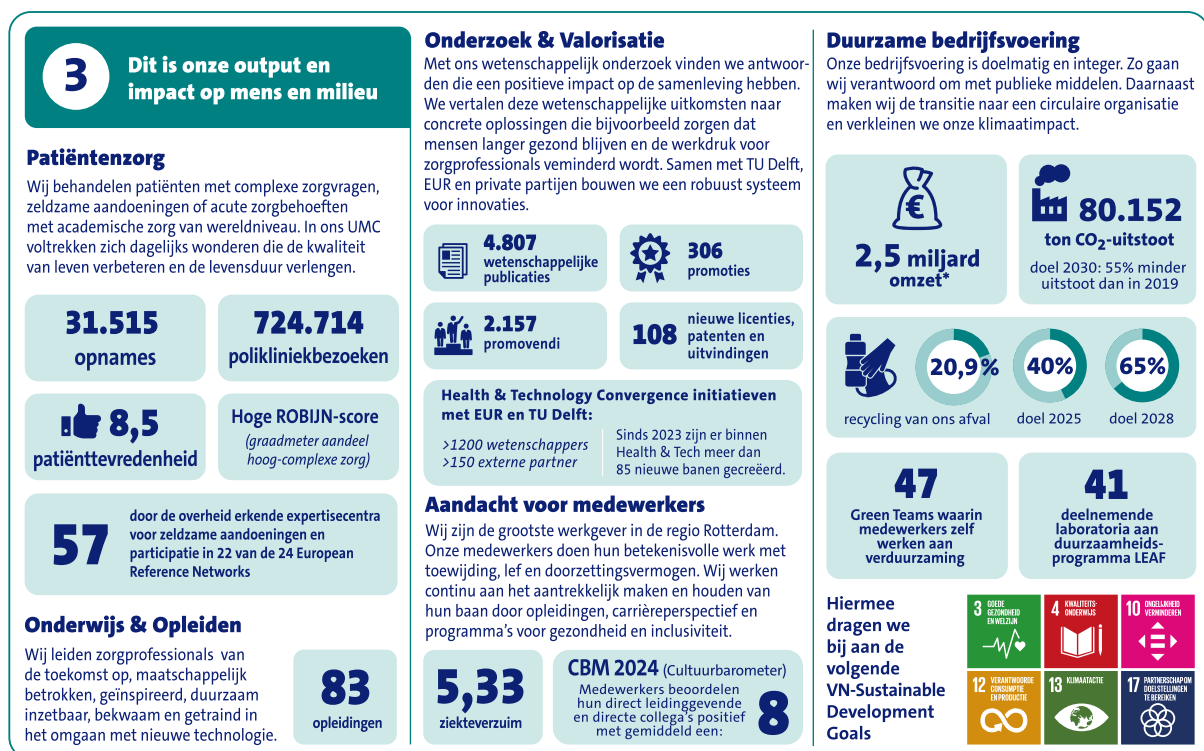
Zo voegt het Erasmus MC waarde toe aan de samenleving

De jaarverslaglegging is in transitie. Waar de jaarverslaglegging voorheen een strikt financieel verantwoordingsdocument betrof, bewegen we langzamerhand naar een verantwoordingsdocument waarin we als organisatie verantwoording afleggen over de wijze waarop wij waarde toevoegen aan de samenleving.

In aanloop naar de Corporate Sustainability Reporting Directive vinden wij het belangrijk om niet alleen onze resultaten ten aanzien van onze kerntaken toe te lichten, maar ook onze impact op mens en milieu. We hanteren ESG-principes (Environmental, Social, Governance) om onze doelen te realiseren. In dit verslag ziet u ESG-logo's terug, die laten zien hoe we in 2024 aan deze doelen hebben gewerkt.

In onderstaande waardecreatiemodel ziet u in één oogopslag hoe wij waarde toevoegen aan de samenleving.

*Inclusief het Adrz-ziekenhuis

1.1 Het Erasmus MC in perspectief

Missie, visie, kernwaarden

Het Erasmus MC is geworteld in Rotterdam: wereldstad, wereldhaven, en voor talloze mensen vooral een thuis. Elke dag weer werken onze medewerkers, vrijwilligers en studenten met toewijding, passie en kennis van zaken aan de drie hoekstenen van het Erasmus MC:

- Veilige en excellente zorg voor patiënten met complexe zorgvragen, zeldzame aandoeningen of acute zorgbehoeften.
- Onderscheidend onderwijs dat ambitieuze, nieuwsgierige en getalenteerde studenten aanspreekt en ontwikkelt en opleidt en inspeelt op de zorg- en gezondheidsvraagstukken van vandaag én morgen.
- Internationaal toonaangevend wetenschappelijk onderzoek dat ziekten en aandoeningen helpt te begrijpen, voorspellen, behandelen en voorkomen.

In het Erasmus MC handelen we vanuit het besef dat zorg, onderzoek en onderwijs het beste tot hun recht komen door een grote diversiteit aan (zorg-)medewerkers, wetenschappers, studenten en docenten. Deze diversiteit aan talent maakt het Erasmus MC een omgeving waarin iedereen zich thuis kan voelen en zich optimaal kan ontwikkelen, en waarin we met ons onderwijs, onderzoek en onze patiëntenzorg steeds effectiever kunnen inspelen op de behoeften van een veranderende wereld.

Missie

De manier waarop wij waarde toevoegen, ligt besloten in onze missie: *een gezonde bevolking en excellente zorg door onderzoek en onderwijs.*

Visie

Onze ambities volgen uit onze visie: *erkend leidend in innovaties voor gezondheid en zorg.*

Kernwaarden

De manier waarop we waarde willen toevoegen, volgt uit onze kernwaarden: *verantwoordelijk, verbindend en ondernemend.*

Verantwoordelijk

Wij nemen verantwoordelijkheid en leggen verantwoording af. Aan de patiënt en zijn naasten bijvoorbeeld, aan de mens met een zorgbehoefte, aan de student, aan de maatschappij én aan elkaar. Ons werk is van toegevoegde waarde: wij doen de juiste dingen en die doen we goed. Wij zijn professioneel en integer, en tegelijkertijd transparant. We lopen niet weg voor moeilijke besluiten. We delen kennis en inzichten. Anderen mogen ons aanspreken op ons resultaat en gedrag. Of het nu gaat om het gedrag van de medewerkers van het Erasmus MC als individu, of om dat van onze organisatie als geheel. We zijn koersvast, betrouwbaar en consistent.

Verbindend

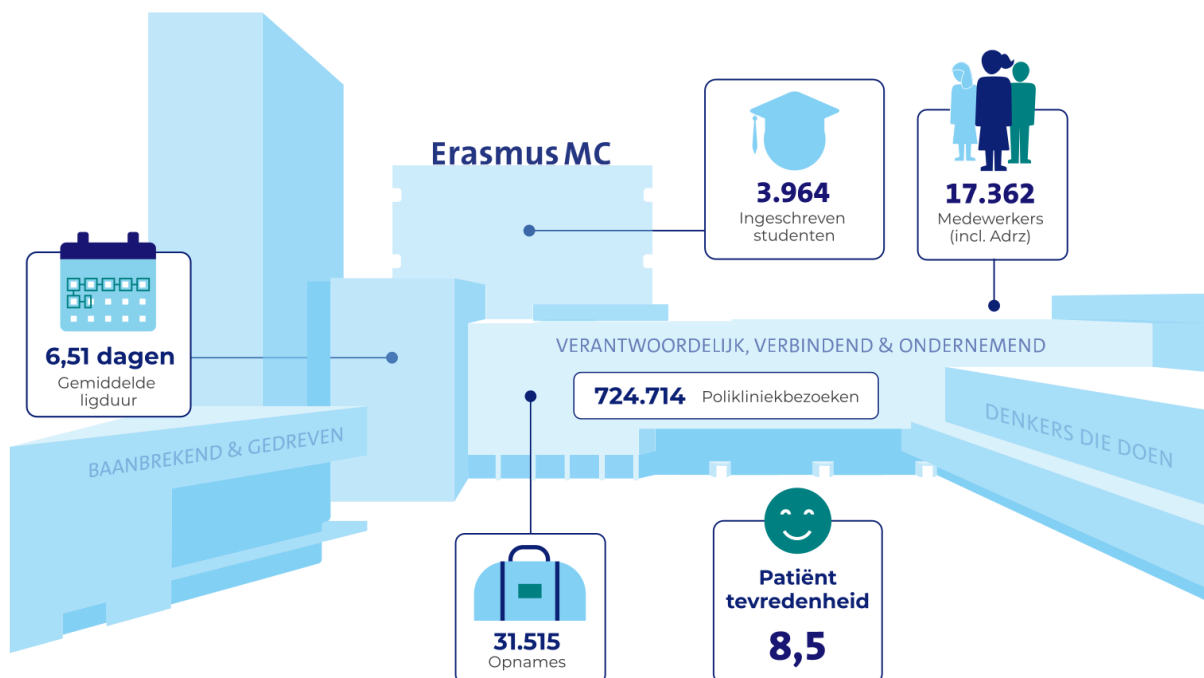
Verbinden is voor het Erasmus MC een manier om te verbeteren en te innoveren. Samen bereik je

immers meer. We zijn teamspelers die zich verbonden voelen met elkaar, met patiënten, studenten en met de waarden van het Erasmus MC. We zijn betrokken, geïnteresseerd en tonen inlevingsvermogen. We respecteren verschillende meningen en gevoelens. Met partners, binnen en buiten onze organisatie, werken we samen op basis van vertrouwen en respect. Als Erasmus MC bevinden we ons niet alleen midden in de stad, maar ook midden in de samenleving. Met onze blik naar buiten staan we open voor vragen en wensen van de patiënt, de student en de maatschappij. Nu én in de toekomst.

Ondernemend

Het Erasmus MC is ondernemend: we signaleren kansen en anticiperen daarop. Waar het Erasmus MC mogelijkheden ziet voor vernieuwing of verbetering, nemen we initiatief. We wachten niet af, maar weten van aanpakken, brengen meerdere perspectieven bij elkaar en zoeken actief tegenspraak op. We denken in oplossingen, niet in obstakels. Met lef, ambitie en optimisme.

Erasmus MC in cijfers 2024

Integriteit en sociale veiligheid

Integriteit

Het Erasmus MC vervult als universitair medisch centrum een maatschappelijke functie op het gebied van onderzoek, onderwijs en patiëntenzorg. Om die functie optimaal te kunnen vervullen, vanuit het volste vertrouwen van de samenleving, is integriteit even wezenlijk als vanzelfsprekend. Als maatschappelijke organisatie wil en moet het Erasmus MC transparant, inclusief en betrouwbaar zijn.

In een organisatie waar duizenden medewerkers, studenten, patiënten en bezoekers elkaar dagelijks ontmoeten, heeft iedereen op de een of andere manier te maken met de verschillende aspecten van integriteit, zoals betrouwbaar handelen en oprecht communiceren. Integriteit is een eerste voorwaarde voor professioneel gedrag binnen organisaties. Voor de medewerkers van het Erasmus MC hebben we daarom de toepasselijke wet- en regelgeving met onze normen en waarden in een integriteitsdocument samengebracht. Het is een levend document, dat we waar nodig blijven ontwikkelen en ook actief onder de aandacht van medewerkers brengen.

Integriteit gaat uit van normen en waarden, ook in gedrag. Erasmus MC wil iedereen die hier werkzaam is of hier studeert een veilige omgeving bieden. Als medewerkers van het Erasmus MC zijn we samen verantwoordelijk voor een veilig, gezond en plezierig werk- en leerklimaat. Professioneel samenwerken is een normale zaak. Goede omgangsvormen zijn een zorg van ons allemaal. Ongepaste omgangsvormen en ongewenst gedrag kunnen gemeld worden bij de vertrouwenspersonen en bij de ombudsman en van het Erasmus MC. Dit kan rechtstreeks, maar ook via de app #zouikwatzeggen. Medewerkers en studenten weten de weg naar de ombudsman inmiddels te vinden. Het Erasmus MC neemt meldingen serieus en heeft bij misstanden laten zien de weg naar de rechter niet te vrezen.

Sociale veiligheid

Het Erasmus MC streeft naar een veilige en gezonde werkomgeving waarin medewerkers zichzelf kunnen zijn en hun vakmanschap optimaal kunnen uitoefenen. Grensoverschrijdend gedrag, zoals discriminatie, (seksuele)intimidatie, agressie en geweld zet de sociale veiligheid onder druk.

De leidinggevende is het eerste aanspreekpunt voor een medewerker die grensoverschrijdend gedrag van een collega ervaart. Een medewerker kan de situatie ook met een vertrouwenspersoon bespreken. Die biedt een luisterend oor en ondersteunt de medewerker bij eventuele vervolgstappen.

Een derde optie is een melding bij de interne ombudsman. De ombudsman hanteert voor iedere melding zorgvuldig en vertrouwelijk maatwerk, kan nader onderzoek doen en geeft onafhankelijk advies.

Meldingen bij ombudsman en vertrouwenspersonen 2024

Type melding	Aantal meldingen bij ombudsman	Aantal meldingen bij vertrouwenspersonen
Verhaal doen/ advies vragen	15	61
Conflictsituatie	46	69
Pesten	6	14
Intimidatie	14	30
Seksuele intimidatie	5	7
Discriminatie	4	7
Totaal aantal meldingen	90	188

In 2024 heeft het Erasmus MC een visie op diversiteit, inclusie en sociale veiligheid opgesteld en deze visie is op verschillende manieren bij medewerkers onder de aandacht gebracht. In het kader van preventie zijn verschillende klinische lessen en trainingen voor omstanders georganiseerd. Voor leidinggevendenden is een toolbox sociale veiligheid in ontwikkeling. Het geeft handelingsperspectief om grensoverschrijdend gedrag te signaleren en bespreekbaar te maken.

Onderzoek naar seksueel overschrijdend gedrag

In 2024 heeft het Erasmus MC, in samenwerking met de Erasmus Universiteit, onderzocht hoe vaak zorgmedewerkers in het Erasmus MC in de afgelopen 1,5 jaar seksueel overschrijdend gedrag (SOG) hebben meegemaakt. Ruim 1200 verpleegkundigen, AIOS, ANIOS en medisch specialisten hebben daarvoor anoniem een vragenlijst ingevuld.

In het onderzoek werd onderscheid gemaakt tussen drie soorten SOG. Verbaal SOG, zoals seksueel getinte opmerkingen, schunnige woorden of sissen; digitaal SOG, zoals seksueel getinte plaatjes of opmerkingen via telefoon of mail; en fysiek SOG, zoals tegen je zin aangeraakt, gezoend of betast worden.

Verbaal SOG kwam het meeste voor. Ruim 14% van de medewerkers ervaart dat soms tot voortdurend. Degenen die dit overkomt zijn vaak vrouwen tussen 26 en 35 jaar oud en degenen die het doen zijn vaak mannelijke collega's, mannelijke patiënten of hun familieleden. Fysiek SOG wordt minder genoemd. 1,4% van de zorgcollega's ervaart dat soms tot voortdurend. Digitaal SOG wordt soms ervaren door 1% van de ondervraagde collega's. Wat de vorm ook is, het onderzoek laat zien dat SOG een negatief effect heeft op de medewerkers die het overkomt. Een van de aanbevelingen van het onderzoek was om meer onder de aandacht te brengen wat medewerkers kunnen doen om SOG bespreekbaar te maken. Er heeft een campagne plaatsgevonden om medewerkers hierop te attenderen.

Blik op de maatschappelijke uitdagingen

ESG

Het Erasmus MC staat midden in de samenleving. We geven invulling aan onze kerntaken binnen de context van de gehele maatschappij. Als Erasmus MC is het daarom belangrijk om buiten de muren van ons gebouw te blijven kijken naar de ontwikkelingen in de wereld. We staan voor grote uitdagingen, waaronder de toegankelijkheid van de zorg, voorgenomen bezuinigingen, (geo)politieke ontwikkelingen, arbeidskrapte en toenemende agressie, ook jegens hulpverleners.

Druk op toegankelijkheid zorg

De toegankelijkheid van de zorg staat onder druk. De zorgvraag blijft stijgen door de vergrijzing en toename van overdraagbare en niet-overdraagbare aandoeningen. Om onze hoog complexe, derdelijns zorg haalbaar en betaalbaar te houden, zet het Erasmus MC in op technologische innovatie om de zorg efficiënter te maken. Daarnaast raken de gestegen inflatie en loonkostenstijging de financiële positie van zorginstellingen. Het Erasmus MC zet in op preventie, innovatie, duurzaamheid en slimmer werken om de zorg toekomstbestendig, toegankelijk en betaalbaar te houden. De wijze waarop we de gezondheidszorg willen transformeren hebben we geformuleerd in onze nieuwe vijfjarenstrategie Koers28. Beter begrip van gezondheid en ziekte, juiste inzet van technologie en digitalisering, en samenwerking met regionale partners zijn daarbij cruciale elementen.

Nieuw kabinet en bezuinigen

Op 2 juli 2024 is het kabinet Schoof beëdigd. Met dit nieuwe kabinet waait een nieuwe politieke wind door Nederland. De inrichting van het Nederlands medisch zorglandschap blijft punt van politieke discussie. Onderhandelingen over het Integraal Zorgakkoord en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord en mogelijke maatregelen zoals beschikbaarheidsbijdrages voor de SEH, acute verloskunde en IC hebben invloed op onze organisatie en bedrijfsvoering. Ook verwachten wij een toename van het aantal zorgvragers door de afbouw (en uiteindelijk halvering) van het eigen risico die het kabinet Schoof heeft aangekondigd. Het Erasmus MC maakt daarnaast zich zorgen over de bezuinigingen die door dit kabinet zijn voorgesteld op hoger onderwijs, onderzoek en op preventie en over de mogelijke bezuinigingen op de opleiding en nascholing van verpleegkundigen en medisch specialisten.

Wetenschappelijk onderzoek is van fundamenteel belang voor onze zorg en voor onze patiënten. Door onderzoek doen we meer medische kennis op en kunnen we nieuwe behandelingen ontwikkelen. Daarnaast neemt de vergrijzing toe, stijgt ook het aantal mensen met een chronische ziekte en zijn gezondheidsverschillen tussen bevolkingsgroepen groot. Goede preventie en een gezonde leefstijl zijn van groot belang om gezondheidsverschillen tegen te gaan en de toegankelijkheid van de zorg te waarborgen. Voor het behoud en de ontwikkeling van al onze medewerkers zijn voldoende middelen voor opleidingen daarnaast essentieel.

Het Erasmus MC heeft in NFU-verband de oproep gedaan de ingezette beweging van zorg naar gezondheid door te zetten en te blijven werken aan een gezonde generatie in 2040. Daarnaast hebben verpleegkundigen in december een brandbrief aan de leden van de Tweede Kamer overhandigd, waarin zij hebben opgeroepen om de voorgenomen bezuiniging op de opleiding en nascholing van verpleegkundigen en medisch specialisten te schrappen.

(Geo)politieke ontwikkelingen

Naast deze ontwikkelingen hebben we te maken met gebeurtenissen in de buitenwereld die onze organisatie en onze medewerkers raken. Het Erasmus MC - medewerkers, studenten, patiënten, vrijwilligers en bezoekers - vormt een enorm diverse gemeenschap binnen de stad Rotterdam. Een gemeenschap waar we ons moeten realiseren dat het perspectief van de één niet altijd overeenkomt met het perspectief van de ander, waar we mild moeten zijn voor elkaar, en waar we respectvol omgaan met de emoties en beleving van de ander.

Politieke ontwikkelingen, oorlogen, geweld en rampen elders in de wereld hebben impact op de samenleving, en daarmee ook op het Erasmus MC. Discussies over politiek of over conflicten die in onze wereld plaatsvinden, gaan gepaard met wrijving. Dat is niet vreemd en men mag het ook met elkaar oneens zijn. Het Erasmus MC is een plek waar verschillende meningen mogen bestaan, waar we met elkaar in discussie mogen gaan vanuit onze onderlinge verbondenheid en in verbinding met de wereld om ons heen.

Mensen die medische hulp nodig hebben en hun bezoekers mogen geen drempels ervaren om naar ons toe te komen. Voor onze medewerkers, vrijwilligers en studenten moet het Erasmus MC een veilige plek zijn om te werken en te studeren. Wij vormen met elkaar een heel diverse gemeenschap met ook een diversiteit aan uiteenlopende meningen. Het is essentieel dat het Erasmus MC een open, veilige en toegankelijke plek voor iedereen is en blijft; een plek waar we het met elkaar oneens mogen zijn en met elkaar in discussie mogen gaan, vanuit onze onderlinge verbondenheid en in verbinding met de wereld om ons heen.

Arbeidskrapte

Ook de krappe arbeidsmarkt blijft een punt van aandacht. Het Erasmus MC wil een diverse en inclusieve omgeving bieden voor medewerkers en studenten. Naast het continu werven en opleiden van zorgmedewerkers, neemt het Erasmus MC verantwoordelijkheid als werkgever om zijn medewerkers te ondersteunen in hun vitaliteit. In 2024 hebben we een succesvolle arbeidsmarktcampagne 'Het begint met doen' gelanceerd, waarna het Erasmus MC al veel nieuwe collega's heeft mogen verwelkomen.

Omgangsvormen

Een maatschappelijk fenomeen waar hulpverleners mee te maken hebben is verruwing in omgangsvormen. Dat uit zich in een toename van digitale en fysieke bedreigingen aan het adres van wetenschappelijk onderzoekers en zorgmedewerkers. Agressie en geweld tegen medewerkers wordt gedefinieerd als het welbewust uiten en/of gebruiken van fysieke kracht of macht of het dreigen daarmee. Het Erasmus MC kijkt niet weg en komt op voor zijn medewerkers. Veiligheid is een voorwaarde om zorg te kunnen verlenen, onderzoek te doen en onderwijs te kunnen geven.

In 2024 is de meldprocedure voor incidenten vereenvoudigd. De drempel om grensoverschrijdend gedrag te melden is hierdoor lager. Bovendien is er nu volledig overzicht van het aantal incidenten. Dit biedt de mogelijkheid om gericht actie te ondernemen. Van de ruim 2200 meldingen van allerlei aard die in 2024 bij de meldkamer zijn binnengekomen, hebben er 705 betrekking op agressie van patiënten en bezoekers. Afhankelijk van de ernst van de melding, wordt een incident besproken met de betrokkenen. Dit ten behoeve van het bieden van nazorg, (door middel van peer support) evaluatie en de implementatie van eventuele verbetermaatregelen. Het melden van agressie-incidenten was in de week van de veiligheid een belangrijk onderwerp. Daarnaast zijn er 48 klinische lessen georganiseerd over omgaan met agressie en geweld.

Er is een specifieke intranetpagina over agressie en geweld, waar medewerkers informatie kunnen vinden over wat zij zelf kunnen doen en wie zij kunnen inschakelen bij agressie en geweld. Er is een online trainingsprogramma en er zijn mogelijkheden om in het EPD belangrijke informatie op te nemen en in te zien (gele en rode kaarten, risicogroepen). Er is een zogenaamd zakkaartje Agressie en geweld. De informatie op het zakkaartje is ook in te zien via een mobiele applicatie (de zakkaartjes app). Tenslotte zijn er korte lijnen en goede afspraken met politie en justitie en doet het Erasmus MC desgewenst aangifte namens medewerkers.

Transparantie

Net als in de samenleving in het algemeen, signaleren we dat mondige burgers en media vragen stellen bij wat wij doen. Sociale media spelen daarbij een belangrijke rol. Wij streven ernaar om transparant te zijn over onze activiteiten en zo goed mogelijk antwoord te geven op gestelde vragen. Een mooi voorbeeld waar dit toe kan leiden is het oprichten van de Twijfeltelefoon. Oorspronkelijk bedoeld om mensen met twijfels over coronavaccinaties te helpen met het nemen van een gefundeerde beslissing over al dan niet vaccineren, wordt de Twijfeltelefoon nu ook gebruikt om informatie te verstrekken over het Rijksvaccinatieprogramma, anticonceptie, vapes, huidkanker en zonnebrand en het bevolkingsonderzoek darmkanker. Een dergelijk initiatief past uitstekend bij de missie van het Erasmus MC om op basis van wetenschappelijk onderzoek het publiek te informeren om zo bij te dragen aan een gezonde bevolking.

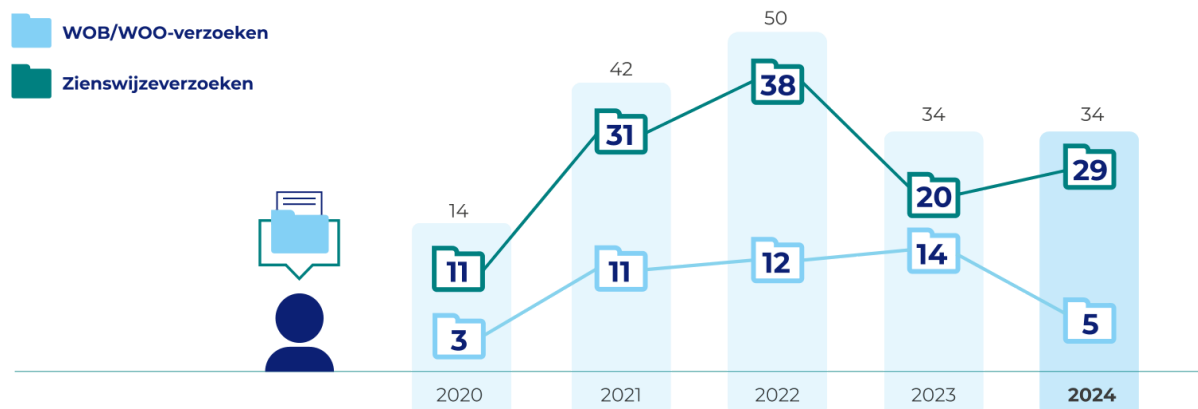
Een andere vorm van transparantie betreffen de Wet open overheid (Woo)-verzoeken, de voormalige Wet openbaar bestuur (Wob). De vijf publiekrechtelijke umc's (Erasmus MC, UMCG, LUMC, UMCU en MUMC+) vallen als enige zorginstellingen in Nederland onder de Woo. Bij deze vijf umc's kan iedereen via een Woo-verzoek informatie opvragen. Deze verzoeken leggen een fors beslag op de capaciteit van betrokken medewerkers van het Erasmus MC. Dit betreft niet alleen de inzet van twee juristen voor de coördinatie en regie van de beantwoording van de verzoeken, maar ook de inzet van vele medewerkers die worden verzocht om informatie te ontsluiten om aan het Woo-verzoek of aan zienswijzeverzoeken van andere organisaties te voldoen.

De complexiteit van de verzoeken is over het algemeen groot, het betreft vaak brede uitvragen waar veel medewerkers bij betrokken zijn, bijvoorbeeld verzoeken in het kader van landelijke dossiers zoals COVID-19. Voor een gemiddeld Woo-verzoek worden documenten verzameld bij tussen de 10 en 20 personen.

De afweging van het belang van het niet verstrekken van informatie, bijvoorbeeld wegens privacy van betrokkenen, en het belang van openbaarheid, brengt in praktijk vaak discussie met zich mee. Met enige regelmaat worden er door verzoekers bezwaar- en beroepsprocedures gestart. Deze juridische geschillen zien op de (gedeeltelijke) weigering van informatie.

Verzoeken 2020 tm 2024

De aantallen van de verzoeken die in behandeling zijn genomen over de laatste vijf jaar zijn als volgt:

Woo-verzoeken 2024

Woo-verzoeker	Verzoek (samenvattend)	Aantal verstrekte documenten
Journalist	Afschrift van declaraties van de Raad van Bestuur	33 documenten
Burger	Informatie over datalekken	6 documenten
Journalist	Informatie over een voorgenomen schenking	Nog geen documenten verstrekt
Burger	Informatie over misstanden rondom fertiliteitsbehandelingen	Nog geen documenten verstrekt
Burger	Afschrift van correspondentie van medewerkers tijdens de Covid-periode	Nog geen documenten verstrekt

Organisatie	Zienswijzeverzoeken (samenvattend)	Aantal documenten
VWS	Covid-19	5 documenten
VWS	Covid-19	2 documenten
VWS	Covid-19	2 documenten
VWS	Covid-19	11 documenten
VWS	Covid-19	3 documenten
VWS	Covid-19	25 documenten
VWS	Covid-19	22 documenten
VWS	Covid-19	2 documenten
VWS	Covid-19	7 documenten
VWS	Covid-19	2 documenten
VWS	Covid-19	1 documenten
VWS	Covid-19	3 documenten
VWS	Covid-19	1 documenten
VWS	Covid-19	4 documenten
VWS	Covid-19	1 documenten
VWS	Covid-19	23 documenten
VWS	Covid-19	1 documenten
VWS	Covid-19	6 documenten
VWS	Covid-19	1 documenten
VWS	Misstanden rondom vermeende fertiliteitsbehandelingen	4 documenten
VWS	Covid-19	2 documenten
VWS	Expertisecentra voor zeldzame aandoeningen	1 documenten
VWS		
Centrale Commissie Mensgebonden onderzoek	Onderzoek	3 documenten
Centrale Commissie Mensgebonden onderzoek	Onderzoek	2 documenten
Nederlandse Zorgautoriteit	Actieve openbaarmaking beschikbaarheidsbijdragen	1 documenten
Europese Commissie	Subsidie-aanvraag	2 documenten
Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat	Wijziging regeling burgerluchtvaart	1 documenten
Expertisecentra voor zeldzame aandoeningen	Beschikkingen	112 documenten
Zorginstituut Nederland	Onderzoek	2 documenten

Strategie: Koers28: De toekomst begint met doen

Van start met Koers28: blik naar buiten

We leven in turbulente tijden. De veilige en gezonde leefomgeving staat onder druk, de vergrijzing zorgt ervoor dat de vraag naar zorg steeds groter wordt, de maatschappelijke ongelijkheid neemt toe en de kosten van de zorg stijgen. Daar tegenover staan de ongekennde mogelijkheden van technologie en AI, om de zorg te ontlasten en werkdruk te verminderen.

In deze veranderende wereld gingen we in 2024 van start met Koers28. Een koers waarmee we proactief bijdragen aan oplossingen voor de grote maatschappelijke uitdagingen die op het Erasmus MC en de samenleving afkomen. Een koers die ons brengt buiten de muren van het Erasmus MC. In het hart van Rotterdam komen we in actie om de zorg toegankelijk, duurzaam en beter in balans te brengen. We nemen onze verantwoordelijkheid om de zorg te transformeren. Onder meer door in te zetten op preventie, duurzaamheid en technologie en innovatie.

Dat doen we op een manier die het Erasmus MC kenmerkt: door te denken en vooral ook te dóén, met elkaar én samen met anderen, onder het motto: de toekomst begint met doen!

Koers 28 | in één oogopslag

Onze missie:

Het Erasmus MC staat voor een gezonde bevolking en excellente zorg door onderzoek en onderwijs

Hoofddoel voor Koers28:

Het Erasmus MC transformeert de zorg: toegankelijk, duurzaam en beter in balans

Onze kernwaarden:

Onze ambities op de kerntaken:

Wat we nodig hebben om onze ambities te realiseren:

Met drie ambities werken we aan een betere balans tussen de stijgende zorgvraag en de beschikbare capaciteit:

1. Versterken van tertiaire, digitale en passende patiëntenzorg

Als universitair medisch centrum willen we – als onderdeel van de (regionale) zorgketen – bijdragen aan passende en goede zorg die voor iedereen vindbaar en toegankelijk is én blijft, juist ook voor de kwetsbaren in de samenleving. Wij richten ons als umc vooral op tertiaire zorg. Dus op zorg waarvoor onze specifieke academische infrastructuur en daarbij horende expertise noodzakelijk zijn. Hierbij is het van belang ook ons huidige brede en samenhangende aanbod van alle medische specialismen te behouden. Voor de juiste zorg op de juiste plek stemmen we steeds nauw af met onze partnerziekenhuizen in de regio. Onmisbaar voor onze focus op tertiaire en passende zorg is een verdergaande toepassing van technologie en data, passend bij de voorkeuren en digitale vaardigheden van patiënten. Hoewel we rond digitalisering en innovatie al resultaten hebben behaald – zowel in zorg, onderzoek als onderwijs en opleiden – is een verdere transformatie nodig om het potentieel van technologie en data ten volle te benutten. In 2024 hebben we stappen gezet door het lanceren van DigiZorg met onze partners in de regio. Het versterken van tertiaire, digitale en passende patiëntenzorg laat onverlet dat we – als academische partner in een breed netwerk rond zorg en gezondheid – ook kunnen en willen bijdragen aan een gezondere bevolking in het algemeen. Dit is niet voor niets onderdeel van de missie van het Erasmus MC. Effectieve en passende behandeling draagt in zichzelf uiteraard al bij aan de gezondheid van onze patiënten. Maar we hebben het ook over het realiseren van gezondheidswinst door het stimuleren van een gezonde leefstijl, het bevorderen van een gezonde levensloop, het vroeg opsporen van (zeldzame) ziekten en het voorkomen van onnodige zorg en complicaties. Het afgelopen jaar hebben we voorbereidingen getroffen om in 2025 met het programma Preventie te kunnen starten.

2. Oplossen van maatschappelijke vraagstukken door wetenschappelijk onderzoek

Het Erasmus MC is onderdeel van een sterk regionaal, nationaal en internationaal netwerk in onderzoek, praktijk en beleid op het brede terrein van gezondheid. Ons onderzoeksportfolio omvat het hele spectrum van fundamenteel onderzoek tot toegepaste klinische studies en populatiegebonden onderzoek. Met ons wetenschappelijke werk dragen we bij aan de transformatie van de zorg, zodat die duurzaam, toegankelijk en beter in balans raakt. En we dragen bij aan kennis die de volksgezondheid verbetert. Zo kunnen we als wetenschappelijke organisatie onze maatschappelijke impact verder vergroten. Maatschappelijke uitdagingen zijn voor het Erasmus MC een belangrijk uitgangspunt voor de focus in het wetenschappelijk onderzoek. Onze strategische keuzes daarbij zijn in detail uitgewerkt in onze onderzoeksstrategie, die doorloopt tot en met 2029. In 2024 zijn we ook van start gegaan met HRDS, het dataplatform dat zorgprofessionals met onderzoeksvragen om sneller te komen tot passende zorg, samenbrengt voor gezamenlijk onderzoek in de regio.

3. Investeren in leren voor de zorg van de toekomst.

Het Erasmus MC is een veelomvattend opleidingsinstituut. Ons onderwijs vindt plaats midden in het hart van onze zorgpraktijk en in een academische setting waarin op grote schaal maatschappelijk gedreven onderzoek wordt gedaan. We willen een stimulerende leeromgeving creëren waar het werken aan maatschappelijk relevante vraagstukken en (technologische en digitale) innovaties steeds voorop staan. We geven ruimte om te kunnen anticiperen op het veranderende zorglandschap en hebben daarbij oog voor het verbinden van generaties en beroepsgroepen die met elkaar samenwerken. Daar komt bij dat de jonge generatie medewerkers

in het bijzonder veel waarde hecht aan werk-privébalans, (maatschappelijk) zinvol werk en werkplezier. Aansprekend en vooruitstrevend onderwijs en opleiden vormen hét middel om jong talent aan te trekken én onze medewerkers te behouden. Het afgelopen jaar is de eerste lichting Erasmusarts2030 van start gegaan.

Door stevig in te zetten op onderwijs, opleiden en ontwikkelen willen we ervoor zorgen dat onze huidige en toekomstige professionals nog beter worden. Het is daarbij een gezamenlijke verantwoordelijkheid om vanuit een gedegen ingebedde onderwijsorganisatie bij te dragen aan de versterking van onze kerntaken en de verbinding daartussen. Hiertoe is in 2024 is een strategisch leer- en ontwikkelplan opgesteld.

Fundament

Om deze ambities te realiseren, hebben we een stevig fundament nodig. Daarom investeren we met Koers28 in

- Het behouden en aantrekken van medewerkers

Bij ons werken medewerkers die van denken én doen houden. Ze zijn ondernemend en nieuwsgierig. Uitgaande van de kernwaarde 'verbindend' weten ze dat je vraagstukken alleen samen kunt oplossen. Onze medewerkers pakken bovendien medeverantwoordelijkheid voor hun werk en hun eigen ontwikkeling. Prognoses laten zien dat het bestaande tekort aan mensen in de zorg nog groter gaat worden. Voor het Erasmus MC ligt de uitdaging onder meer in het tekort aan verpleegkundigen, doktersassistenten en facilitair ondersteuners. Als we niets doen, is er in onze regio in 2030 voor elke vier vacatures nog maar één werkzoekende. Het is dus urgent om hier nu al op in te spelen. Dat doen we allereerst door in te zetten op het behoud en duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers, naast het aantrekken van nieuwe collega's. Het afgelopen jaar hebben we dat onder andere gedaan door het lanceren van een nieuw onboardingsprogramma om nieuwe medewerkers op een goede manier te laten landen in onze organisatie, en het ontwikkelen van een nieuwe gesprekscyclus (jaargesprekken).

Het Erasmus MC wil een inclusieve, aantrekkelijke en vooruitstrevende werkgever zijn, met ruimte voor ieders talent, een organisatie waarvoor medewerkers graag willen (blijven) werken.

- Een door kernwaarden gedreven cultuur en leiderschap

We staan voor de grote uitdaging de zorg te transformeren. Leiderschap is daarvoor essentieel. Met onze visie op leiderschap maken we duidelijk wat we van onze leidinggevenden op alle niveaus verwachten. We houden daarbij vast aan leiderschap dat wordt vormgegeven vanuit onze kernwaarden: Verantwoordelijk, Verbindend en Ondernemend. Om dit vorm te geven is er een Visie op Leiderschap geïntroduceerd, en is er gewerkt aan leiderschapsontwikkeling voor alle leidinggevenden door het organiseren van een leiderschapswEEK in november.

- Een innovatieve technologische en digitale infrastructuur

Om onze strategie te realiseren is een innovatieve technologische en digitale infrastructuur een onmisbare voorwaarde. Door laagdrempelige uitwisseling tussen alle betrokken partijen te bevorderen, versnellen we de ontwikkeling van innovatieve oplossingen. Met het Programma Tech2Care werken we concreet aan het versterken van het innovatieproces, het opschalen en ontwikkelen van technologie die de werklust en zorgvraag vermindert, en het stimuleren van de innovatie-mindset en het adoptievermogen van medewerkers.

- Effectieve bedrijfsvoering.

Een effectieve bedrijfsvoering is cruciaal voor het realiseren van Koers28. Werken aan een effectieve bedrijfsvoering moet organisatiebreed ervaren worden als een gezamenlijke taak, waarbij sprake is van wederzijdse afhankelijkheden. Door dit te erkennen, kan het Erasmus MC als één organisatie werken om blijvend te verbeteren én te vernieuwen, waarbij de verschillende organisatieonderdelen elkaar versterken. Het is dus van belang niet alleen te kijken naar het resultaat van het eigen team en de eigen afdeling, maar ook naar welke bijdrage een afdeling, team of medewerker heeft geleverd aan het resultaat van de gehele organisatie. De uitdagingen van deze tijd vragen daarnaast dat we onze bedrijfsvoering duurzaam inrichten. Dit alles draagt mede bij aan het jaarlijks behalen van een gezond financieel resultaat, zowel op afdelings- als op organisatieniveau, waardoor we ook toekomstige ambities kunnen blijven financieren.

Hier zetten we op in met een breed palet aan initiatieven; van het Programma Duurzaamheid (zie ook het hoofdstuk Milieu, Maatschappij en Duurzaamheid) tot het standaardiseren van bedrijfsprocessen, waarvoor het plan van aanpak gereed is om in het nieuwe jaar mee aan de slag te gaan.

Van strategie naar executie

In 2024 hebben we onze Koers28-ambities verder vertaald naar concrete doelen en plannen. Hierbij werken we met een nieuw ingerichte governance structuur van Koersregieraad en strategiehouders. In de Koersregieraad komen vertegenwoordigers (afdelingshoofden, themadirecteuren en klinische directeuren) van de zeven ambities binnen Koers28 samen om onder meer de voortgang, kansen en dilemma's te bespreken. Zo zijn in 2024 de KPI's bepaald voor de zeven ambities en nulmetingen uitgevoerd. In 2025 wordt gestart met de monitoring van de voortgang, geborgd in de tertiaalgesprekken die worden gevoed vanuit de nieuwe governance structuur. Hiermee is de strategie ingebed in de bestaande verantwoordingscyclus van de organisatie, en wordt het gesprek over de voortgang gevoerd op zowel thema- als organisatieniveau.

Op alle niveaus in de organisatie geven we uitvoering aan de doelen die in jaarplannen op thema- en afdelingsniveau zijn gesteld. Hiervoor maken we gebruik van de OGSM methodiek, waarbij OGSM staat voor Objective, Goals, Strategies en Measures.

Milieu, maatschappij en goed bestuur (ESG)

Het Erasmus MC omarmt de zeventien Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (SDG's). De focus ligt op goede gezondheid, welzijn, kwaliteitsonderwijs, vermindering van ongelijkheid, duurzame consumptie en productie, klimaatmaatregelen en samenwerkingen. Begin 2024 heeft Erasmus MC het SDG-predicaat voor zijn duurzaamheidsprestaties ontvangen.

We gebruiken ESG-principes (Environmental, Social, Governance) om deze doelen te bereiken en ons voor te bereiden op de Corporate Sustainability Reporting Directive.

Duurzaamheid in de nieuwe strategie van Erasmus MC

Het Erasmus MC heeft in 2024 een nieuwe strategie, Koers28, vastgesteld met als doel de zorg te transformeren: toegankelijker, duurzaam en beter in balans. Duurzaamheid is daarin opgenomen als Koersprogramma, in het fundament van de strategie voor zorg, onderwijs en onderzoek.

Green Deal Duurzame Zorg

Het Erasmus MC draagt actief bij aan de uitvoeringsplannen van de Green Deal en werkt aan alle vijf thema's die het duurzaamheidsprogramma vormen. Vanaf 2024 introduceert het Erasmus MC een nieuw voedingsconcept waarmee patiënten zeven keer per dag kunnen genieten van gezonde maaltijden, met een bredere keuze aan plantaardige en eiwitrijke voeding. Hiermee start de overgang van dierlijke naar duurzame plantaardige voeding. Green Teams, inclusief laboratoria, vergroten kennis en bewustwording. In zorgopleidingen is duurzaamheid en Planetary Health geïntegreerd in een gezamenlijke visie. We werken circulair en besparen grondstoffen door afvalstromen te analyseren en ketenaanpak te verbreden. Nieuw MVO-inkoopbeleid en een afvalscheidingsconcept (papier, bio, plastic, rest) verhoogden in 2024 het recyclepercentage. Ook is onderzoek naar medicijnverspilling ondersteund.

Duurzaamheid bij Erasmus MC: samen voor een groenere zorg

Bij Erasmus MC werken meer dan 40 Green Teams aan duurzame initiatieven die de zorg vergroenen en bijdragen aan een betere toekomst. Zo zijn in 2024 bijna twee miljoen wegwerpbekers en ruim één miljoen latex handschoenen bespaard ten opzichte van 2023.

De Green Teams maken impact op verschillende gebieden:

- **Energie-efficiëntie:** Lagere energiekosten door bijvoorbeeld energiezuinige verlichting en apparatuur.
- **Afvalbeheer:** Minder medisch afval en meer recycling. Bekijk in ons filmpje de weg van ons afval hoe afval een tweede leven krijgt
- **Mobiliteit:** Stimuleren van fietsen en openbaar vervoer voor minder CO₂-uitstoot.
- **Duurzame inkoop:** Voorkeur voor milieuvriendelijke producten en materialen.
- **Bewustwording:** Campagnes en trainingen maken medewerkers, patiënten en bezoekers milieubewuster.

Het Erasmus MC Green Team-programma inspireert andere zorginstellingen om duurzaamheid te omarmen. Samen verminderen we de ecologische voetafdruk en maken we de zorg groener, gezonder en efficiënter. Ontdek de Green Team routekaart: een praktische gids voor duurzame zorg.

Laboratory Efficiency Assessment Framework (LEAF)

LEAF is wereldwijd het meest gebruikte duurzaamheidsprogramma voor laboratoria en dé standaard voor verduurzaming. Het programma biedt praktische stappen om afval, energie- en waterverbruik te verminderen. Laboratoria ontvangen een certificaat op basis van behaalde besparingen. Bij het Erasmus MC zijn 41 laboratoria aangesloten bij LEAF. Zij besparen energie door bijvoorbeeld machines standaard uit te schakelen en vriezertemperaturen te verhogen van -80°C naar -70°C, wat 30% energie per vriezer per jaar scheelt. Goed onderhoud, zoals ijsvrij houden, kan deze besparing verder vergroten. In het Erasmus MC is een centraal vriesveem ingericht met 56 Nordic vriezers, goed voor 78% energiebesparing vergeleken met traditionele vriezers.

Andere LEAF-maatregelen zijn het verminderen van afval door gezamenlijk in te kopen, apparatuur te delen, en plastic te vervangen door glas.

Rondleiding door een duurzaam Erasmus MC

In een tijd van groeiende druk op natuurlijke hulpbronnen tonen Green Teams en de LEAF-community hoe de zorgsector bijdraagt aan een duurzame toekomst. Het Erasmus MC is een inspirerend voorbeeld. Samen kunnen we werken aan een groenere en gezondere wereld. Ga mee met onze online rondleiding en ontdek de [De duurzame route van het Erasmus MC](#).

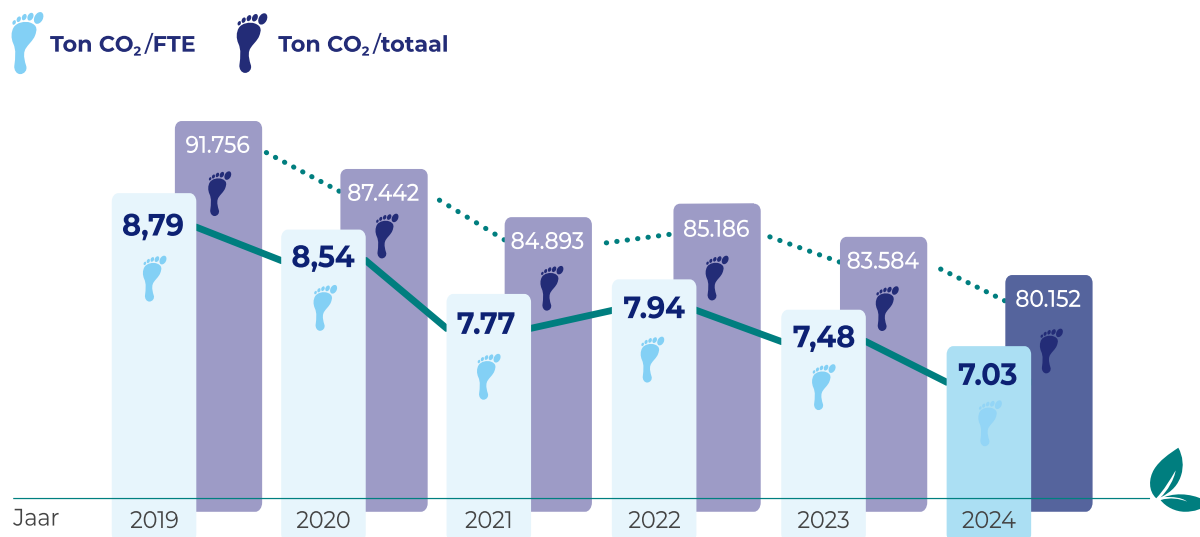
CO₂ voetafdruk

In 2030 wil het Erasmus MC haar CO₂-uitstoot met 55% verminderen ten opzichte van 2019. We boeken vooruitgang bij het terugdringen van anesthesiegassen, koelmiddelen, aardgas, brandstoffen en elektriciteit. De directie Vastgoed draagt bij door duurzaam te bouwen met innovatieve technieken zoals energiezuinige klimaatbeheersing en ledverlichting. Het initiatief SLIM Energie stimuleert bewust gebruik van energie. Ook bij afval zien we verbetering. Bronscheiding, deelname aan het LEAF-programma, kennisbijeenkomsten en Green Teams dragen bij aan meer recycling. Sinds medio 2024 registreren we het woon-werkverkeer. Vanaf januari 2025 geldt verplichte registratie voor zakelijk reizen, inclusief vliegreizen via een travel agency, voor nauwkeurige milieumonitoring.

Een voorbeeld van bewuste keuze voor anesthesie met aandacht voor duurzaamheid en het verlagen van de CO₂-uitstoot is te vinden via: [link](#).

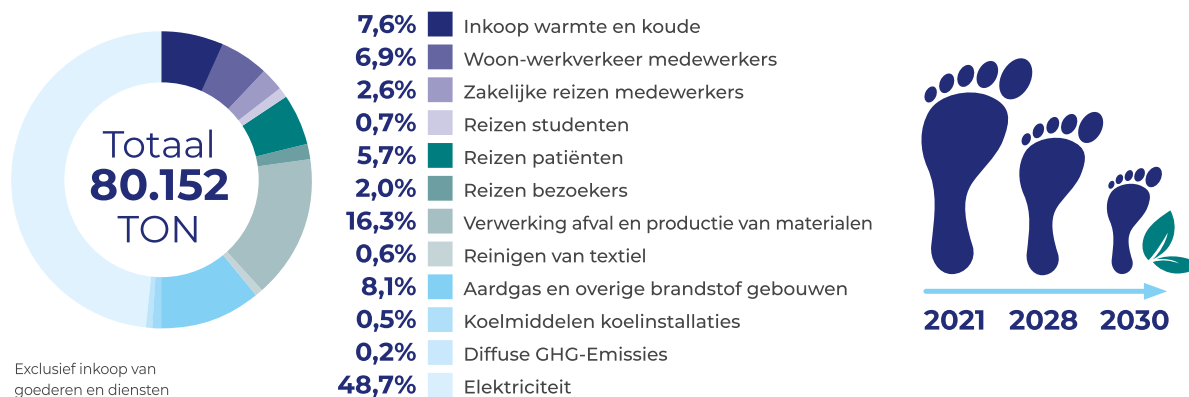
Het Erasmus MC rapporteert CO₂-uitstoot volgens een universeel format dat de UMC's al jaren gebruiken. Dit model sluit de inkoop van goederen en diensten (scope 3.1) uit vanwege de complexiteit. In 2024 bedroeg onze CO₂-uitstoot 80.152 ton, een daling van 4,1% ten opzichte van 2023 en 12,7% ten opzichte van 2019. Omdat het aantal FTE vanaf 2019 is toegenomen en de werknemers een substantieel onderdeel vormen van de CO₂ footprint wordt deze ook per FTE bijgehouden. In 2024 bedroeg de CO₂/FTE-uitstoot 7,03 ton, een daling van 20,0% ten opzichte van 2019.

CO₂-voetafdruk per FTE

In 2023 is gestart met onderzoek naar de impact van de inkoop van goederen en diensten, met 2021 als referentiejaar. Dit onderzoek, afgerond in 2024, toont aan dat 60% van onze CO₂-uitstoot afkomstig is van inkoop van goederen en diensten, de voorkant van de keten. Meer informatie is terug te vinden via: [link](#).

CO₂-voetafdruk Erasmus MC 2024

Corporate Sustainability Reporting Directive

We zijn begonnen met de eerste stappen voor de introductie van de Corporate Sustainability Reporting Directive, hierna CSRD genoemd. De CSRD is een richtlijn waarin staat dat steeds meer bedrijven vanaf 2024 verplicht worden te rapporteren over hun impact op de mens en op het klimaat. Hoewel het Erasmus MC zelf vooralsnog niet verplicht is tot deze duurzaamheidsrapportage, biedt een hieraan verbonden gedegen aanpak voordelen zoals inzicht in risico's, kansen en impact. We willen anticiperen op toekomstige ontwikkelingen en samenwerken met ketenpartners die wel aan deze verplichting moeten voldoen. De aanpak en implementatie wordt afgestemd met andere UMC's.

Citrienfonds NFU, samen de zorg vergroenen

Het Erasmus MC leidt het NFU-programma 'Samen de zorg vergroenen' om de milieu-impact van de zorg te verminderen. In 2024 is dit programma gestart om bewezen duurzaamheidsinitiatieven op verpleegafdelingen door te voeren. De focus ligt op afvalreductie door wegwerpproducten te beperken en herbruikbare alternatieven te bevorderen. Daarnaast richt het programma zich op het verminderen van niet-passend geneesmiddelgebruik in ziekenhuizen door 3-4 middelen te selecteren voor een 'de-prescribing' programma.

Analyse urologische zorgpaden

Meer inzicht in de CO₂-voetafdruk en personeelsinzet van specifieke behandeltrajecten is cruciaal vanwege de klimaatimpact en het groeiende personeelstekort in de zorg. De afdeling Urologie vergeleek twee behandelingen met een vergelijkbare genezingskans voor spierinvasieve blaaskanker: radicale cystectomie (RC, operatief verwijderen van de tumor) en chemoradiatie (CRT, chemotherapie gecombineerd met bestraling). De twee behandelingen zijn voor de hele regio Zuidwest Nederland in het Erasmus MC geconcentreerd.

De CO₂-voetafdruk van CRT is 264 kg CO₂, tegenover 208 kg CO₂ voor RC. Dit verschil komt vooral door een 1,5 keer hoger energieverbruik in vergelijking met RC en de reisbewegingen van CRT-patiënten, die 20 keer naar het ziekenhuis moeten, goed voor 74% van de totale uitstoot van de behandeling. Bij RC is 49% van de uitstoot afkomstig van medische producten. CRT gebruikt echter drie keer minder personeelsuren dan RC (29 uur versus 90 uur).

Deze analyse biedt inzicht in verduurzamingsmogelijkheden, zoals het verminderen van medische productgebruik bij RC en het stimuleren van emissievrij vervoer voor CRT-patiënten. In tijden van extreme personeelskrapte kan bestraling in sommige gevallen de voorkeur krijgen door de lagere personeelsinzet.

Duurzaamheid in Onderzoek

Om het Erasmus MC duurzamer te maken, is inzicht in de CO₂-bijdrage van materialen en producten essentieel. Het ESCH-R-onderzoek, gericht op het versnellen van circulaire interventies in ziekenhuizen en het verlagen van de ecologische voetafdruk, en het Zero Emission Endoscopy-project zijn in 2024 gestart. Beide projecten liggen op schema, de publicaties volgen in 2025. In 2024 heeft het duurzaamheidsprogramma al meerdere onderzoeken gepubliceerd over duurzame zorg.

Duurzaamheid in het onderwijs

Een nieuwe minor over planetary health en duurzame zorg is in ontwikkeling voor de bachelorfase en start in september 2025. Voor de masterfase zijn educatieve films over planetary health gemaakt, die vanaf 2025 in het onderwijs worden geïmplementeerd.

Dialog met onze patiënten

Het Erasmus MC is een complexe organisatie voor patiëntenzorg, onderwijs en onderzoek met een breed scala aan interne en externe belanghebbenden. Door actief in gesprek te gaan, versterken we onze maatschappelijke verantwoordelijkheid. Dit doen we samen met onze partners op regionaal, nationaal en internationaal niveau. Zo hebben wij samen met het patiënten panel van het Erasmus MC onderzoek gedaan naar hoe patiënten aankijken tegen onderwerpen als voeding, mobiliteit, afval en preventie. De resultaten laten zien dat duurzaamheid breed wordt gewaardeerd, maar er zijn ook aandachtspunten.

Hoofdpunten uit het onderzoek:

Eten en drinken

- 75% van de patiënten wil gezonder en duurzamer eten in het Erasmus MC.
- Er is grote vraag naar meer biologische, vegetarische en veganistische keuzes.

Minder wegwerp

- 82% vindt het belangrijk dat het Erasmus MC minder wegwerpspullen gebruikt, ook als dit meer moeite of kosten betekent. Patiënten willen minder afval door betere afvalscheiding, recycling, minder plastic en bewustere verpakkingen.

Reizen

- 57% hecht waarde aan duurzaam reizen, maar 29% blijft neutraal. Veelgehoorde ideeën:
 - Afspraken combineren om reizen te verminderen.
 - Meer zorg op afstand, zoals telefonische afspraken.

Gezonde leefstijl

- 88% vindt het heel belangrijk dat het Erasmus MC helpt bij een gezonde leefstijl.
- Wensen: advies over gezond leven, beweegmogelijkheden op locatie, en meer ondersteuning bij gezonde keuzes tijdens de behandeling.

Conclusie

Patiënten waarderen de duurzaamheidsplannen van het Erasmus MC, maar vragen extra aandacht voor:

- Praktische stappen richting gezonder en duurzamer eten.
- Verminderen van afval en plasticgebruik.
- Makkelijker toegang tot zorg zonder onnodig reizen.
- Steun bij het bevorderen van een gezonde leefstijl.

Het Erasmus MC wordt aangemoedigd deze input van patiënten te benutten om nog duurzamer en gezonder te worden.

Dialogoog met stakeholders

ESG

Het Erasmus MC kent als complexe organisatie voor patiëntenzorg, onderwijs en onderzoek een grote hoeveelheid en diversiteit aan belanghebbenden, zowel intern als extern. Onze dialoog met belanghebbenden draagt eraan bij dat wij onze maatschappelijke verantwoordelijkheid nog beter kunnen vormgeven. Dat doen we niet alleen, maar samen met onze partners, zowel regionaal, als nationaal en internationaal.

Stakeholder/Belanghebbenden
Patiënten
Cliëntenraad
Patiëntenervaringsmetingen (PEM)
Patiëntenverenigingen
Medewerkers en studenten
Stafconvent
Ondernemingsraad
Verpleegkundig Adviesraad
Gezamenlijke vergadering van studentenraad en de commissie onderwijs & onderzoek van de ondernemingsraad
Directeurenoverleg
Strategieoverleg en -dagen
Managementdagen
Studentenverenigingen
Externe toezichthouders
Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Netwerken en samenwerking
European University Hospital Alliance (EUHA)
Nederlandse Federatie van Universitair medische centra (NFU)
Landelijk Netwerk Acute Zorg (LNAZ) en Regionaal Overleg Acute Zorg (ROAZ)
Samenwerkende Rijnmond Ziekenhuizen
Stichting BeterKeten
Conforte
Netwerk Samen voor Kwetsbare Ouderen 010
Regionale ziekenhuizen
Huisartsen

Stakeholder/Belanghebbenden

RijnmondDokters

Verpleeg- en thuiszorgorganisaties

IZA-regiotafels

Bestuurlijke overleggen diverse zorginstellingen

Medisch-inhoudelijke netwerken

Concord

Embraze

Convergentie alliantie

Opleidingsziekenhuizen (OOR)

Hogeschool Rotterdam

MBO-scholen

Overheid

Gemeente Rotterdam

Provincie Zuid-Holland

Ministeries

Belastingdienst

EU

Overig algemeen

Leveranciers

Zorgverzekeraars

Banken

Fitch Ratings

Omwonenden

Belang van samenwerking

De uitdagingen in de zorg, vragen in toenemende mate om samenwerking; zowel regionaal, als nationaal en internationaal. Erasmus MC zet samen met zijn partners in op de organisatie van de Juiste Zorg op de Juiste Plek, het verstevigen van samenwerking op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en digitale toegankelijkheid en transformatie.

Samenwerking in de keten

In onze patiëntenzorg richten we ons met name op het versterken van tertiaire, digitale en passende zorg. Wij leggen ons toe op het behandelen en verzorgen van patiënten met een complexe zorgvraag, zeldzame aandoeningen en complexe acute zorgbehoefte. Hiervoor is samenwerking essentieel. Goede regionale en landelijke samenwerkingsafspraken maken het mogelijk om patiënten optimaal van dienst te kunnen zijn, inclusief het bieden van nazorg op de best passende plek. Een groot deel van het zorgtraject vindt elders plaats, bijvoorbeeld thuis, bij de huisarts, in andere ziekenhuizen, bij GGZ-instellingen, gehandicapten- en/of ouderenzorgorganisaties. Samen met onze partners in de eerste en tweede lijn zet het Erasmus MC zich in om de afstemming in de regionale zorgketen zo optimaal mogelijk te laten verlopen.

Samenwerking Onderzoek & Onderwijs

Om de maatschappelijk uitdagingen te adresseren is onderzoek naar passende en vermijdbare zorg van essentieel belang. We hebben onze partners uit de regio nodig om in de volle breedte van de zorg onderzoek te kunnen doen. Samen met onze partners zetten we in op meer gezamenlijk onderzoek naar maatschappelijke vraagstukken en versnelde implementatie van inzichten die hieruit voortvloeien. Dit doen we o.a. door in te zetten op de inrichting van een regionale onderzoeksinfrastructuur en intensivering van samenwerking op dat vlak. Naast gezamenlijk onderzoek, is opleiden ook een belangrijke verbindende factor binnen onze samenwerkingsverbanden.

Samenwerking regionaal

Het Erasmus MC werkt lokaal en regionaal samen met zorgaanbieders, onderwijsinstellingen en overheden. Dit gebeurt zowel bilateraal, als binnen samenwerkingsverbanden en netwerken met verschillende deelnemers. Vanuit onze maatschappelijke rol hebben wij een inclusieve samenwerkingsstrategie. Wij zijn verbonden met alle partners in onze regio en daarom streven we naar een zo professioneel mogelijke samenwerking met eenieder van hen. In Rotterdam Rijnmond is er een sterke focus op netwerkvorming en samenwerking. Door digitalisering en technologische innovatie wordt de reikwijdte hiervan steeds groter.

Samenwerking internationaal

Het Erasmus MC participeert in diverse internationale samenwerkingsverbanden, zoals de [European University Hospital Alliance](#) (EUHA) waarin 11 vooraanstaande Europese universitair medische centra samenwerken. De doelstelling van het netwerk is om de zorg in Europa kwalitatief beter, toegankelijker en duurzamer te maken. Het netwerk wil dat bereiken door van elkaar te leren middels uitwisseling van staf en best practices, door samenwerking in onderzoek en innovatie en door het gezamenlijk behartigen van belangen en formuleren van adviezen aan beleidsmakers zoals die van de Europese Unie.

Verder neemt het Erasmus MC deel aan 22 European Reference Networks (ERN's) voor zeldzame en complexe aandoeningen, waarvan het Erasmus MC er 2 coördineert: ERN CRANIO (plastische chirurgie) en ERNICA (kinderchirurgie).

Op het gebied van patiëntenzorg komen patiënten uit vele landen voor hun diagnose en/of behandeling naar het Erasmus MC. Met Aruba, Curaçao en Sint-Maarten heeft het Erasmus MC speciale afspraken over het gezamenlijk inrichten van goede zorg en infrastructuur ter plaatse en over kwaliteit en behandelprotocollen om academische zorg toegankelijk te maken voor alle inwoners van de Nederlandse Antillen.

1.2 Organisatie

Algemene structuur en Organogram

ESG

Het Erasmus MC is een publiekrechtelijk rechtspersoon, ingesteld op grond van artikel 1.4 en hoofdstuk 12 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). In het Erasmus MC zijn het Academisch Ziekenhuis Rotterdam en de Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen samengebracht. Op grond van de WHW heeft het Erasmus MC drie kerntaken: patiëntenzorg, onderzoek en onderwijs. Valorisatie, het maatschappelijk of economisch benutten van kennis verkregen uit onderzoek, wordt algemeen beschouwd als een vierde kerntaak. Met alle kerntaken wordt waarde toegevoegd aan de samenleving.

Raad van Bestuur

Het Erasmus MC wordt collegiaal bestuurd door een Raad van Bestuur van vier leden die een integrale verantwoordelijkheid dragen. De onderlinge taakverdeling is vastgelegd in verschillende portefeuilles. De vijfkoppige Raad van Toezicht ziet toe op het goed functioneren van de Raad van Bestuur, adviseert en vervult voor de leden van de Raad van Bestuur de rol van werkgever.

Governancecode Zorg & Bestuursreglement

Het Erasmus MC hecht waarde aan de Governancecode Zorg vanuit de visie dat goed bestuur en goed toezicht voorwaarden zijn voor de kwaliteit van onze zorg, samen met die van onderwijs en onderzoek.

Het eigen Bestuursreglement Erasmus MC beschrijft de rechten en plichten van Raad van Bestuur en Raad van Toezicht ten aanzien van elkaar en van interne en externe stakeholders. In het bestuursreglement worden ook de principes van de Governancecode op bepaalde onderdelen (onder andere onafhankelijkheid, belangenverstrengeling en gunstbetoon) verder uitgewerkt.

Organisatie

De 50 medische en wetenschappelijke afdelingen van het Erasmus MC vormen de hoekstenen van ons universitair medisch centrum. Elke afdeling heeft een afdelingshoofd dat integraal verantwoordelijk is voor zijn afdeling. De 50 afdelingen zijn onderverdeeld in 9 thema's en worden ondersteund vanuit de Directies bedrijfsvoering. Elk thema heeft een eigen themabestuur, gevormd door afdelingshoofden en een themadirecteur. Het voorzitterschap van het themabestuur wordt roulerend vervuld door één van de afdelingshoofden. Acht verschillende directies bedrijfsvoering zorgen voor ondersteuning ten behoeve van de kerntaken van het Erasmus MC.

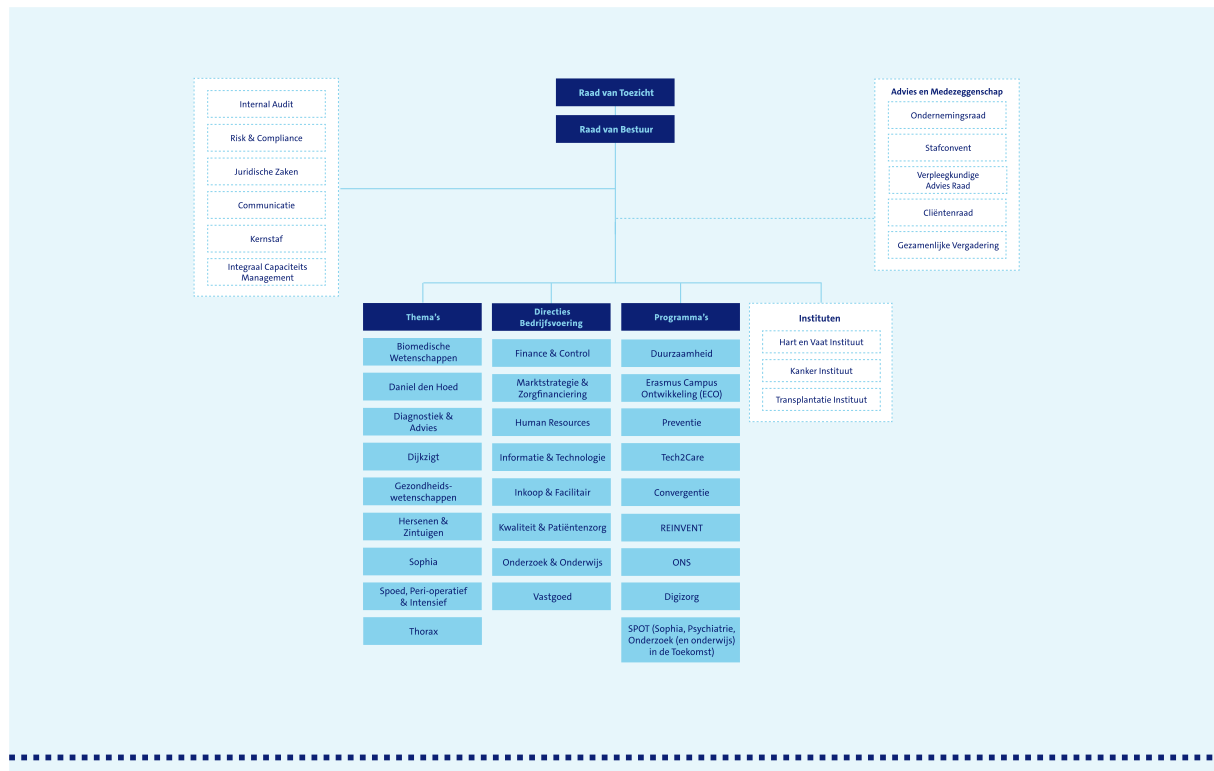
Programma's

Naast de thema's en het Servicebedrijf zijn in het Erasmus MC doorlopend meerdere programma's actief. Een programma is een door de Raad van Bestuur ingestelde tijdelijke organisatie gericht op het realiseren van grote veranderingen gerelateerd aan onze strategische doelen. In 2024 ging dit om de volgende programma's:

- Duurzaamheid
- Erasmus MC Campusontwikkeling
- Convergence
- SPOT (Sophia, Psychiatrie, Onderzoekstoren)

- ONS (inrichting Sophia)
- REINVENT (inrichting Onderzoekstoren)
- Digizorg
- Tech2Care
- Preventie

Totaaloverzicht

Bestendige organisatiebasis

ESG

Om onze strategische ambities te realiseren is een stevige organisatiebasis cruciaal. Allereerst geldt dat we inzetten op onze mensen, die we een stimulerende, veilige en inclusieve werkomgeving bieden waar zij met plezier werken én willen blijven werken. Ook investeren we in een klimaat waarin samenwerking, continu verbeteren en innovatie centraal staan, de juiste infrastructuur aanwezig is en de bedrijfsvoering effectief is ingericht.

HR

Het fundament onder het Erasmus MC zijn onze medewerkers en vrijwilligers. Zeker met een toenemende zorgvraag en afname van het aandeel werkenden is mensgericht invulling geven aan personeelsbeleid van groot belang. In 2024 is een visie op HR geformuleerd, daarnaast zijn onze ambities ten aanzien van medewerkers en leiderschap opgenomen in onze strategie. Gezien de ontwikkelingen op het gebied van de arbeidsmarkt en de dubbele vergrijzing is het ook voor HR noodzakelijk om verder te digitaliseren. In het kader van 'Digitalisering en datagedreven werken' wordt toegewerkt naar het verder digitaliseren en vernieuwen van een groot aantal HR processen en systemen, met als doel medewerkers te ondersteunen, leidinggevendenden te ontlasten, fouten te reduceren en de verwerkingssnelheid te verhogen.

In 2024 is verder ingezet op strategische personeelsplanning. In dit kader is een organisatiebrede uniforme aanpak ontwikkeld, waarmee inzicht gekregen kan worden in de toekomstige kwalitatieve en kwantitatieve personele behoeften.

Tenslotte is in 2024 een nieuwe CAO afgesloten met een looptijd tot eind 2025. In deze beleidsrijke CAO is nadrukkelijk aandacht besteed aan afspraken rondom goed werkgeverschap en behoud van medewerkers, zoals een volledige OV-reiskostenvergoeding voor woon-werkverkeer, de introductie van het balansverlof, een uitbreiding van de stagevergoeding en het geboorte- en ouderschapsverlof, en een omkleedvergoeding.

Behoud en aantrekken van medewerkers

Workwise

Het programma Workwise is in de zomer van 2022 gestart met het doel bij te dragen aan het behoud en het aantrekken van medewerkers en daar extra inzet op te plegen. Bij afronding eind 2024 kan geconstateerd worden dat dit mooie resultaten heeft opgeleverd. Enkele voorbeelden zijn:

- Er is een volledig nieuw en gedigitaliseerd indienstredingsproces geïmplementeerd. Daarnaast ontvangen nieuwe medewerkers voorafgaand aan indienstreding een welkomstbox, inclusief de nu al heel populaire Erasmus MC sokken, en er is elke eerste dag van de maand een vernieuwde centrale welkomstdag voor nieuwe medewerkers.
- Met een partner in de markt worden flexibele kinderopvangplekken aangeboden voor een betere werk-privébalans

- Er is een Ambitieplein ingericht, waarbij interne vraag en aanbod van projecten en tijdelijke activiteiten samen worden gebracht voor medewerkers en leidinggevenden
- Er is gewerkt aan de ontwikkeling van een nieuwe (jaar)gesprekscyclus met focus op 'het goede gesprek'. Naar verwachting zal deze nieuwe werkwijze in het tweede kwartaal van 2025 geïmplementeerd zijn.
- Met de inzet van digicoaches wordt ingezet op het vergroten van de digitale vaardigheden van medewerkers.

Tenslotte zijn er vanuit Workwise diverse sociale evenementen georganiseerd om collega's uit verschillende delen van de organisatie met elkaar in verbinding te brengen. De structurele activiteiten van Workwise zijn in de lijnorganisatie geborgd.

Cultuurbarometer

In 2024 is aan de hand van de Cultuurbarometer de betrokkenheid, tevredenheid en werkbevlogenheid van medewerkers te meten. In totaal 43 procent van de medewerkers vulde de Cultuurbarometer in. De verbeterpunten die uit de Cultuurbarometer naar voren zijn gekomen, worden op het niveau van de afdelingen opgepakt, zodat maatwerk per afdeling en per functiegroep mogelijk is. Enkele onderwerpen zijn op organisatieniveau opgepakt in grotere programma's. Zo is het programma Toekomstbestendig Verplegen er de afgelopen jaren in geslaagd om de ervaring ten aanzien van zeggenschap en ontwikkelmogelijkheden voor verpleegkundigen aantoonbaar te verbeteren. Verder wordt gewerkt aan het verbeteren van de werk-privé balans van de groep medisch specialisten, zodat het vak van medisch specialist voor nu en in de toekomst aantrekkelijk blijft voor alle generaties.

Vitale medewerkers

Vanuit de Arbodienst is in een pilot een nieuwe aanpak voor duurzame inzetbaarheid getoetst. Een gedegen analyse vormt de basis voor de aanpak op afdelingen met als doel het verhogen van de inzetbaarheid van medewerkers en het verlagen van verzuim. In verband met het verhoogde risico op kinkhoest en mazelen is een project infectiepreventie gestart, waarbij alle medewerkers die in contact komen met patiënten en patiëntmaterialen bevraagd zijn op de immuunstatus. Waar nodig wordt vaccinatie aangeboden. Op basis van de ervaringen uit het project wordt het beleid ten aanzien van infectiepreventie voor medewerkers herijkt. Hiermee wordt de gezondheid van zowel medewerkers als patiënten beter beschermd.

Leren en ontwikkelen

Een belangrijke pijler van het personeelsbeleid is het bieden van mogelijkheden aan medewerkers om te leren en zichzelf te ontwikkelen. Het afgelopen jaar is een visie op werken, leren en werkplekleren, en een daarvan afgeleid strategisch leer- en ontwikkelplan 2024-2028 opgesteld. Het achterliggende doel hiervan is ervoor te zorgen dat medewerkers over de juiste kennis, vaardigheden, competenties en gedrag kunnen beschikken om hen in staat te stellen in te spelen op de maatschappelijke ontwikkelingen en een toenemende zorgvraag.

Nieuwe arbeidsvormen

Om bij te dragen aan behoud en ontwikkeling van zorgprofessionals in de regio is onder de naam Workflow samen met andere Rotterdamse ziekenhuizen een plan gemaakt waarmee OK-medewerkers de mogelijkheid geboden wordt om naast het 'eigen' ziekenhuis ook op andere plekken te werken. Ook is een pilot Extra Werken gestart, waarbij zorgprofessionals de mogelijkheid krijgen om op vrijwillige basis extra uren boven op hun contractduur te werken. De uitkomsten van beide pilots zijn veelbelovend en worden in 2025 verder ontwikkeld.

Door kernwaarden gedreven Leiderschap

Leiderschap is cruciaal voor het aantrekken en behouden van personeel. Diverse initiatieven hebben het leiderschap binnen het Erasmus MC versterkt. Hieronder de belangrijkste hoogtepunten van het afgelopen jaar.

In 2024 is samen met leidinggevendenden een nieuwe leiderschapsvisie ontwikkeld. Deze visie reflecteert de drie kernwaarden van het Erasmus MC: verantwoordelijk, verbindend en ondernemend. De leiderschapsvisie diende ook als uitgangspunt voor de leiderschapsweek. De 30 workshops en lezingen, bijgewoond door meer dan 300 leidinggevendenden, boden aan de hand van de kernwaarden een breed scala aan onderwerpen en vaardigheden, van persoonlijk leiderschap tot systemisch transitie management. De week was een groot succes en heeft de leidinggevendenden geïnspireerd om vanuit eigen verantwoordelijkheid de rol als leidinggevende in te vullen en om de aangeboden ontwikkeltools zo in te zetten dat het leidt tot versterking van de persoonlijke en professionele ontwikkeling van henzelf en daarmee van hun medewerkers.

Professionalisering onboarding en journey teammanagers zorg

De onboarding van leidinggevendenden is verder geprofessionaliseerd. Naast een digitaal platform op het intranet worden nieuwe leidinggevendenden geïnformeerd over wat leidinggeven binnen het Erasmus MC inhoudt en wat hun rol op HR-gebied is. Deze trainingen helpen hen om snel en effectief hun rol te vervullen, waardoor nieuwe leidinggevendenden beter voorbereid zijn op hun verantwoordelijkheden. Samen met het programma Workwise, dat diverse initiatieven voor de ondersteuning van medewerkers heeft opgezet, is een journey voor operationele leidinggevendenden van de klinische thema's ontwikkeld.

Deze initiatieven hebben niet alleen bijgedragen aan de ontwikkeling van individuele leidinggevendenden, maar ook aan de bewustwording van het belang van de algehele leiderschapscultuur binnen de organisatie. Door een duidelijke visie te creëren, onboarding te professionaliseren en diverse ontwikkelingsmogelijkheden aan te bieden, ligt er een solide basis voor kernwaarden gedreven leiderschap.

Diversiteit & Inclusie

Ook in 2024 is binnen het Erasmus MC veel aandacht besteed aan bewustwording op het gebied van diversiteit en inclusie. In 2024 is de visie op Diversiteit & Inclusie en sociale veiligheid vastgesteld door de Raad van Bestuur. Hieraan is onder meer invulling gegeven tijdens de jaarlijkse International Womensday op 8 maart en Diversity Day op 1 oktober die wij op steeds grotere schaal organiseren, maar ook in de vorm van trainingen, kleinere, georganiseerde gesprekken en symbolische uitingen. Daarnaast heeft onze benadering van D&I een transitie doorgemaakt van een focus gericht op bewustwording naar structurele borging in het hart van de organisatie. Dit brengt met zich mee dat we ook binnen onze kerntaken werken aan meer diversiteit en inclusie.

Onderwijs

In 2024 is een D&I adviseur specifiek voor het onderwijs aangesteld. Deze adviseur is aangehaakt bij de nieuwe selectiemethodiek van toekomstige geneeskundestudenten. Twee items die de mate van diversiteit in casuïstiek en inclusie in lesbijeenkomsten meten, zijn structureel toegevoegd aan de evaluatiecyclus van de opleiding geneeskunde. Het D&I gedachtengoed is expliciet verwerkt in de basismodule van het Erasmusarts2030 curriculum. Ook komen diversiteit en inclusie aan bod in de e-module voor de on-boarding van nieuwe docenten. Verder is er een intentieverklaring geschreven voor studentorganisaties die als doel heeft om aan te tonen dat studentorganisaties bereid zijn om zich in te zetten voor een diverse en inclusieve leeromgeving en om richting te geven aan toekomstige acties. Intern en extern worden kennis en inzichten gedeeld, een voorbeeld hiervan is de publicatie van een wetenschappelijk artikel dat gepubliceerd is in het blad Medical Education.

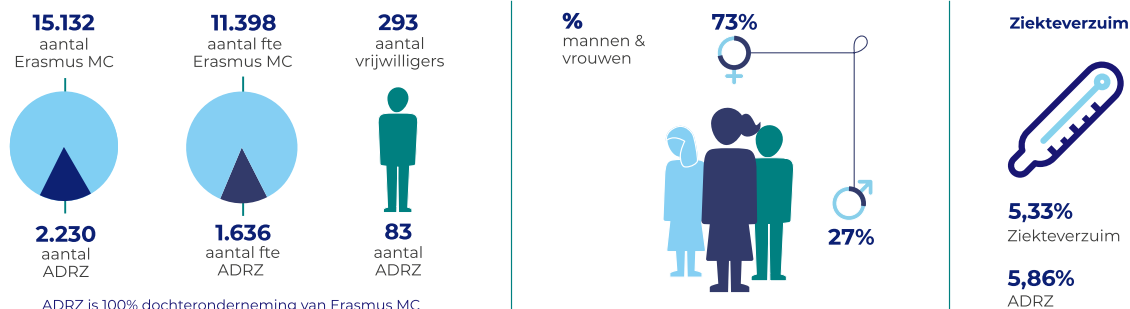
Zorg

Dit jaar heeft het Erasmus MC zich verder gericht op het creëren van bewustwording over D&I in relatie tot zorg. Tijdens de D&I-week aan het begin van het jaar hebben gesprekken met patiënten en zorgverleners plaatsgevonden. De "Patiënt als Partner" podcast is gelanceerd, met onder andere een aflevering over D&I in de zorgpraktijk. Daarnaast is veel aandacht besteed aan deskundigheidsbevordering door middel van 13 klinische lessen over het omgaan met laaggeletterdheid en culturele diversiteit. Ook heeft er een symposium over cultuursensitieve zorg plaatsgevonden en is er een samenwerking gestart met de gemeente Rotterdam om passende zorg te kunnen bieden aan patiënten met geldzorgen.

Inclusief werkgeverschap

Tijdens de Diversity Day heeft het Erasmus MC, als eerste umc van Nederland, het Social Return (SR) convenant getekend en zich gecommitteerd aan het creëren van honderden banen voor mensen met een arbeidsbeperking. Het ziekenhuis kan nu, bij het verstrekken van opdrachten, de opdrachtnemer stimuleren of verplichten om kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt te betrekken bij de uitvoering van de opdracht. Denk hierbij aan extra handen aan het bed, banen in de schoonmaak en facilitaire diensten. Daarnaast is een samenwerking aangegaan met een nieuwe partner, Emma@Work, om een impuls te geven aan de uitvoering van de participatie-wet.

Medewerkers 2024

Digitalisering / IT

Werken aan de digitale zorg van morgen

Digizorg

Het afgelopen jaar heeft het Erasmus MC met het programma Digitaal Verbonden belangrijke stappen gezet in het verminderen van administratieve lasten voor zorgverleners en het verbeteren van de zorgervaring voor patiënten. Binnen het programma wordt de Digizorg-app ontwikkeld voor patiënten. Daarnaast worden verschillende digitale hulpmiddelen voor zorgverleners geïmplementeerd. Een van de meest in het oog springende innovaties dit jaar is introductie de Digizorg Assistent, een digitale tool waarmee gesprekken worden opgenomen en (concept) verslagen met AI worden gemaakt zodat zorgverleners hier minder tijd aan kwijt zijn.

In november werd Digizorg gepresenteerd aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, met nadruk op deze en andere innovatieve functionaliteiten. Daarnaast is de applicatie het afgelopen jaar aanzienlijk uitgebreid met andere nieuwe mogelijkheden, zoals het zelf plannen en wijzigen van afspraken, aanmelden via de app en het uitvoeren van thuismetingen. Eind 2024 maken ruim 31.000 patiënten van het Erasmus MC gebruik van de Digizorg-app, en dit aantal groeit gestaag.

Digitale samenwerking regio Rijnmond

In de zomer zijn Integraal Zorgakkoord (IZA)-transformatiemiddelen toegekend aan Digizorg als gezamenlijk initiatief van de huisartsenorganisatie, Verpleeg-, Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT), diagnostiek en ziekenhuizen in de regio. Dankzij deze subsidie kunnen patiënten in de toekomst via Digizorg een overzicht krijgen van gegevens bij verschillende zorgaanbieders en kunnen zorgverleners onderling beter samenwerken bij de behandeling van patiënten. Om deze regionale ontwikkelingen te kunnen faciliteren, sluit Digizorg als pilot aan op CumuluZ als landelijk initiatief voor databeschikbaarheid.

In het kader van IZA-doelstellingen rond regionale samenwerking zijn naast Digizorg nog een aantal andere initiatieven geweest om de digitale ondersteuning te verbeteren. Omdat veel verwijzingen binnen de regio plaatsvinden is vanuit het Erasmus MC gekozen voor een regionale aanpak. De regio Rijnmond loopt inmiddels in Nederland voorop met het uitwisselen van patiëntgegevens tussen 11 ziekenhuizen. Ziekenhuizen kunnen – uiteraard na toestemming van de patiënt - patiëntgegevens van de andere regionale ziekenhuizen direct inzien. Ook is het mogelijk om vanuit ziekenhuizen direct digitaal te verwijzen naar een collega ziekenhuis. Met de nu lopende opschaling is de kwaliteit verhoogd en de efficiency toegenomen.

Innovatie op het snijvlak van informatie- en medische technologie

In 2024 is gestart met de uitrol van het vernieuwde Medisch Integraal Communicatie en Informatie Systeem. Dit systeem faciliteert de afhandeling van signalering en alarmering en vergemakkelijkt de communicatie tussen zorgverleners in de kliniek. Hiermee realiseert Erasmus MC de ambitie om patiëntveiligheid te verhogen en tegelijk de werklast te verminderen voor verpleegkundigen. In het vernieuwde systeem komt meer data beschikbaar voor onderzoek en toepassing van bijvoorbeeld artificiële intelligentie.

Door de verdere integratie van infuuspompen met het elektronisch patiëntendossier bij de toediening van medicatie via infuuspompen, heeft het Erasmus MC het aantal medicatiefouten op de intensive care tot bijna nul gereduceerd. Deze digitalisering heeft tevens de werkdruk voor verpleegkundigen verminderd en leidt naar schatting tot een jaarlijkse besparing van €300.000 aan faalkosten.

Fundament data en digitaal

Data en AI

Data is de grondstof voor waardevolle inzichten en kwalitatieve AI. We werken er naartoe om dit zo veilig en laagdrempelig mogelijk beschikbaar te stellen. In 2024 hebben we daarvoor ons data platform verder doorontwikkeld op basis van moderne cloud technologie om nog sneller nieuwe databronnen te ontginnen. Dit biedt de mogelijkheid om data(modellen) schaalbaar beschikbaar te stellen aan de gehele organisatie, zodat meer medewerkers data gedreven kunnen werken. De in 2023 opgerichte Erasmus MC Databoard bewaakt het juiste gebruik van (vertrouwelijke) data die Erasmus MC beheert. Hiermee geeft Erasmus MC invulling aan de doelstelling om betrouwbare partner te zijn voor de data van inwoners en patiënten.

Op het gebied van AI hebben we stappen gezet in het ontwikkelen van nieuwe AI-modellen en het huisbreed uitrollen van AI-modellen zoals binnen DRAAI en no-show met directe impact op de zorg. Voor het versnellen van ontwikkeling rond AI en de veilige en verantwoorde toepassing ervan, is in 2024 de AI Accelerator opgericht.

IT infrastructuur

Een jaarlijks terugkerend thema zijn de benodigde inspanningen en investeringen in het up-to-date houden van onze IT-infrastructuur op het gebied van veiligheid, bedrijfscontinuïteit, duurzaamheid en vernieuwing. Hiervoor zijn meerdere Europese aanbestedingen, deels in UMC-verband, uitgeschreven en zijn in alle domeinen van netwerken, datacenters, cloud, telefonie, security, werkplekken, applicatie upgrades en medische apparatuur vernieuwingen doorgevoerd. De Directie Informatie & Technologie is samen met het primaire proces veranderingen aan het doorvoeren in het operating model om de snelheid van innovatie te kunnen blijven bijhouden.

Vastgoed

Scenario C4

De Raad van Toezicht heeft in het najaar van 2023 zijn goedkeuring verleend aan een nieuw lange termijn huisvestingsplan, voorlopig Scenario C4 geheten, dat de volgende onderdelen bevat: nieuwbouw voor de huidige laboratorium- en onderwijsfuncties van de Ee-toren en het Josephine Nefkens Instituut, het Erasmus Dierexperimenteel Centrum, nieuwbouw van Sophia Kinderziekenhuis en van het gebouw van de afdeling Psychiatrie en in een later stadium renovatie van de Ee-toren ten behoeve van andere Erasmus MC functies. In 2024 is Scenario C4 verder uitgewerkt in de Kaderbrief en in het Masterplan 2050, en geïntegreerd in de meerjarenbegroting van het Erasmus MC. De plannen beschrijven de vastgoedontwikkelingen op de campus tot 2050 met als doel om een moderne, duurzame en goed uitgeruste omgeving te creëren die voldoet aan de toekomstige behoeften van het Erasmus MC. Bij het realiseren van de vastgoedontwikkelingen hebben wij oog voor het gebruik van duurzame materialen, energiebeheersing en CO2 reductie.

Kaderbrief

De Raad van Bestuur heeft zowel de Kaderbrief als het Masterplan 2050 in 2024 vastgesteld. De Kaderbrief biedt een gedetailleerde uitwerking van scenario C4 en beschrijft de vastgoedprojecten tot 2050, zoals bijvoorbeeld de beperkte mid-life renovatie van Sophia Kinderziekenhuis en de grootschalige nieuwbouw van het project SPOT. SPOT staat voor de nieuwbouw van Sophia Kinderziekenhuis, de afdeling Psychiatrie, Onderzoeksfaciliteiten in de Toekomst. Naast deze grote projecten worden ook tal van andere initiatieven beschreven in de Kaderbrief.

Masterplan 2050

Het Masterplan 2050 schetst het toekomstperspectief van de vastgoedontwikkelingen op de Erasmus MC Campus. Het richt zich op het ontwikkelen van een duurzame, groene en goed bereikbare campus in Rotterdam. Het plan omvat nieuwbouw voor zorg, onderzoek en onderwijs, evenals ruimte voor innovatieve bedrijven en zorginstellingen. Het doel is om samenwerking tussen wetenschappers, studenten en zorgprofessionals te bevorderen. Dit plan is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de Gemeente Rotterdam, wat de integratie van de campus in de stedelijke omgeving benadrukt.

Eread Laag

Een belangrijke mijlpaal in 2024 was de oplevering en ingebruikname van het eerste deel van de renovatie van de onderwijsfaciliteiten, bekend als “Eread Laag”. Eread Laag is onderdeel van het Erasmus MC Research & Education Accommodation Development (Eread) programma. Dit programma richt zich op de huisvesting van Onderzoek & Onderwijs (O&O) binnen het Erasmus MC. Het doel is om een inspirerende leer- en werkomgeving te creëren voor studenten en medewerkers, met goede fysieke en visuele verbindingen en een aantrekkelijke variatie aan plekken en voorzieningen. De renovatie is complex en zal naar verwachting tot circa 2030 duren. Daarnaast is de brandschade aan het Onderwijscentrum voor een groot deel hersteld, naast herstelwerkzaamheden vinden er hier ook mid-life renovaties plaats.

Financiën

ESG

Interne beheersing

Interne beheersing is essentieel om de betrouwbaarheid van financiële rapportages, operationele efficiëntie en naleving van wetten en regelgeving te waarborgen. De besturing van het Erasmus MC is gebaseerd op de principes van decentralisatie en kent drie niveaus: strategisch, tactisch en operationeel. Het besturingsmodel gaat uit van het principe van integraal management. Dit betekent dat leidinggevend (binnen aangewezen grenzen) verantwoordelijk zijn voor het stellen van doelen, het organiseren van het werk en de realisatie van gestelde doelen. De leidinggevend kunnen in de samenhang sturen op alle functionele taakvelden (zoals productie, personeel en financiën), doordat het leidend sturings- en beheersingssysteem is verankerd in de planning & control cyclus. De concern controller (Directeur Finance & Control) is verantwoordelijk voor het functioneren van deze cyclus en voor de aansturing van de decentrale themacontrollers.

In de planning & control cyclus wordt de strategische visie van het Erasmus MC vertaald, via de jaarlijkse begrotingsrichtlijn, naar jaarplannen per afdeling en thema. De haalbaarheid van deze plannen en de benodigde investeringen worden vooraf zorgvuldig gewogen.

Jaarplannen 2024

Met behulp van de OGSM (Objective, Goals, Strategies, Measures) methodiek zijn Koers28 doelen, KPI's en acties geconcretiseerd. Acties en KPI's uit de organisatiebrede OGSM voor 2024 worden doorgezet naar relevante organisatieonderdelen. Elke afdeling maakt een jaarplan dat is afgeleid van het Erasmus MC-brede jaarplan, welke op zijn beurt is afgeleid van de strategie van het Erasmus MC (Koers28). Dit geeft ruimte om met elkaar het gesprek aan te gaan over wat nodig is om onze ambities te bereiken, over welke randvoorwaarden dienen te worden opgesteld en over de acties die moeten worden uitgevoerd. De jaarplanmethodiek wordt digitaal ondersteund waarbij doel, actie, tijd en actiehouders per tertiaal gemonitord worden. Gedurende het jaar rapporteren de afdelingen maandelijks over belangrijke stuurindicatoren zoals productie en financiën. Daarnaast verantwoorden de afdelingen zich per tertiaal over het gevoerde beleid en de bereikte resultaten op de kerntaken en de bedrijfsvoering. De Raad van Bestuur en het voltallige themabestuur bespreken deze rapportages gezamenlijk.

Begroting

Op basis van productiegestuurd begroten is de begroting voor 2024 (voor segment Zorg) vormgegeven. Hierin hebben de verwachte productie, profielinformatie, kostprijzen en eventuele business cases de basis gevormd voor de begroting voor de afdelingen. Hierbij wordt nauw samengewerkt met ICM (Integraal Capaciteits Management), OK en de klinieken inzake de zorgcapaciteit. Zodoende is er overeenstemming tussen de begrote productie en de beschikbare capaciteit in de opgestelde begroting voor 2024 tot stand gekomen.

Banken, de ministeries van VWS en OCW, verzekeraars, de Erasmus Universiteit Rotterdam en subsidiegevers ontvangen gedetailleerde verantwoording over de verschillende geldstromen.

Het Erasmus MC heeft een gezonde financiële basis om blijvend te kunnen investeren in personeel, innovatie, ICT en huisvesting en om de belangrijkste externe financiële risico's te kunnen opvangen. Dit leidt tot de beoogde continuïteit van de bedrijfsvoering (de uitvoering van onderzoek, onderwijs en zorg). Aanscherpingen van de bedrijfsvoering zullen ertoe bijdragen dat het Erasmus MC een betrouwbare partij blijft met aantrekkingskracht voor externe financiers. Een gezonde bedrijfsvoering, instandhouding van de solvabiliteit en het realiseren van een sterke kasstroom zijn daarvoor een randvoorwaarde.

Resultaten, omzet en ontwikkeling balans

Financieel resultaat 2024 gezien vanuit de kerntaken van het Erasmus MC

Het Erasmus MC heeft in 2024 een bevredigend positief financieel resultaat geboekt van geconsolideerd € 72 miljoen. Dit resultaat bedraagt 2,9% van de omzet van € 2,5 miljard. In 2023 was het resultaat € 45 miljoen positief, omgerekend 1,9% van de omzet. Het resultaat 2024 is vooral een afgeleide van goede prestaties op het gebied van patiëntenzorg en bedrijfsvoering. Het resultaat 2024 op het gebied van onderwijs en onderzoek was teleurstellend. Gezien de hoge benodigde investeringen de komende jaren, in de mid-life renovatie en nieuwbouw van het Erasmus MC Sophia kindziekenhuis en het bouwen van een nieuw faculteitsgebouw voor wetenschappelijk onderzoek, is een resultaat van tenminste 2% rendement minimaal noodzakelijk voor een gezonde en duurzame lange termijn bedrijfsvoering.

Patiëntenzorg (segment Zorg)

In de patiëntenzorg (segment Zorg) steeg het resultaat van € 48 miljoen positief in 2023 naar € 85 miljoen positief in 2024 (dit is inclusief het Admiraal de Ruyter ziekenhuis). De toename van de omzet in 2024 wordt onder andere verklaard door prijsindexaties in 2024, vooral bij de opbrengsten vanuit de zorgverzekeringswet en de beschikbaarheidsbijdrage academische zorg.

Verder zijn de opbrengsten vanuit de zorgverzekeringswet in 2024 toegenomen als gevolg van hogere productie en verbeterde afspraken met zorgverzekeraars. Ook is de beschikbaarheidsbijdrage van de academische zorg in 2024 toegenomen door een relatief hoge toename van de academische zorgomzet van het Erasmus MC in vergelijking met andere UMC's en een relatief hogere toename van het aantal patiënten met academische zorg ten opzichte van andere UMC's. Echter, de kosten bij de patiëntenzorg stijgen ook flink in het jaar 2024 als gevolg van de cao-afspraken, een toename van de formatie en de hoge prijsindexatie.

De prestaties in de patiëntenzorg zijn geleverd door een optimaal gebruik van bestaande capaciteit in het Erasmus MC. De organisatie is er in 2024, net zoals in eerdere jaren, op een gedreven wijze in geslaagd om via een strakke strategische, tactische en operationele planning de gevraagde zorg aan de patiënten te leveren, dit ondanks een personele krapte die in de gehele zorgsector speelt. Het Erasmus MC is er in het jaar 2024 in geslaagd om meer personeelsleden te werven binnen het segment Zorg om op die manier zoveel mogelijk personele capaciteit beschikbaar te hebben voor de patiëntenzorg.

De decentrale organisatiestructuur in het ziekenhuis –gebaseerd op afdelingen met veel eigen regelvermogen- gaf betrokken afdelingshoofden, medisch specialisten en andere zorgprofessionals de ruimte om actief in te spelen op de zorgvraag. Bij deze dagelijkse zoektocht naar capaciteit heeft het ziekenhuis effectief gebruik kunnen maken van de bestaande moderne infrastructuur.

Onderwijs & onderzoek (segment O&O)

In het onderwijs en onderzoek (segment O&O) daalt het resultaat van € 3 miljoen negatief in 2023 naar € 14 miljoen negatief in 2024. Dit komt in 2024 overeen met een resultaat van -3,7% van de omzet van € 369 miljoen. In 2023 was het resultaat -0,8% van de omzet van € 374 miljoen. De daling van het resultaat in 2024 wordt voor een deel verklaard door incidentele zaken maar ook het reguliere resultaat binnen het segment O&O daalt. Zorgelijk is dat het reguliere resultaat van onderwijs en onderzoek al gedurende een reeks van jaren aan het dalen is. In 2024 zijn de totale opbrengsten binnen het segment O&O gedaald terwijl de kosten een stijging laten zien in 2024 als gevolg van onder andere: de cao-afspraken, een toename van formatie en de hoge prijsindexatie. De lagere opbrengsten in 2024 in vergelijking met 2023 worden vooral verklaard door een lagere opbrengst 2024 vanuit de Rijksbijdrage medische faculteit. In het jaar 2023 heeft Erasmus MC een nagekomen baat ontvangen van de EUR ter compensatie voor overheadafslag en waardering voor de kwaliteit van het onderzoek middels SEP (Strategy Evaluation Protocol). Opvallend is verder dat in 2024 de prijsindexatie van de Rijksbijdrage medische faculteit lager is dan de prijsindexatie 2024 van de personele- en materiële kosten binnen het Erasmus MC.

De negatieve rendementsontwikkeling binnen het segment O&O in de afgelopen jaren is vooral zorgelijk gezien de benodigde toekomstige investeringen in de renovatie van het faculteitsgebouw en de digitalisering. Meerjarig is het van belang dat het segment O&O groeit naar een gezond bedrijfsresultaat in lijn met de meerjarenbegroting. De Raad van Bestuur heeft hiertoe maatregelen in gang gezet om te komen tot een noodzakelijke structurele financiële verbetering binnen het segment O&O op de langere termijn.

Het Erasmus MC heeft zich vanuit kracht weten te positioneren als een aantrekkelijke partner voor wetenschappelijk onderzoek, waardoor zowel de tweede, derde als vierde geldstroom in 2024 zijn gestegen. Eind 2024 bestaat de onderzoekportefeuille uit ongeveer 2.220 wetenschappelijke projecten in het brede medische spectrum van fundamenteel tot klinisch-toegepast onderzoek (eind 2023: 2.130 projecten).

Komende jaren

Het Erasmus MC staat de komende jaren voor aanzienlijke investeringsopgaven. Dit omvat onder andere de mid-life renovatie en nieuwbouw van het Erasmus MC Sophia kindziekenhuis en het bouwen van een nieuw faculteitsgebouw voor wetenschappelijk onderzoek. Dit nog los van de investeringen in digitalisering en ICT, medische technologie, campusontwikkeling en de convergentie met de TU Delft en de Erasmus Universiteit Rotterdam. Toekomstige exploitatieresultaten van voldoende omvang zijn noodzakelijk om als Erasmus MC maatschappelijke waarde te kunnen blijven creëren. De ontwikkelingen van stijgende prijzen voor (nieuw)bouw, stijgende personeelskosten in de toekomst als gevolg van cao-stijgingen, personele krapte in de zorgsector en de negatieve rendementsontwikkeling binnen het segment O&O, zet deze noodzaak verder op scherp. Juist om de benodigde investeringen te kunnen doen en de ambities uit de strategie (Koers28: 'het Erasmus MC transformeert de zorg: toegankelijk, duurzaam en beter in balans') ook in de toekomst te kunnen blijven financieren, blijft het Erasmus MC inzetten op een gezonde financiële bedrijfsvoering.

Onderstaand wordt meer specifiek ingegaan op de ontwikkelingen in 2024 van resultaat, balans, bedrijfsopbrengsten en bedrijfslasten. De ontwikkeling van het eigen vermogen en de solvabiliteit worden toegelicht tegen de achtergrond van het treasurybeleid en het bestaande financieringsarrangement van het Erasmus MC.

Resultaat 2024

Opbouw van het resultaat van het Erasmus MC (in miljoen euro's)	Jaar 2024	Jaar 2023	Mutatie
Segment Erasmus MC - Zorg	86,7	50,1	36,6
Segment Erasmus MC - O&O	-13,5	-3,1	-10,4
Enkelvoudig resultaat	73,2	47,0	26,2
Stichting Innovative Molecular Research Fund (IMRF)	-1,5	-1,8	0,3
Geconsolideerd resultaat	71,7	45,2	26,5
Resultaat ADRZ	6,6	5,9	0,7
Geconsolideerd resultaat (exclusief ADRZ)	65,1	39,3	25,8

Het resultaat in de jaarrekening bedraagt in 2024 € 71,7 miljoen positief bij een omzet van € 2.512,1 miljoen (2,9% rendement).

Het Erasmus MC is tevreden met het geconsolideerde resultaat over het jaar 2024 van € 71,7 miljoen positief. Dit overigens bewust blijvend van de (financiële) uitdagingen die er zijn om dit resultaat te continueren in de toekomst.

Het geconsolideerd resultaat 2024 van € 71,7 miljoen positief is € 26,5 miljoen hoger dan het geconsolideerd resultaat 2023. Zonder het resultaat van de deelneming Admiraal de Ruyter ziekenhuis bedraagt het geconsolideerd resultaat 2024 € 65,1 miljoen positief (2023: € 39,3 miljoen positief).

Bedrijfsopbrengsten 2024

Bedrijfsopbrengsten geconsolideerd per segment (in miljoen euro's)	Jaar 2024	Jaar 2023	Mutatie	Mutatie in %
Segment Erasmus MC - Zorg	2.143,8	1.978,8	165,0	8%
Segment Erasmus MC - O&O	368,3	374,0	-5,7	-2%
Totaal bedrijfsopbrengsten	2.512,1	2.352,8	159,3	7%

De totale bedrijfsopbrengsten van het Erasmus MC zijn in 2024 met € 159,3 miljoen (+7%) gestegen ten opzichte van 2023. Verdeeld naar segment is het volgende beeld zichtbaar:

- De bedrijfsopbrengsten bij het segment Zorg zijn in 2024 met € 165,0 miljoen (+8%) gestegen in vergelijking met 2023. Dit wordt met name veroorzaakt door de volgende posten:

- Hogere opbrengsten vanuit de zorgverzekeringswet van € 145,6 miljoen.
In 2024 zijn deze opbrengsten vooral gestegen als gevolg van prijsindexatie, verbeterde afspraken met zorgverzekeraars en een hogere productie.
 - Hogere opbrengsten bij de beschikbaarheidsbijdrage academische zorg van € 17,9 miljoen door vooral een hogere beschikbaarheidsbijdrage zorg bij de academische component als gevolg van prijsindexatie en een groeiend aandeel op basis van het verdelingsmodel (toename van de relatieve academische zorgomzet en een hoger aantal patiënten met academische zorg ten opzichte van andere UMC's).
 - Lagere opbrengsten bij de beschikbaarheidsbijdrage van zorgfuncties van € 20,3 miljoen door vooral de subsidieregeling opschaling curatieve zorg. In 2023 is een eenmalige opbrengst verwerkt inzake de subsidieregeling opschaling curatieve zorg Covid-19 van € 21,5 miljoen.
 - Hogere opbrengsten bij de beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten van € 10,0 miljoen door vooral een hogere bijdrage werkplaatsfunctie als gevolg van prijsindexatie en hogere opbrengsten van diverse overige subsidies.
 - Hogere overige bedrijfsopbrengsten van € 6,0 miljoen vanwege enerzijds hogere opbrengsten uit overige dienstverlening bij het Admiraal de Ruyter ziekenhuis vanwege de overgang van het klinisch chemisch laboratorium naar Accureon en anderzijds hogere doorberekende personeelskosten en hogere andere opbrengsten.
- De bedrijfsopbrengsten bij het segment Onderwijs en Onderzoek zijn in 2024 met € 5,7 miljoen (-2%) gedaald in vergelijking met 2023. De belangrijkste verschillen zijn:
 - Lagere opbrengsten bij de beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten van € 9,7 miljoen door vooral een lagere opbrengst vanuit de Rijksbijdrage medische faculteit. In het jaar 2023 heeft Erasmus MC een nagekomen baat ontvangen van de EUR ter compensatie voor overheadafslag en waardering voor de kwaliteit van het onderzoek middels SEP (Strategy Evaluation Protocol). Verder heeft het Erasmus MC een prijsindexatie 2024 ontvangen op de Rijksbijdrage medische faculteit.
 - Hogere overige bedrijfsopbrengsten van € 3,9 miljoen door met name een hogere EMF-omzet in 2024 van € 3,5 miljoen door toename van door derden gefinancierd onderzoek door enerzijds toename van het aantal onderzoeken en anderzijds prijsindexatie.

Bedrijfslasten 2024

Bedrijfslasten geconsolideerd per segment (in miljoen euro's)	Jaar 2024	Jaar 2023	Mutatie	Mutatie in %
Segment Erasmus MC - Zorg	2.050,4	1.916,9	133,5	7%
Segment Erasmus MC - O&O	386,8	381,0	5,8	2%
Totaal bedrijfslasten	2.437,2	2.297,9	139,3	6%

De totale bedrijfslasten van het Erasmus MC zijn in 2024 met € 139,3 miljoen (+6%) gestegen ten opzichte van 2023. Verdeeld naar segment is het volgende beeld zichtbaar:

- Bij het segment Zorg zijn de bedrijfslasten in 2024 met € 133,5 miljoen (+7%) gestegen ten opzichte van het vorige jaar. Bepalend hierbij zijn vooral de volgende posten:

- De lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenpremie zijn in 2024 in totaal met € 87,6 miljoen toegenomen. De lonen en salarissen zijn in 2024 met € 73,1 miljoen toegenomen vooral als gevolg van de cao-afspraken en een toename van de personeelsbezetting. Bij het Erasmus MC zijn als gevolg van de cao-afspraken, de cao-lonen op de volgende momenten verhoogd: 1 november 2023 (+4,0%) en 1 mei 2024 (+4,0%). Deze cao-stijgingen zorgen aldus voor fors hogere lonen en salarissen in 2024 ten opzichte van 2023.
- Lagere kosten van uitbesteed werk (€ 7,4 miljoen) door een lagere inzet van personeel niet in loondienst.
- De overige bedrijfskosten liggen in 2024 € 52,2 miljoen hoger dan in 2023. De belangrijkste mutaties binnen de overige bedrijfskosten zijn zichtbaar bij de volgende kostencategorieën:
 - Hogere patiënt-, onderwijs- en onderzoeksgebonden kosten (€ 41,7 miljoen) welke voor € 20,0 miljoen worden verklaard door hogere kosten van geneesmiddelen, gassen en bloedproducten, hogere kosten van onderzoeksfuncties (€ 12,4 miljoen) en hogere kosten van protheses en implantaten (€ 3,8 miljoen).
 - Hogere dotaties 2024 aan de voorzieningen personele regelingen ten opzichte van 2023 (€ 11,5 miljoen) vooral door de in 2024 nieuw gevormde voorziening voor de generatieregeling bij Erasmus MC (€ 9,9 miljoen).
 - Hogere dotaties 2024 aan de overige voorzieningen ten opzichte van 2023 (€ 5,2 miljoen) bij vooral de voorzieningen voor dubieuze debiteuren en asbestsanering.
 - Lagere algemene kosten (€ 11,4 miljoen) door onder andere volgende posten:
 - Lagere kosten in 2024 als gevolg van buiten gebruikstelling van vaste activa (€ 6,9 miljoen). De verklaring hiervoor is vooral dat het Erasmus MC in 2023 de keuze heeft gemaakt om de pharmafilter en tonto's buiten gebruik te stellen. De pharmafilter is een logistiek systeem gericht op het reduceren van medicijnresten in het afvalwater middels een zuiveringsinstallatie in combinatie met lokale afvalverwerking door gebruik van zogenaamde tonto's in de kliniek en poliklinieken. Het Erasmus MC heeft in 2023, mede door het faillissement van de leverancier, een keuze moeten maken voor een ander systeem en dit heeft in 2023 geleid tot een resultaat door buiten gebruikstelling van vaste activa.
 - Lagere kosten van extern advies (€ 4,5 miljoen).
- Bij het segment Onderwijs en Onderzoek zijn de totale bedrijfslasten in 2024 € 5,8 miljoen (+2%) hoger dan in 2023. Bepalend hierbij zijn de volgende posten:
 - De lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenpremie zijn in 2024 in totaal met € 17,5 miljoen toegenomen. De lonen en salarissen zijn in 2024 met € 15,2 miljoen toegenomen vooral als gevolg van de cao-stijgingen en een toename van de personeelsbezetting.
 - Lagere kosten in 2024 bij de overige waardeverminderingen vaste activa (€ 13,5 miljoen). Dit wordt verklaard doordat in 2023 sprake was van een overige waardevermindering binnen het segment onderwijs en onderzoek van € 14,2 miljoen als gevolg van afboeking van plankosten naar aanleiding van wijzigingen in het lange termijn huisvestingsplan (LTHP).
 - De afschrijvingskosten liggen in 2024 1,4 miljoen hoger dan in 2023.

Deelnemingen 2024

Resultaat uit deelnemingen (in miljoen euro's)	Jaar 2024	Jaar 2023
Admiraal de Ruyter ziekenhuis	6,6	5,9
Erasmus MC Holding BV	0,4	-4,1
Totaal resultaat uit deelnemingen	7,0	1,8

Het totale resultaat van de deelnemingen 2024 is € 7,0 miljoen positief. De bijdrage van het Admiraal de Ruyter ziekenhuis is in 2024 € 6,6 miljoen positief (2023: € 5,9 miljoen positief).

Het resultaat van de Erasmus MC Holding BV bedraagt in 2024 € 0,4 miljoen positief (2023: € 4,1 miljoen negatief). De mutatie tussen de 2024 en 2023 wordt verklaard door de volgende twee aspecten:

- Een lagere opbrengst in 2024 van de verkopen van aandelen van valorisatie BV's;
- In 2024 is de impact van het resultaat bij de deelneming HollandPTC BV minder negatief dan in 2023.

De Raad van Bestuur ziet dat de ontwikkelingen bij de deelneming HollandPTC BV ook in 2024 achterblijven bij de verwachtingen. De Raad van Bestuur volgt de verdere ontwikkelingen bij HollandPTC BV op de voet, zowel inhoudelijk als financieel.

Ontwikkeling geconsolideerde balans 2024

Geconsolideerde balans (in miljoen euro's)	31-12-2024	31-12-2023	Mutatie
ACTIVA			
Vaste activa	1.168	1.226	-58
Vlottende activa	1.035	928	107
Totaal activa	2.203	2.154	49
PASSIVA			
Eigen vermogen	811	741	70
Voorzieningen	105	84	21
Langlopende schulden	685	772	-86
Kortlopende schulden	602	557	44
Totaal passiva	2.203	2.154	49

De grootste mutaties in de balans worden onderstaand nader toegelicht:

- De vaste activa nemen met € 58 miljoen af in 2024 vooral doordat de investeringen in 2024 ad € 86 miljoen lager zijn dan de afschrijvingskosten 2024 ad € 137 miljoen.
- De vlottende activa nemen met € 107 miljoen toe in 2024 door toename van de liquide middelen met € 90 miljoen en deposito's voor € 40 miljoen. Daarnaast is het openstaande debiteurensaldo ultimo 2024 met € 68 miljoen gestegen. Tenslotte is de nog te factureren omzet DBC's/DBC-zorgproducten ultimo 2024 met € 90 miljoen gedaald.

- Het eigen vermogen is in 2024 met € 70 miljoen toegenomen en dit wordt vooral verklaard door het positieve exploitatieresultaat 2024 van € 72 miljoen. Het restant van de mutatie betreft enerzijds de vrijval van de herwaarderingsreserve in 2024 wegens de verkoop van de aandelen van HBM Holdings Ltd. (€ 0,9 miljoen) en anderzijds de mutatie van het aandeel derden in het groepsvermogen (€ 0,7 miljoen).
- De voorzieningen zijn in 2024 met € 21 miljoen toegenomen en dit wordt vooral verklaard door de toename van de personele voorzieningen. De toename in 2024 bij de voorzieningen wordt vooral verklaard door:
 - De in 2024 nieuw gevormde voorziening voor de generatieregeling bij Erasmus MC (€ 12 miljoen);
 - Een in 2024 nieuw gevormde reorganisatievoorziening binnen het segment onderwijs en onderzoek (€ 4 miljoen);
 - Een toename in 2024 van de voorziening voor arbeidsongeschiktheid met € 3 miljoen ten opzichte van 2023.
- Het saldo van de langlopende schulden daalt in 2024 met € 86 miljoen vanwege aflossing van de diverse langlopende leningen en door de jaarlijkse vrijval van de vooruitontvangen schadevergoeding van het Ministerie van VWS.
- De kortlopende schulden nemen met € 44 miljoen toe in 2024. De grootste mutaties in deze post betreffen:
 - Hogere kortlopende schulden aan banken (dit betreft de aflossingverplichting voor het komende jaar). Ultimo 2024 is deze balanspost met € 44 miljoen gestegen ten opzichte van 2023;
 - Een lagere schuldpositie aan zorgverzekeraars ultimo 2024 inzake nog te betalen bedragen over schadelastjaren tot en met 2023 (€ 14 miljoen);
 - Een lagere schuldpositie onderhanden werk bij de DBC's/DBC-zorgproducten (€ 9 miljoen);
 - Een hogere schuldpositie bij de reservering vakantiegelden en nog te betalen vakantiedagen (inclusief balansverlof). Ultimo 2024 zijn deze posities tezamen € 9 miljoen hoger dan ultimo 2023;
 - Een hogere schuldpositie ultimo 2024 inzake vooruitontvangen bedragen van € 13 miljoen. Enerzijds betreft dit een hogere schuldpositie ultimo 2024 uit hoofde van EMF-projecten van € 6 miljoen. Dit betreft per saldo vooruitontvangen baten van subsidieverstrekken in het kader van deze projecten. Anderzijds wordt dit verklaard door de toename van overige vooruitontvangen bedragen ultimo 2024 (€ 7 miljoen). De grootste verklaring hierbij betreft starters- en stimuleringsbeurzen welke zijn ontvangen via de rijksbijdrage voor de medische faculteit. De bedragen voor deze beurzen zijn reeds ontvangen maar worden deels in toekomstige jaren besteed omdat onderzoekers, na toekenning, zes jaar de tijd hebben om deze gelden te besteden aan onderzoek.

Eigen Vermogen/solvabiliteit

Het enkelvoudig eigen vermogen bedraagt ultimo 2024 € 809 miljoen (ultimo 2023: € 736 miljoen).

Ratio's (op basis van enkelvoudig eigen vermogen)	31-12-2024	31-12-2023
Solvabiliteit		
Solvabiliteit (eigen vermogen / balanstotaal)	37,6%	35,7%
Solvabiliteit gecorrigeerd (gecorrigeerd eigen vermogen / gecorrigeerd balanstotaal (1))	33,2%	30,8%

Met de BNG, EIB, AG-Insurance, ING, ABN-AMRO en Rabobank zijn door het Erasmus MC afspraken gemaakt over ratio's. Indien een bank daarom verzoekt worden de ratio's jaarlijks bevestigd door middel van een Compliance Certificaat. Deze ratio's betreffen onder andere:

- De Debt Service Coverage Ratio (DSCR) van minimaal 1,3;
- Een (gecorrigeerd) solvabiliteitspercentage welke, afhankelijk van de kredietinstelling, minimaal boven de 20% moet liggen.

Ultimo 2024 voldoet het Erasmus MC aan alle door kredietinstellingen gestelde eisen.

Algemene toelichting Nationaal Programma Onderwijs

De COVID-19 pandemie en de daaraan gerelateerde maatregelen hadden met name in 2020 en 2021 disruptieve effecten. Voor zowel onderzoek als onderwijs werken deze effecten (financieel) door in de daaropvolgende jaren, bijvoorbeeld omdat de vertragingen in coschappen en promotietrajecten nog niet zijn weggewerkt. Vanuit het Nationaal Programma Onderwijs zijn voor zowel het onderwijs als het onderzoek gelden beschikbaar gesteld om de effecten van de pandemie te mitigeren. In de bijlagen wordt de invulling van dit programma nader toegelicht.

Treasury

Bestaand financieringsarrangement

Voor de nieuwbouw heeft het Erasmus MC op 18 december 2006 een financieringsarrangement afgesloten bij de Europese Investeringsbank (EIB) en de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) ter hoogte van € 866 miljoen (Tranche 1). Ten behoeve van de nieuwbouw van het Rg-gebouw dat behoort tot Tranche 2 van de nieuwbouw, is eind 2015 het financieringsarrangement uitgebreid met € 120 miljoen, verstrekt door ING en de Belgische verzekeringsmaatschappij AG Insurance. In 2023 zijn geen aanvullende leningen aangetrokken. Er is inmiddels al een groot bedrag op deze financiering van in totaal € 986 mln. afgelost. Eind 2024 bedroeg de restant hoofdsom € 651 miljoen.

Financiële instrumenten

Het Erasmus MC maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten. Om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële impact te beperken is een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld.

Treasurybeleid

Het Erasmus MC heeft een risicomijdend treasurybeleid. Rentestanden op de kapitaal- en geldmarkten accepteert het Erasmus MC als een gegeven en beslissingen worden gebaseerd op voorspellingen uit de markt, bijvoorbeeld banken. Ook bij het uitzetten en aantrekken van middelen wordt een voorzichtig beleid gevoerd (cf. regelgeving VWS en OCW). Bovendien baseert het Erasmus MC zijn treasury-activiteiten op een actueel meerjarenfinancieringsplan en liquiditeitsbegroting. Onderdeel van dit plan is een analyse van de financiële risico's (zoals prijsrisico, renterisico, valutarisico, kredietrisico, liquiditeitsrisico) en de maatregelen om deze risico's waar mogelijk op voorhand te minimaliseren. Randvoorwaarden en richtlijnen hiervoor zijn opgenomen in het treasurystatuut.

Hieronder volgt bij elk van de genoemde risico's een korte toelichting:

- **Prijsrisico:** het risico dat gelopen wordt tussen de ontwikkeling van de cao en de vergoeding die het Erasmus MC van zorgverzekeraars en subsidieverstrekkingen ontvangt. In eerste instantie zal getracht worden de loonstijging vergoed te krijgen van de externe partijen en als dit onverhoopt niet lukt, dan zullen (waar mogelijk) aanvullend interne maatregelen moeten worden getroffen.
- **Renterisico:** Alle langlopende leningen zijn tot het eind van de looptijd gefixeerd qua rentepercentage. Daarnaast zijn alle langlopende leningen bij de oplevering van de nieuwbouw opgenomen. Hierdoor is het renterisico uiterst klein.
- **Valutarisico:** Zoveel mogelijk wordt in euro's betaald en gefactureerd. Dit risico is qua omvang daarom eveneens zeer gering te noemen.
- **Kredietrisico:** Middelen worden in beginsel uitsluitend uitgezet bij financiële instellingen met een kredietwaardigheid van minimaal een A-rating die zijn gevestigd in de eurozone en die vallen onder het toezicht van de ECB. Het treasurystatuut voldoet aan de 'Regeling Beleggen, lenen en derivaten OCW 2016' voor instellingen voor onderwijs en onderzoek.

- Liquiditeitsrisico: Binnen Erasmus MC wordt gewerkt met een meerjarenbegroting, een jaarlijkse liquiditeitsbegroting, een 12-maands rolling forecast en maandelijkse liquiditeitsprognose. Op dagelijkse basis worden alle kasstromen en de hoogte van de liquiditeit gemonitord en maandelijks wordt gerapporteerd over de verschillen ten opzichte van de prognose.

De verwachting is dat de liquiditeit in 2025 positief blijft. Het belangrijkste risico in de liquiditeitsprognose voor 2025 betreft het mogelijk later gereedkomen van de prijslijsten met de zorgverzekeraars. Bij onverhoopte facturatieproblemen, zullen de opgebouwde liquiditeit en de RC-kredieten bij ABN AMRO Bank en Rabobank als buffer dienen. Daarnaast biedt de AAA-rating de mogelijkheid om als extra zekerheid relatief snel, kort (kas)geld bij investeerders te kunnen lenen. Erasmus MC beschikt daarnaast over voldoende kasmiddelen voor de financiering van haar geplande investeringen, aangezien zij hiervoor haar operationele kasstroom kan inzetten.

Treasurycommissie

De besluitvorming met betrekking tot het treasurybeleid wordt ondersteund en voorbereid door de Treasurycommissie, bestaande uit de directeur Finance & Control, de Treasurer, de directeur Vastgoed en enkele vakinhoudelijke managers. De leden zorgen voor uitvoering en noodzakelijke verankering van besluiten binnen de organisatie. Zij bewerkstelligen transparantie van activiteiten en processen. Leidend hierbij zijn de kerntaken van het Erasmus MC en het maatschappelijk karakter van de ter beschikking staande middelen.

De Treasurycommissie kent de volgende specifieke taken:

- beoordelen van en advisering aan de Raad van Bestuur over het treasuryjaarplan, de liquiditeitsbegroting, -prognose en -analyses;
- beoordelen van en advisering aan de Raad van Bestuur over voorstellen betreffende vermogenstransacties;
- vaststellen van werkwijze en procedures teneinde de doelstellingen van het treasurymanagement te realiseren;
- zorgen voor kennisoverdracht aan en afstemming met andere relevante functionarissen;
- beoordelen en advisering aan de Raad van Bestuur van een limitatieve lijst van financiële instellingen waar middelen kunnen worden uitgezet.

In 2024 is de Treasurycommissie acht keer bijeengekomen.

Meerjarenverwachtingen

In december 2024 heeft de Raad van Bestuur de update van de meerjarenbegroting van Erasmus MC opnieuw vastgesteld. In de jaren 2025 tot en met 2040 wordt jaarlijks € 186 miljoen geïnvesteerd, in renovatie/ nieuwbouw van met name de Faculteit, renovatie/nieuwbouw van het Sophia Kinderziekenhuis en medische apparatuur en IT. In het jaar 2024 is geïnvesteerd in verbouwingen, sloop en in apparatuur en ICT voor een bedrag van € 73 miljoen.

Toekomstige investeringen

In 2025 zal wederom geïnvesteerd worden in renovatie, sloop van de bestaande huisvesting, onderhoud en apparatuur en IT (begroot: € 117 miljoen). Zoals in de paragraaf meerjaren-verwachtingen aangegeven, bestaan voor de jaren daarna eveneens plannen voor renovatie, onderhoud en sloop van bestaande gebouwen. Hierin wordt ook meegenomen het Sophia Kinderziekenhuis en de huisvesting van onderwijs- en onderzoek.

Risico en Interne Controle

Risicomanagement

Het Erasmus MC staat voor een gezonde bevolking en excellente zorg door onderzoek en onderwijs. Om optimaal invulling te kunnen geven aan deze missie, onderschrijft het Erasmus MC het belang van een breed inzicht in, en beheersing van de belangrijkste risico's. Risicomanagement en compliance spelen hierbij een belangrijke rol door aan de ene kant risico's te onderkennen en te beheersen, en aan de andere kant te helpen bij het verantwoord benutten van kansen.

Risicomanagement draagt bij aan het behalen van doelstellingen door continu te verbeteren, interne en externe ontwikkelingen te volgen, afgewogen besluitvorming te faciliteren en voorbereid te zijn op ongewenste situaties. Compliance concentreert zich met name op houding, gedrag, kernwaarden, cultuur en wet- en regelgeving. Het Erasmus MC is georganiseerd volgens het Drie Lijnen Model, waarbij Risk & Compliance vanuit de tweede lijn werkt aan een risicobewuste cultuur binnen zorg, onderzoek, onderwijs en bedrijfsvoering. Daarbij wordt rekening gehouden met de verschillende dwarsdoorsneden van de organisatie en wordt gebruik gemaakt van zowel 'hard' als 'soft' controls. Het uitgangspunt binnen het Erasmus MC is om te blijven werken aan een cultuur waar doorlopend aandacht is voor een passende balans tussen controle en vertrouwen.

Ontwikkelingen

Vanuit de bestuurlijke laag dient de 'Top 10 risico's' als leidraad voor de beheersing van risico's. Daarnaast wordt bij de implementatie van Koers28 aandacht besteed aan de beheersing van de strategische kansen en risico's die invloed kunnen hebben op het behalen van Koers28-doelstellingen. Zowel de Top 10 risico's als de Strategische risico's zijn eind 2024 herijkt.

Het Erasmus MC verbetert de beheersing continu door risicomanagement een terugkerend onderdeel te maken in onder andere de risicorapportage, planning en control-cyclus, business cases en dialoog op strategisch niveau.

In het kader van continu verbeteren is in 2024 gewerkt aan het verhogen van de risicovolwassenheid. Het vaststellen van de vernieuwde heatmap en impactschalen heeft gezorgd voor een huisbrede risicomanagementmethode. Deze bekendheid en betrokkenheid vertaalt zich onder andere in verzoeken 'uit het huis' voor kennissessies, hulp bij operationele vraagstukken, proces- en beleidsadvies of deelname aan werk- en projectgroepen.

Top 10 risico's

Cybersecurity
(centraal en decentraal)

Vastgoed
(financieel)

Privacy

Technologische continuïteit

Fysieke veiligheid

Sociale veiligheid

Wetenschappelijke integriteit

ERA250056

Business continuïteit
(personeel)

Gebrek corrigerend vermogen

Licence to operate
(wet en regelgeving)

Business Continuity Management

Business Continuity Management (BCM) heeft als doel om de continuïteit van de kritieke bedrijfsprocessen zo goed mogelijk te waarborgen. Mede door maatschappelijke ontwikkelingen als personeelstekorten, oplopende kosten, groeiende zorgvraag, verdergaande digitalisering, klimaatproblemen en supply chain risico's krijgt de continuïteit van bedrijfsprocessen steeds meer aandacht. Binnen het Erasmus MC komt dit onder andere tot uiting door business continuïteit en in het verlengde daarvan technologische continuïteit op te nemen in de top 10 risico's voor het Erasmus MC.

Vanuit BCM zal de focus liggen op het continu verbeteren van het Business Continuity Management Systeem (BCMS). In 2024 is het beleidsplan (Charter BCM) goedgekeurd door de Raad van Bestuur. Het beleid beschrijft de missie, visie, het BCM-proces en de verantwoordelijkheden, benodigd om het BCMS goed te laten functioneren. Het BCMS wordt in samenwerking met de Thema's en Directies samengesteld en bestaat onder andere uit een bedrijfsimpactanalyse (BIA), een bedrijfscontinuïteitsplan (BCP), een crisismanagement plan (CMP), disasterrecovery plannen (DRP) en herstelplannen ('Recovery plan').

Compliance

Compliance heeft tot doel om de integriteit van de organisatie te bevorderen. Dit ziet zowel op de integriteit van het Erasmus MC zelf, als de integriteit van haar medewerkers. Het Erasmus MC heeft een grote maatschappelijke functie en staat, letterlijk en figuurlijk, middenin Rotterdam. Onze medewerkers, patiënten, studenten en samenwerkingspartners verwachten dat wij ons integer gedragen. Integriteit houdt in dat we het juiste doen. We leven de wet- en regelgeving na en gedragen ons op een verantwoorde manier. Het een kan niet zonder het ander, gedrag en cultuur en naleving van wet- en regelgeving zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Bij een verantwoorde bedrijfsvoering hoort integer gedrag. De Compliance officer ziet toe op de naleving van wet- en regelgeving, in samenhang met cultuur, gedrag en integriteit binnen de organisatie. De Compliance officer kan hierbij kaders stellen, ondersteunen bij de implementatie van beleid, de naleving monitoren en advies geven.

In de Top 10 risico's komt de combinatie van wet- en regelgeving en gedrag en cultuur duidelijk terug:

'License to Operate' ziet op de naleving van wet- en regelgeving waarbij vooral ook nadruk ligt op het monitoren van regelgeving die in ontwikkeling is. De snel veranderende wereld vraagt om flexibiliteit en het vermogen om nieuwe wetgeving snel te kunnen adapteren;

'Sociale veiligheid' ziet met name op het creëren van de juiste omgeving om medewerkers en studenten een veilige werk- of studieplek te bieden. Deels steunt dit op beleid en gedragsregels en deels ook op de (integriteitsbewuste)organisatiecultuur;

Het risico omtrent *'Gebrek corrigerend vermogen'* ziet op het bevorderen van medewerkers om zich uit te spreken en elkaar aan te spreken. Door een goede integriteitsbewuste organisatie, stimuleren we het gesprek om potentiële risico's met elkaar te bespreken en waar nodig maatregelen te nemen.

Regeling nevenwerkzaamheden

Net als in 2023 is in 2024 aandacht besteed aan nevenwerkzaamheden. De Compliance officer heeft ondersteund in het voorbereiden van de implementatie van de nieuwe regels omtrent nevenwerkzaamheden en het beantwoorden van vragen vanuit de organisatie op dit gebied.

De Compliance officer heeft in 2024 samen met een kerngroep gewerkt aan een update van het Integriteitsdocument en de Klokkenluidersregeling. Het integriteitsdocument is bedoeld als een 'kapstok' om medewerkers wegwijs te maken in de verschillende beleidsstukken op het gebied van integriteit. De klokkenluidersregeling krijgt een update om te blijven voldoen aan de wet- en regelgeving.

Frauderisicoanalyse

Het Erasmus MC heeft de nodige checks en balances ingericht om eventuele fraude te voorkomen, op te sporen en op te lossen. Risk & Compliance heeft in aanvulling hierop in 2024 een frauderisicoanalyse uitgevoerd die specifiek gericht is op frauderisico's met operationele en integriteits-impact. In de zomer is een workshop georganiseerd met afgevaardigden van de RvB, inkoop, financiën, apotheek, HR, vastgoed, onderzoek en onderwijs. In deze workshop is gezamenlijk gewerkt aan het identificeren van de grootste frauderisico's in het Erasmus MC. In de tweede helft van het jaar zijn vervolgesprekken gevoerd met de betrokken managers om de genoemde frauderisico's en bestaande beheersing verder uit te werken. Dit heeft geleid tot inzicht in de mogelijke frauderisico's en de belangrijkste beheersmaatregelen, om zo te komen tot een risico-gebaseerde aanpak voor verdere beheersing.

Privacy en informatiebeveiliging

Het vertrouwen van patiënten is van het grootste belang voor het Erasmus MC, als het gaat om zorg, onderzoek en onderwijs. Zonder vertrouwen van patiënten en van de maatschappij als geheel kan het Erasmus MC zijn kerntaken niet adequaat vervullen. Privacy, ofwel zorgvuldige omgang met gegevens van onze medewerkers, studenten en de gezondheidsgegevens van patiënten in zorg, onderzoek, onderwijs en bedrijfsvoering, is daarmee randvoorwaardelijk voor de uitvoering van de kerntaken van het Erasmus MC. Gezien de aard van de bedrijfsprocessen en de afhankelijkheid van IT is ook aandacht voor informatiebeveiliging noodzakelijk.

Monitoring inzagen patiëntendossiers

In 2024 heeft het Erasmus MC een systeem geïmplementeerd dat het Erasmus MC beter in staat stelt om de raadplegingen van patiëntendossiers risico-gebaseerd te monitoren. De impact van deze maatregel, net name rond bewustwording en monitoring van raadplegingen, is in de loop van 2024 geëvalueerd. Deze monitoring wordt in 2025 gecontinueerd en verder uitgebreid.

Bewustwording

Om de bewustwording onder medewerkers te vergroten, is in 2024 een vernieuwde en verplichte e-learning over informatiebeveiliging en gegevensbescherming beschikbaar gesteld aan alle medewerkers. Van hen wordt verwacht dat zij deze e-learning volgen. Voor leidinggevenden, onderzoekers en zorgmedewerkers zijn aanvullende modules ontwikkeld met specifieke content gericht op hun taken. Nieuwe medewerkers ontvangen de e-learning als onderdeel van hun introductieprogramma.

De privacy- en informatiebeveiligingsorganisatie van het Erasmus MC zal in 2025 de nodige activiteiten ontplooiën om bewustwording en normconform gedrag verder te bevorderen en te vergroten. Dit gebeurt aan de hand van een awareness-strategie en communicatieplan(nen). Zo worden er trainingen aangeboden aan medewerkers op het gebied van privacy en worden er via het Intranet op regelmatige basisartikelen gepubliceerd. Dit draagt bij aan de voortdurende aandacht voor dit onderwerp.

Gegevensuitwisseling

In 2024 is veel aandacht uitgegaan naar privacy en informatiebeveiligingsaspecten rond gegevensuitwisseling in de regio. Het IZA zet in op zorg in de keten, wat betekent dat zorgdata in meerdere mate uitgewisseld moet worden tussen ketenpartners. Het Erasmus MC neemt deel aan verschillende samenwerkingen om gegevensuitwisseling op te zetten, hetgeen vraagt om de juiste afspraken en maatregelen om zorgdata veilig en vertrouwelijk te houden.

Certificering

Het Erasmus MC is al jarenlang gecertificeerd voor de normen NEN 7510, Informatiebeveiliging in de zorg, en ISO 27001, Managementsystemen voor informatiebeveiliging. In januari 2024 heeft er weer een hercertificeringsaudit plaatsgevonden met positieve uitkomst.

Verbetering cybersecurity

Vanwege de toegenomen dreiging van cyberrisico's, waaronder ransomware, is in 2024 uitgebreid aandacht besteed aan verbetering van cybersecurity in de vorm van het project Cyber Resilience. Dit meerjarige project omvat diverse maatregelen die de weerbaarheid van het Erasmus MC voor cybercrime vergroten. Hierbij is ook gewerkt aan het verder verbeteren van cyber incident response. Het project Cyber Resilience loopt door in 2025 met nieuwe maatregelen en investeringen. Als onderdeel hiervan zal aandacht worden besteed aan de invoering van de Cyberbeveiligingswet (NIS2), waaronder het inrichten van het meldproces, het organiseren van de verplichte managementtraining en het verbeteren van leveranciersmanagement. In het voorjaar van 2025 doet het Erasmus MC opnieuw mee aan de sectorbrede cybercrisisoefening voor onderwijs en onderzoek OZON, georganiseerd door ICT-coöperatie SURF, om de weerbaarheid in de praktijk te oefenen.

Internal Audit

In 2024 heeft Internal Audit diverse maatwerk onderzoeken uitgevoerd, waarbij nadrukkelijk aansluiting is gezocht bij de Top 10 risico's en bedrijfsvoering processen met een financiële impact. Tevens heeft KPMG, onder regie van Internal Audit, audits uitgevoerd op vastgoedprojecten en vastgoedbeheer. Daarnaast zijn de jaarlijkse reviews uitgevoerd in het kader van Horizontaal Toezicht (rechtmatigheid zorguitgaven), Productieverantwoording Jeugdwet GGZ en de Rechtmatigheid van de besteding van onderzoek en onderwijs gelden in het kader van de naleving van de Europese aanbestedingsregels.

Alle auditrapporten worden besproken in de RvB en daarna beschikbaar gesteld aan leden van het ARCC. In de kwartaalrapportage wordt per onderzoek een management samenvatting opgenomen. Internal Audit monitort de opvolging van verbeterpunten uit auditrapporten en bevindingen uit de Management Letter van de externe accountant: ieder kwartaal wordt de status gerapporteerd aan en besproken met de RvB en geagendeerd in de ARCC. De manager Internal Audit heeft jaarlijks een aantal één-op-één gesprekken met de voorzitter van het ARCC.

Internal Audit is gecertificeerd tegen de beroepsstandaarden van het IIA en gerelateerde standaarden van NBA en NOREA. Gedurende het jaar worden diverse werkzaamheden uitgevoerd, gericht op kwaliteitsbeheersing en verbetering. Hierover wordt gerapporteerd aan de RvB middels de jaarrapportage kwaliteit. In 2024 is ervaring opgedaan met een nieuwe 'kort- cyclische' auditaanpak en is middels een 'lean' project onderzocht hoe de doorlooptijd van de rapportagefase kan worden verbeterd. Verder zijn voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd om te voldoen aan de nieuwe Global

Internal Audit Standards van de internationale beroepsorganisatie IIA (gepubliceerd begin 2024 en effectief in werking tredend per 2025). Tot slot is de strategie voor Internal Audit (Koers28) ontwikkeld, een verplichting vanuit de nieuwe GIAS standaarden: doelstellingen en maatstaven zijn geformuleerd om te zorgen dat Internal Audit de deskundige partner blijft voor inzicht in de mate van interne beheersing van het Erasmus MC.

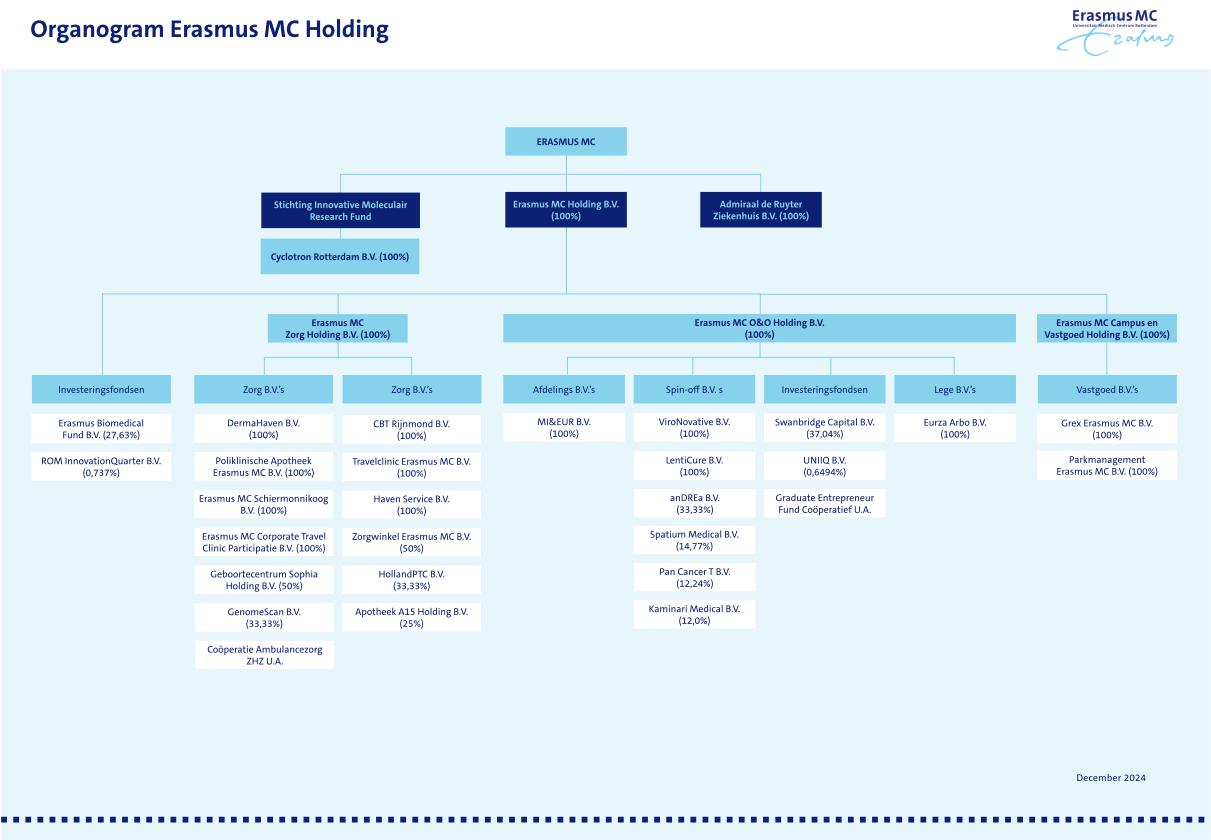
Erasmus MC Holding BV

Erasmus MC Holding B.V. houdt ultimo 2024 de aandelen van 27 deelnemingen en is lid van twee coöperaties. Het betreffen eerste- of tweedelijnszorginstellingen, startende ondernemingen waarmee we kennis willen valoriseren, maar ook investeringsmaatschappijen en joint ventures.

De omzet van de Erasmus MC Holding B.V. is met 11% gestegen van € 116 miljoen in 2023 naar € 129 miljoen in 2024. De winst bedraagt over 2024 slechts € 0,4 miljoen. Dit wordt vooral veroorzaakt door HollandPTC. Voor het derde achtereenvolgende jaar is er geen groei in het aantal patiënten gerealiseerd en daarnaast blijkt ook de R&D structureel verliesgevend te zijn. Dit alles overwegende is er naast het exploitatieverlies ook voor ruim € 2 miljoen aan voorzieningen getroffen. De verliezen van HollandPTC worden gecompenseerd door winsten bij de deelnemingen als de Poliklinische Apotheek Erasmus MC B.V., DermaHaven B.V. en de Travelclinic Erasmus MC B.V.. Verder heeft de Erasmus MC Holding B.V. boekwinsten gerealiseerd door de verkoop van aandelen van de Corporate Travel Clinic Erasmus MC B.V. en Harbour Biomed Holdings Ltd.

Admiraal de Ruyter Ziekenhuis en Stichting Innovative Molecular Research Fund

Naast de Erasmus MC Holding B.V. zijn er nog twee aparte entiteiten die rechtstreeks onder de het Erasmus MC vallen: het Admiraal de Ruyter Ziekenhuis had een resultaat van € 6,6 miljoen positief. De Stichting Innovative Molecular Research Fund heeft een verlies geleden van € 1,5 miljoen.

1.3 Kerntaken

Introductie

Op grond van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek heeft het Erasmus MC drie kerntaken: patiëntenzorg, onderzoek en onderwijs. Valorisatie, het maatschappelijk of economisch benutten van kennis verkregen uit onderzoek, wordt algemeen beschouwd als een vierde kerntaak. Met alle kerntaken wordt waarde toegevoegd aan de samenleving. In het kader van onze Strategische Koers28 is ervoor gekozen om voor de komende vijf jaar een nadere invulling te geven aan onze kerntaken die direct verband houdt met onze maatschappelijke opdracht. In ons digitale magazine [Amazing Erasmus MC](#) zijn prachtige voorbeelden van onze zorg, onderwijs en onderzoek te lezen. Medio juni komt eveneens ons publieksjaarverslag uit, waar u mooie ervaringsverhalen kunt lezen.

Passende patiëntenzorg

ESG

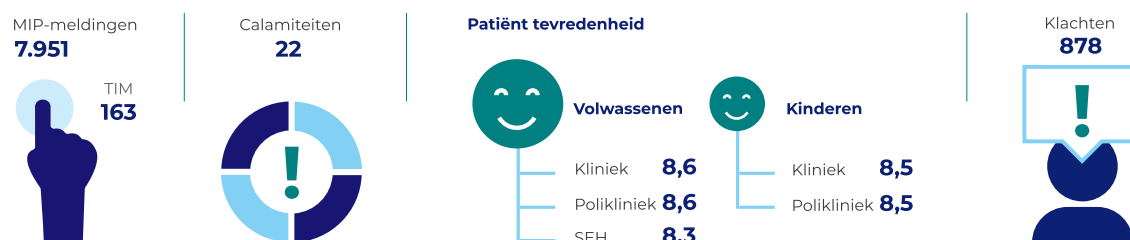
De samenleving vraagt om goede zorg die door voldoende én slim ingezette capaciteit voor iedereen toegankelijk is en blijft, juist ook voor de kwetsbaren in de samenleving. Gezien de verwevenheid van uiteenlopende factoren die gezondheid en ziekte bepalen, is dit een complexe opgave. Mogelijke oplossingen zitten – naast het voorkomen of vertragen van ziekten – in het vergroten van de zorgcapaciteit en het innoveren van de gezondheidszorg. Dat kan onder meer door de zorg dichter rondom de patiënt te organiseren, bijvoorbeeld door gebruik te maken van nieuwe technologische en digitale mogelijkheden. Dit vergt andere vaardigheden van patiënten en een andere manier van werken zowel voor de huidige professionals als voor de nieuwe generatie die wordt opgeleid. Of zij nu arts, verpleegkundige, paramedicus, doktersassistent, analist of medewerker in de apotheek zijn.

Het Erasmus MC levert complexe en tertiaire zorg. De academische setting en de daarbij horende expertise zijn daarbij noodzakelijk. We zien onze patiënten als partners; hun wensen en verwachtingen zijn leidend. Samen met de patiënt kiezen we binnen de mogelijkheden van de tertiaire zorg die we verlenen de beste behandeling, daarbij rekening houdend met de voorkeuren van de patiënt. Dit zorgproces afgestemd op de persoon noemen we waardegedreven en persoonsgerichte zorg. Samen met onze professionals maken patiënten keuzes in het behandeltraject, ook als het gaat om de keuze om af te zien van een behandeling. Klinische resultaten hangen samen met uitkomsten voor gezondheid en oog voor kwaliteit van leven.

Patiëntenzorg 2024

Kwaliteit patiëntenzorg 2024

Wetenschap op koers naar 2028

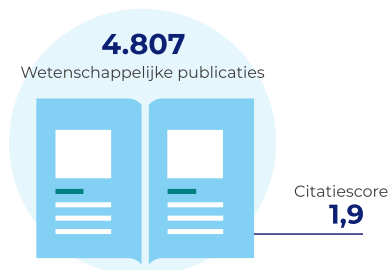
In Koers28, de vijfjarenstrategie van het Erasmus MC, die is opgebouwd dankzij de inzet en betrokkenheid van veel Erasmus MC'ers en die in januari 2024 is gepresenteerd, zijn vier strategische onderzoeksdoelen geformuleerd:

1. Het Erasmus MC ontwikkelt innovatieve strategieën om de gezondheid te bevorderen door ziekte, ziekteprogressie en de gevolgen daarvan te voorkomen.
2. Het Erasmus MC ontrafelt mechanismen van een gezonde levensloop en ziekte en past deze kennis toe in nieuwe interventies.
3. Het Erasmus MC loopt voorop in de ontwikkeling van strategieën om opkomende gezondheidsbedreigingen het hoofd te bieden.
4. Het Erasmus MC ontwikkelt innovatieve methoden en technologieën die bijdragen aan zorg op maat, inclusieve toegankelijkheid en duurzame zorg.

De hoofddoelen zijn vastgelegd in de onderzoeksstrategie 'Focus op Maatschappelijk Gedreven Onderzoek'. Hiermee wil het Erasmus MC antwoorden vinden op grote maatschappelijke vraagstukken. Preventie, passende zorg en innovaties om de zorg beter en efficiënter te maken zijn belangrijke aandachtsgebieden. We doen dit met fundamenteel, epidemiologisch en klinisch onderzoek.

Onderzoek en Onderwijs 2024

Onderzoek

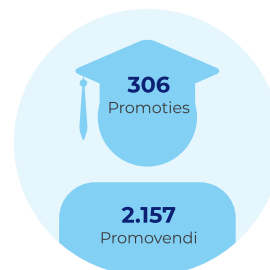

Onderwijs

3.964
Ingeschreven
studenten

83
Opleidingen

1.132
Arts in opleiding
tot specialist
(aios)

Maatschappelijk gedreven onderzoek

ESG

Wetenschappelijk onderzoek is een kerntaak van het Erasmus MC. Onze organisatie staat midden in de maatschappij en draagt met wetenschappelijk onderzoek bij aan een gezonde en toekomstbestendige samenleving. Het onderzoek van onze wetenschappers uit verschillende disciplines dient de samenleving en helpt om ziektes en aandoeningen te voorkomen, beter te begrijpen, voorspellen en te behandelen. Naast het klinische, patiëntgebonden onderzoek, vindt er binnen het Erasmus MC ook fundamenteel onderzoek plaats binnen de thema's Biomedische Wetenschappen en Gezondheidswetenschappen.

Met ons wetenschappelijk onderzoek zijn we in staat antwoorden te vinden die een positieve impact op de samenleving hebben. Van onderzoek voor begrip van het ontstaan van ziekten op de kleinste nanoschaal tot het bevorderen van gezondheid op populatieniveau. Met translationeel onderzoek, implementatie en opschaling vertalen we wetenschappelijke uitkomsten naar de concrete praktijk. Wetenschappelijk onderbouwde digitale en andere technologische innovaties bevorderen de volksgezondheid en leiden tot duurzame en passende zorg in ziekenhuis en thuisomgeving. Bovendien dragen ze bij aan het effectief inzetten van personeel en middelen.

Convergentie

Om de grote maatschappelijke uitdagingen op het gebied van gezondheid, duurzaamheid, verstedelijking en digitalisering aan te gaan, zijn wetenschappers en docenten van de TU Delft, Erasmus Universiteit en het Erasmus MC nauw met elkaar gaan samenwerken. Dat doen zij onder de naam Convergentie, een ecosysteem met een groot en gevarieerd aanbod van kennis en expertise. In dit ecosysteem kunnen onderzoekers en docenten uit het medische domein, technologie en sociaaleconomische wetenschappen gemakkelijk samenwerken. Het onderzoek en onderwijs binnen de Convergentie moet maatschappelijk relevant zijn en gericht op het oplossen van problemen in de samenleving.

Om de samenwerking binnen de convergentie verder uit te breiden en faciliteren, is er in 2024 gewerkt aan een nieuw bestuurlijk model en nieuwe organisatiestructuur. Deze herinrichting zal helpen bij het stimuleren van verdergaande samenwerking en gemeenschappelijkheid op zowel operationeel als inhoudelijk niveau.

Het Erasmus MC is actief betrokken bij alle programma's binnen de convergentie, en speelt een leidende rol bij de programma's Health & Technology, Healthy Start, en Pandemic & Disaster Preparedness

In het kader van Health & Technology zijn drie Sustainable Health Programs gestart om de zorgsector te transformeren:

- Smart Operating Room 2030: Innovatie voor efficiëntere en mensgerichte chirurgie. In dit kader wordt gericht op automatisering van preoperatieve processen en intraoperatieve begeleiding, op optimalisatie van OK-planning met behulp van kunstmatige intelligentie (AI) en op onderzoek naar de impact van nieuwe instrumenten en strategieën op het welzijn van OK-personeel.

- Technologische innovaties voor verpleegkundigen: Verpleegkundigen vormen met 70,6% de grootste beroepsgroep in de zorg, maar de werkdruk blijft hoog en uitstroom neemt toe. Technologie kan het werk efficiënter en aantrekkelijker maken. Binnen dit Sustainable Health Programma ontwikkelen innovators, onderzoekers en verpleegkundigen gezamenlijk minimaal drie innovaties, die getest worden op vijf afdelingen in het Erasmus MC. Dit onderzoek richt zich op de impact van technologische toepassingen op werkplezier en het verminderen van uitstroom in de zorg.
- Zero Emission Endoscopy (ZEE): Endoscopie is een van de meest afvalproducerende verrichtingen binnen ziekenhuizen. Het ZEE-consortium werkt aan een transitie naar een duurzamer endoscopieproces met wetenschappelijk onderbouwde oplossingen.

In onderstaande impactplaat staat weergegeven welke impact Health & Technology vanaf de start in 2022 tot en met 2024 heeft gerealiseerd.

Convergence

Health & Technology

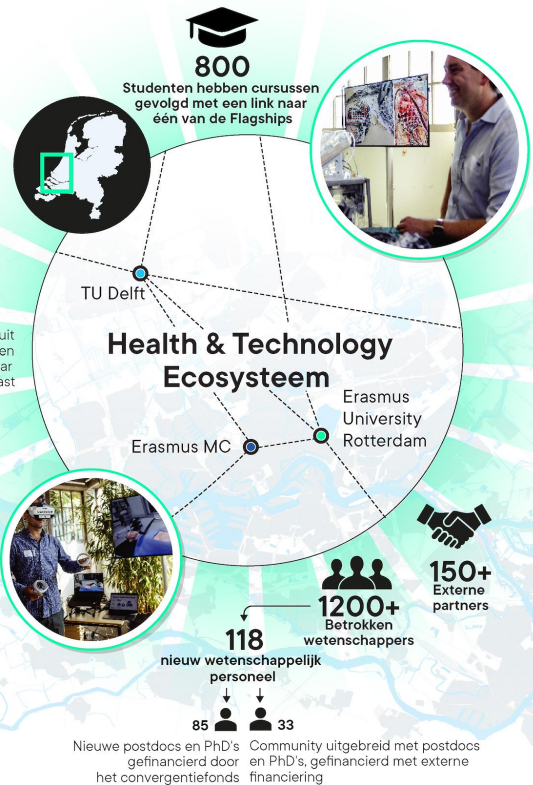
We faciliteren de **ontwikkeling, adoptie en implementatie** van technologie om de gezondheid te bevorderen door de zorg **effectiever, efficiënter, inclusief en duurzaam** te maken.

Onze doelstellingen

- 1 Een levendig ecosysteem creëren
- 2 Baanbrekend onderzoek en innovatie opzetten
- 3 De volgende generatie professionals opleiden
- 4 Versnelling van verantwoorde innovatie

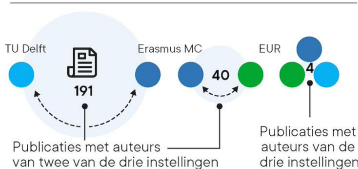
Huidige instrumenten

Health & Technology Ecosysteem

Flagship Programma's

10 grootschalige programma's die bijdragen aan: Levenslange gezondheid en welzijn, van voor de geboorte tot het einde van het leven; Sociaaleconomische gelijkheid in gezondheid(zorg); Preventie en vroegtijdige diagnostiek ter bevordering van gezondheid; Individueel afgestemde precieze medische behandeling voor iedereen

Co-publicaties in gerenommeerde tijdschriften met peer-review zoals Lancet, Nature, Science en BMJ

Sustainable Health Programma's

3 Programma's die bijdragen aan: 'het verminderen van de impact van ziekenhuiszorg op onze leefomgeving' en 'het duurzaam houden van de zorg op de lange termijn'

Onderwijs

Sustainable Health Research Master in ontwikkeling
Verwachte startdatum: September 2027

Cursussen met link naar één van de Flagships gevolgd door 800 studenten

Voorbeelden:
Overlegruimte 2030 heeft 7 actieve master-afstudeerprojecten
Collaborative Science for Biomedical Breakthrough Minor vondt plaats in 2024 met Flagship 'iCELL' als casus
Erasmus MC Graduate School heeft onderwijs beschikbaar gesteld aan promovendi van de andere instellingen

Externe financiering

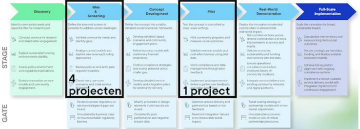

Accelerator Initiatief

36 accelerator projecten ingediend

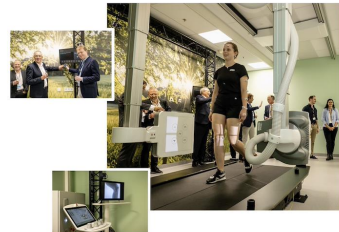
19 hiervan betreft projecten van Erasmus MC, waarvan 5 zich op TRL-niveau 7 tot 9 bevindt

Aangeboden ondersteuning:

Shared Facilities

De eerste Convergence Health & Technology shared facility (**Motion Biomechanics & Imaging Lab**) opende in oktober 2024 in een klinische setting in het Erasmus MC

In Q2 2025 wordt de tweede gedeelde faciliteit geopend: **het InnovationLab Healthcare (I-Lab)**, als uitbreiding van het SkillsLab, Cutting Room & Simulation Centre in het Erasmus MC

Healthy Start is een intensieve samenwerking tussen artsen, verpleegkundigen, ouders en academici van de TU Delft, de EUR, en het Erasmus MC. In 2024 is samen met het Amphia Ziekenhuis in Breda een succesvolle pilot geïmplementeerd van zorg op afstand met gebruik van technologie: TeleNeo. Met TeleNeo, telemedicine in de neonatale zorg, kunnen experts uit het Erasmus MC live meekijken met pasgeborenen in het Amphia ziekenhuis. Zo kan samen met ouders en zorgprofessionals ter plaatse de kwaliteit van zorg gemonitord en waar nodig verbeterd worden, en kunnen overplaatsingen van kwetsbare pasgeborenen naar het Erasmus MC worden voorkomen. Dit past uitstekend binnen de ontwikkelingen van passende zorg dichtbij.

Het Pandemic & Disaster Preparedness Center (PDPC) heeft een stakeholder netwerk in Zuid-Holland rondom Klimaatadaptatie en gezondheid opgezet. Binnen dit netwerk worden o.a. de eventuele risico's en effecten van klimaat adaptatie op muggen en door muggen overdraagbare infectieziekten besproken. Hiermee wordt bewustzijn gecreëerd over de gevolgen van klimaatadaptatieve maatregelen op de volksgezondheid. Bijvoorbeeld de aanleg van een wadi (een gebied bedoeld voor opvang en overloop van regen of rivierwater), waardoor stilstaand water ontstaat, kan leiden tot meer muggen en muggen kunnen infectieziekten verspreiden. Het effect hiervan op onze gezondheid wordt in de regio Rotterdam onderzocht.

Toekomstgericht onderwijs en opleiden

ESG

Onderwijs en opleiding vormen de basis van onze bijdrage aan een toegankelijke, innovatieve en duurzame gezondheidszorg. Om blijvend te anticiperen op een dynamisch en veranderend zorglandschap, investeren we in een stimulerende en optimale leeromgeving voor de zorgprofessionals en wetenschappers van vandaag en morgen. Ons universitaire onderwijs en onze opleidingen kenmerken zich door een sterke academische vorming, waarin maatschappelijke betrokkenheid en de integratie van technologie centraal staan. Daarnaast ontwikkelen we binnen onze praktijkopleidingen en trainingen steeds meer korte, flexibele leerprogramma's. Hiermee voorzien we zorgprofessionals van direct toepasbare kennis en vaardigheden, afgestemd op de complexe en diverse klinische praktijk.

September 2024 markeerde de start van een nieuw academisch jaar, een bijzonder moment voor Erasmus MC vanwege de officiële aftrap van het vernieuwde geneeskundecurriculum ErasmusArts 2030. Niet minder dan 446 eerstejaarsstudenten zetten hun eerste stappen op weg naar de artsenbul binnen een opleiding die is ontworpen om aan te sluiten bij de veranderende eisen van de gezondheidszorg. Het beroep van arts is in transitie: patiënten leven langer, zijn mondiger en diverser en hebben vaak meerdere aandoeningen tegelijk. Dit vraagt om artsen die niet alleen deskundige zorgverleners zijn, maar ook effectief functioneren binnen multidisciplinaire zorgteams en nieuwe kennis en technologie kritisch kunnen beoordelen en toepassen. Met ErasmusArts 2030 zet Erasmus MC in op een brede academische vorming, waarbij studenten worden voorbereid op technologische innovaties en worden gestimuleerd om met een sterke maatschappelijke betrokkenheid naar de gezondheidszorg van de toekomst te kijken.

1.4 Bijlagen bij bestuursverslag

Bijlage 1: Proces Nationaal programma Onderwijs

ESG

De middelen van het Nationaal Programma Onderwijs zijn in verschillende categorieën ingedeeld en op verschillende manieren aan het Erasmus MC beschikbaar gesteld. De middelen voor In- en doorstroom & Welzijn (1B) en extra coschapplekken (1D) zijn als niet-normatieve Rijksbijdrage beschikbaar gesteld, terwijl de middelen voor Verhoogde instroom (1A) als normatieve Rijksbijdrage zijn aangemerkt. De middelen voor Extra handen in de klas (1C) zijn als subsidie aangemerkt en de middelen uit het NPO-programma voor onderzoekers die vertraging hebben opgelopen als gevolg van COVID-19 (2) is als onderdeel van het Werkplaatsfunctie toegekend aan het Erasmus MC. De verschillende bronnen van het Nationaal Programma Onderwijs zijn hieronder samengevat. In deze tabel is ook de verantwoorde besteding 2021, 2022, 2023 en 2024 opgenomen. Eind 2024 is het totale NPO-bedrag volledig besteed.

Ontvangsten NPO gelden	Ontvangst totaal	Besteding 2021	Besteding 2022	Besteding 2023	Besteding 2024	Besteding totaal
1A Verhoogde instroom	2.676.372	2.676.372				2.676.372
1B In-Doorstroom en welzijn	1.345.690	386.503	473.100	220.733	58.124	1.138.460
1C Extra handen in de klas	734.680	367.340	367.340			734.680
1D Stages Erasmus MC	1.117.779		181.000	711.000	433.009	1.325.009
1 Totaal NPO Onderwijs	5.874.521	3.430.215	1.021.440	931.733	491.133	5.874.521
2 NPO Onderzoek via Werkplaatsfunctie	10.142.563	2.548.337	6.042.006	1.552.220		10.142.563
2 Totaal NPO Onderzoek	10.142.563	2.548.337	6.042.006	1.552.220		10.142.563
1+2 Totaal NPO programma	16.017.084	5.978.552	7.063.446	2.483.953	491.133	16.017.084

De Gezamenlijke Vergadering, de facultaire medezeggenschap bestaande uit de studentenraad en het Onderzoek en Onderwijs segment van de Ondernemingsraad, is betrokken geweest bij het opstellen van plannen voor de besteding van de NPO-middelen en is gevraagd om zelf ook met gewenste interventies te komen. De uiteindelijke bestedingsplannen, die per thema nader zijn uitgewerkt, hebben alle de instemming van de Gemeenschappelijke Vergadering. De voortgang van de plannen is gemonitord en de medezeggenschap is periodiek op de hoogte gehouden van de voortgang die is geboekt.

Bijlage 2: Toelichting Nationaal Programma Onderwijs: deel onderwijs

ESG

Eerder in het jaarverslag (zie paragraaf: “Algemene toelichting Nationaal Programma Onderwijs”) is een algemene toelichting opgenomen op het Nationaal Programma Onderwijs. In deze bijlage wordt een gedetailleerde toelichting gegeven op het Nationaal Programma Onderwijs voor het deel onderwijs, voor zover er kosten zijn gemaakt in 2024.

1B Soepele in- en doorstroom & Welzijn studenten en sociale binding met de opleiding

	Ontvangsten NPO gelden	Ontvangst totaal	Besteding 2021	Besteding 2022	Besteding 2023	Besteding 2024	Besteding totaal
1B1 Diversiteit en inclusiviteit in de masterfase			€ 10.700	€ 95.300	€ 41.901	€ 3.721	€ 151.622
1B2 Mix 'n MATCH				€ 199.400	€ 105.371	€ 30.586	€ 335.357
1B3 Kleinschalige ceremonies				€ 9.600	€ 60		€ 9.660
1B4 Welzijn en verbinding voor studenten door studenten				€ 45.100	€ 17.382	€ 23.817	€ 86.299
1B5 Behoeft- gestuurde laagdrempelige ondersteuning			€ 80.100	€ 113.600	€ 56.019		€ 249.719
1B6 Verbouwing terras OWC naar dakterras			€ 292.303				€ 292.303
1B7 Meer fysieke ruimte voor studenten			€ 3.400	€ 4.400			€ 7.800
1B8 Verbetering online leeromgeving				€ 5.700			€ 5.700
1B In-Doorstroom en welzijn		€ 1.345.690	€ 386.503	€ 473.100	€ 220.733	€ 58.124	€ 1.138.460

Vanuit verschillende organisatieonderdelen zijn projectplannen opgesteld die passen binnen het thema Soepele in- en doorstroom & Welzijn. De Gemeenschappelijk Vergadering heeft uiteindelijk een achttal projecten goedgekeurd. In totaal is een budget van € 1.345.690 beschikbaar. In 2024 zijn alle projecten afgerond met een onderuitputting van €207.230. Dit bedrag is aan de ondersteuning en begeleiding op het gebied van coschappen medische opleidingen (Stages Erasmus MC) besteed (zie onder).

De in 2024 lopende projecten binnen deze categorie zijn hieronder, met een korte samenvatting, opgenomen.

1B1 Diversiteit en Inclusiviteit in de masterfase

Dit project draagt eraan bij dat Masterstudenten zich thuis en veilig voelen in de opleiding, met name in de coschappen. Daarbij draagt het bij aan het behalen van de eindtermen Diversiteit & Inclusiviteit voor de Erasmusarts.

1B2 Mix 'n MATCH

Het is voor studenten belangrijk om een goede werk/privé balans te hebben en om met een realistische blik te kijken naar het eigen functioneren en na te denken over hun eigen toekomst. De COVID-19 pandemie heeft het belang hiervan alleen maar verder aangestipt. Dit project draagt in belangrijke mate bij aan het welzijn van alle studenten (nu en in de toekomst).

1B4 Welzijn en verbinding voor studenten door studenten

De pandemie heeft duidelijk sporen nagelaten in studentwelzijn en verbinding, doordat studenten voor een groot gedeelte thuis les hebben gehad en sociale interactie in levenden lijve ontbrak. Studieverenigingen is gevraagd om gezamenlijk met uitgewerkte plannen te komen voor sociaal-educatieve activiteiten.

1D Ondersteuning en begeleiding op het gebied van coschappen medische opleidingen

	Ontvangsten NPO gelden	Ontvangst totaal	Besteding 2021	Besteding 2022	Besteding 2023	Besteding 2024	Besteding totaal
1D Stages Erasmus MC		€ 1.117.779		€ 181.000	€ 711.000	€ 433.009	€ 1.325.009
1D Stages Erasmus MC		€ 1.117.779		€ 181.000	€ 711.000	€ 433.009	€ 1.325.009

In het voorjaar 2020 heeft een cohort studenten niet kunnen starten met de coschappen. Dit betrof het tweede instroommoment van 2020 en in totaal 72 studenten. Verder bleek het aantal studenten dat in 2021/2022 mee wilde doen aan de loting voor een coschapplaats sterk verhoogd te zijn. Om de wachttijd niet onaantvaardbaar hoog te laten oplopen, was het nodig om tijdelijk meer studenten in de coschappen toe te laten. Omdat het Erasmus MC in de jaren 2017 – 2020 ook te maken had met

verhoogde instroom in de coschappen, vanwege de toenmalige curriculumvernieuwing, lagen er afspraken met de Erasmus MC afdelingen en met de affiliërende ziekenhuizen om instroom in de coschappen op een verantwoorde manier te kunnen verhogen met inachtneming van naleving van de leerdoelen. Van die afspraken is gebruik gemaakt om verantwoord en snel de instroom in de coschappen gedurende tenminste twee jaar met in totaal 120 plaatsen te verhogen.

Personalia en nevenfuncties Raad van Bestuur

ESG

Raad van Bestuur 2024	Nevenfuncties (uit hoofde van betrekking)	Nevenfuncties (extern)
De heer prof. dr. S. (Stefan) Sleijfer (voorzitter Raad van Bestuur en decaan)	- Member Supervisory Board Netherlands Center for One Health; - Lid Raad van Toezicht Medical Delta; - Member Supervisory Board Health RI; - Member Supervisory board Oncode Institute; - Voorzitter DB en Plenair OOR ZWN; - Lid bestuur Stichting Shared Care UMC's Kinderoncologie; - Voorzitter bestuur Stichting Innovative Molecular Research Fund (IMRF); - Voorzitter Convergence Executive Board; - Lid Algemeen Bestuur EMBRAZE; - Lid Bestuur Anser; - Lid Bestuur NFU; - Lid Bestuurscommissie Onderzoek & Onderwijs NFU; - Voorzitter Bestuur European University Hospital Alliance; - Lid Economic Development Board Zuidholland (EBZ); - Lid Bestuur Stichting BOLS	Lid Raad van Commissarissen Skyline Dx
Mevrouw dr. J.G. (Joke) Boonstra (vicevoorzitter Raad van Bestuur)	- Voorzitter Regionaal Overleg Acute Zorg ZWN; - Bestuurslid stichting BeterKeten; - Lid bestuurscommissie Opleiding & Patiëntenzorg (NFU); - Lid Raad van Toezicht Stichting Opleiding Klinisch Fysicus; - Lid Raad van Toezicht Stichting Erasmus MC Foundation; - Bestuurder-visitator RGS voor instellingsvisitaties	- Lid Raad van Toezicht De Doelen; - Lid Raad van Advies MVO Nederland; - Lid Adviesraad Zorg, VNO-NCW Rotterdam; - Lid Adviesraad Onderwijs, VNO-NCW Rotterdam; - Lid Comité van Aanbeveling, Hospice IJsseloever;

Raad van Bestuur 2024	Nevenfuncties (uit hoofde van betrekking)	Nevenfuncties (extern)
		▪ Lid Stuurgroep Veiligheid en Security, Deltalings Rotterdam
De heer dr. ir. P.A.M. (Paul) Boomkamp (lid Raad van Bestuur)	▪ Voorzitter bestuurscommissie Sturing & Financiering (NFU); ▪ Voorzitter Raad van Commissarissen Apotheek A15; ▪ Lid Bestuurlijke commissie Horizontaal Toezicht Zorg	▪ Extern lid Audit Committee Sociale Zaken en Werkgelegenheid
De heer ir. D.M. (Dirk) Schraven (lid Raad van Bestuur)	▪ Voorzitter bestuur stichting RijnmondNet; ▪ Voorzitter RvT Rotterdam Square; ▪ Lid bestuur Stichting Samenwerkende Rijnmond Ziekenhuizen	▪ Lid Raad van Toezicht en Lid Auditcommittee Sensire

Personalia en nevenfuncties Raad van Toezicht

ESG

Raad van Toezicht 2024	Nevenfuncties
Mevrouw Drs. M. (Marjan) Trompetter (Voorzitter Raad van Toezicht)	- Voorzitter Raad van Commissarissen Coöperatieve Rabobank U.A.; - Penningmeester Stichting Koninklijke Katalys; - Lid bestuur Stichting Berenschot Beheer
Mevrouw Dr. E.A. (Erica) Bakkum (Lid Raad van Toezicht)	- Permanent raadslid Onderzoeksraad voor Veiligheid; - Commissaris VvAA Holding Group; - Voorzitter Nationaal Bestuur Zonnebloemstichting; - Lid Raad van Toezicht International Dispensary Association; - Moderator Comenius Leergangen
De heer R. (Roelof) Konterman (Lid Raad van Toezicht)	- Voorzitter Raad van Commissarissen Nobi NV (Antwerpen); - Voorzitter Raad van Commissarissen Medux BV; - Voorzitter bestuur Bas van de Goor Foundation; - Lid Raad van Commissarissen en voorzitter Audit & Risk committee Interamerican Greece (Athene)
De heer Drs. RA MGA J. (Jules) Verhagen (Lid Raad van Toezicht)	Partner contractor EY Accountants BV/EY Nederland BV
Mevrouw Prof. Dr. M. (Mijntje) Lückerath-Rovers (Vicevoorzitter Raad van Toezicht)	- Hoogleraar Tilburg University/TIAS School for Business and Society; - Lid Raad van Commissarissen NRC Media; - Lid Raad van Toezicht Diergaarde Blijdorp; - Voorzitter Raad van Commissarissen Pels Rijcken; - Kroonlid SER

2. Verslag Raad van Toezicht

Verslag Raad van Toezicht

Inleidend

Met dit jaarverslag informeert de Raad van Toezicht van het Erasmus MC de stakeholders over de samenstelling en werkzaamheden van de raad in 2024. De Raad van Toezicht is tevreden met de resultaten die door het Erasmus MC in 2024 zijn bereikt, in zowel de zorgverlening als op het vlak van Onderwijs en Onderzoek.

De Raad van Toezicht benoemt de leden van de Raad van Bestuur en houdt toezicht op het functioneren van de Raad van Bestuur, het gevoerde beleid en het maatschappelijke belang van de organisatie. De Raad van Toezicht fungeert als klankbord, adviseur en sparringpartner voor de Raad van Bestuur en vervult daarnaast ook de werkgeversrol voor de bestuursleden. De taken van de Raad van Bestuur zijn vastgelegd in het bestuursreglement van het Erasmus MC en verder uitgewerkt in een huishoudelijk reglement Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht voldoet aan de vereisten van de GovernanceCode Zorg 2022.

Met ingang van 1 januari 2024 is Marjan Trompetter benoemd door de Minister van OCW tot voorzitter van de Raad van Toezicht. De werving heeft plaatsgevonden aan de hand van een algemeen profiel voor de gehele raad en een zorgvuldig vastgesteld specifiek profiel voor de voorzittersrol, na hierop advies te hebben ingewonnen van de Raad van Bestuur en andere betrokken gremia. De wervingsprocedure is begeleid door een extern wervings- en selectiebureau. Verder is de samenstelling van de Raad van Toezicht dit jaar ongewijzigd. Op 1 januari 2025 verliep de benoemingstermijn van Mijntje Lückérath-Rovers. Zij is door de minister van OCW voor een tweede termijn van vier jaar herbenoemd.

De Raad van Toezicht bestaat uit onafhankelijke leden. In 2024 bestond de Raad van Toezicht uit de volgende leden:

Marjan Trompetter, voorzitter

- Voorzitter Remuneratie & HR commissie
- De eerste zittingstermijn eindigt op 1 januari 2028

Mijntje Lückérath-Rovers, vice voorzitter

- Lid commissie Kwaliteit
- De tweede zittingstermijn eindigt op 1 januari 2029

Erica Bakkum

- Voorzitter commissie Kwaliteit
- Lid Remuneratie & HR commissie
- De tweede zittingstermijn eindigt op 1 december 2027

Jules Verhagen

- Voorzitter Audit, Risk en Compliance commissie
- De eerste zittingstermijn eindigt op 1 september 2027

Roelof Konterman

- Lid Audit, Risk en Compliance commissie
- Lid Remuneratie & HR commissie
- De eerste zittingstermijn eindigt op 1 september 2026

Begin 2025 zal de Raad van Toezicht zichzelf evalueren onder externe begeleiding. Doordat de laatste zelfevaluatie pas eind 2023 heeft plaatsgevonden en de nieuwe voorzitter pas sinds 2024 is aangetreden, heeft er in 2024 geen formele zelfevaluatie plaatsgevonden. De voorbereidingen voor de zelfevaluatie in 2025 zijn wel al in 2024 gestart. In 2024, kort na de benoeming van de nieuwe voorzitter, heeft de Raad van Toezicht wel informeel stilgestaan bij haar werkwijze en intern functioneren en een aantal wijzigingen aangebracht in de wijze van werken.

In het kader van de ontwikkeling van de leden van de Raad van Toezicht hebben alle leden diverse opleidings-en/of andere (scholings)bijeenkomsten gevolgd. De onderwerpen liepen uiteen van ontwikkelingen op het gebied van Artificial Intelligence, CSRD tot governance en dynamiek in de boardroom, reputatiemanagement en geopolitieke ontwikkelingen. Daarbij is voor sommige opleidingen gebruik gemaakt van het opleidingsbudget dat voor de leden van de Raad van Toezicht beschikbaar is. De voorzitter heeft een intern introductieprogramma doorlopen en kennis gemaakt met de diverse gremia en afdelingen binnen het Erasmus MC. De Raad van Toezicht nodigt regelmatig externen uit in de vergadering om bijgepraat te worden over inhoudelijke onderwerpen die voor het Erasmus MC relevant zijn. De Raad van Toezicht is voornemens om in 2025 een meer gestructureerd plan voor permanente educatie te ontwikkelen, waarbij onderwerpen geïnventariseerd worden waarop nadere kennis gewenst of vereist is.

Strategische onderwerpen

Begin 2024 heeft de Raad van Toezicht het brondocument met daarin een beschrijving van de meerjarenstrategie Koers28 van het Erasmus MC en bijbehorend implementatieplan goedgekeurd. Het Erasmus MC staat voor een gezonde bevolking en excellente zorg door onderzoek en onderwijs. De daarbij gehanteerde kernwaarden te weten “verantwoordelijk, verbindend en ondernemend” worden als leidraad in besprekingen van allerlei onderwerpen gehanteerd. De Raad van Toezicht ziet dit ook terug in de besprekingen met de Raad van Bestuur, maar ook in de wijze waarop de mening in de organisatie is meegenomen bij de meerjarenstrategie. Ook is er afgelopen jaar van gedachten gewisseld over de (strategische) ontwikkelingen met betrekking tot de Kinderhartchirurgie en de opleiding tandheelkunde. Er is aandacht geweest voor de dilemma’s waarmee de Raad van Bestuur te maken heeft als gevolg van geopolitieke ontwikkelingen en over het beleid en aanpak op het gebied van sociale veiligheid. De Raad van Toezicht waardeert de manier waarop de Raad van Bestuur deze lastige dilemma’s deelt. De Raad van Toezicht heeft kennisgenomen van de rapportage evaluatie crisisorganisatie op en na de tragische schietpartij op 28 september 2023, inclusief de reactie van de Raad van Bestuur. De Raad van Toezicht is daarbij zowel onder de indruk van het persoonlijk en verbindende optreden van de Raad van Bestuur als van de gedegen aanpak om te leren van deze situaties.

Andere strategische onderwerpen van gesprek die periodiek aan de orde zijn gesteld dit jaar zijn de (financiële) ontwikkelingen van Holland PTC, de reorganisatie van het Thema BioMedische Wetenschappen, de migratie naar Hix 6.3. en de ontwikkelingen in het kader van Digitaal Verbonden, waarbij wordt ingezet op digitalisering en digitale innovatie. De Raad van Toezicht is geïnformeerd over een aantal zaken met juridische risico's. Deze zaken lopen uiteen van zakelijke geschillen over het eigendomsrecht van intellectual property, een onderzoek over verantwoording van EU-projecten tot ongeoorloofde inzage van dossiers door medewerkers. In 2024 is de Raad van Toezicht in beroep gegaan tegen een afwijzing van het verzoek van het Erasmus MC tot het maken van een uitzondering op het geldende bezoldigingsmaximum voor twee van haar bestuurders. De reden hiervoor was dat er naar de mening van de Raad van Toezicht willekeur en intern en extern ongelijkheid ontstaat door de wisselende toepassing van de uitzonderingsregeling. Nadat eerder dit jaar door de rechtbank het beroep tegen de afwijzing is afgewezen, heeft de Raad van Toezicht besloten in dit dossier geen verdere juridische acties te ondernemen.

De declaratie- en faciliteitenregeling van bestuurders Erasmus MC is geactualiseerd en opnieuw vastgesteld. Tot slot stelde de Raad van Toezicht de bezoldigingen en klasseindeling 2025 vast voor de leden van de Raad van Toezicht, welke indexering ook geldt voor de bezoldigingen van de leden Raad van Bestuur.

Vastgoed

De Raad van Toezicht wordt regelmatig geïnformeerd over de noodzakelijke ontwikkelingen ten aanzien van het vastgoed en de campus, waarbij de aanleidingen zowel op het terrein van veiligheid, onderhoud als strategische doelstellingen kunnen liggen. Voor de zomer heeft de Raad van Toezicht de Kadernota met daarin strategische uitgangspunten voor vernieuwing van het vastgoed van het Erasmus MC vastgesteld en gelijktijdig een besluit genomen over de tussentijdse instandhouding van het Sophia Kinderziekenhuis. Tijdens de retraite van de Raad van Toezicht en Raad van Bestuur op 23 en 24 mei 2024 zijn deze zaken uitgebreid inhoudelijk besproken met daarbij aandacht voor zowel de financiële kant als ook voor de sociale component die deze ontwikkeling en veranderingen met zich meebrengen. Afgesproken is om twee keer per jaar een herijking te doen van de vastgoedontwikkelingen en de Meerjarenbegroting en eenmaal per jaar door een externe deskundige een externe toets te laten verrichten. De Raad van Toezicht heeft schriftelijk het besluit genomen over de toekenning van de architectuuropdracht voor het ontwerp van de nieuwbouw (SPOT) aan Team aan de Schie.

Operationele en financiële resultaten

De Raad van Toezicht wordt frequent geïnformeerd over de operationele en financiële resultaten op het gebied van zorg, onderwijs en onderzoek. Het Erasmus MC heeft op alle segmenten goede operationele prestaties gerealiseerd. Op concernniveau is over 2024 een bevredigend financieel resultaat behaald van euro 71,7 miljoen positief.

Het resultaat 2024 is met name gerealiseerd door goede prestaties op het gebied van patiëntenzorg en bedrijfsvoering. Het resultaat op onderwijs en onderzoek was teleurstellend en de resultaatontwikkeling op het gebied van onderwijs en onderzoek baart zorgen.

Om de zorg betaalbaar en toegankelijk te houden en om onze strategische ambities en maatschappelijke meerwaarde te realiseren staat het Erasmus MC voor aanzienlijke investeringsopgaven. Dit betreft onder andere investeringen in de mid-life renovatie en nieuwbouw van het Sophia kindziekenhuis, het bouwen van een nieuw faculteitsgebouw en investeringen in digitalisering en ICT.

Toekomstige exploitatieresultaten in lijn met de resultaten over 2024 zijn noodzakelijk om deze ambities te kunnen realiseren. Het ombuigen van de negatieve resultaatontwikkeling binnen het segment O&O is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

Samenwerkingsrelaties

Regelmatig is er met de Raad van Toezicht gesproken over de verschillende samenwerkingsrelaties met diverse partijen. Zowel door de Raad van Bestuur als door de Raad van Toezicht is er constructief overleg geweest met de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) over de samenwerking en de toekomstige problemen die als gevolg van grote bezuinigingen in het onderwijs ook het Erasmus MC zullen raken. Met de TU Delft, de EUR en het Erasmus MC wordt er goed samengewerkt om de Convergentie verder te ontwikkelen. De Raad van Toezicht is enthousiast over de reeds bereikte mooie samenwerkingsresultaten en steunt de intentie deze verder te vergroten. Relaties met de andere ziekenhuizen in de regio en de samenwerking binnen de stichting SRZ (Stichting Samenwerkende Rijnmond Ziekenhuizen) en in het ROAZ-overleg (Regionaal Overleg Acute Zorg) verlopen constructief waarbij de Raad van Bestuur een belangrijke rol speelt. Het Adrz ontwikkelt zich zowel financieel als zorginhoudelijk goed.

De interne samenwerking met het Stafconvent, de ondernemingsraad en de cliëntenraad verloopt naar tevredenheid. Enkele keren per jaar wonen leden van de Raad van Toezicht vergaderingen bij van de verschillende gremia, al dan niet in aanwezigheid van (leden van) de Raad van Bestuur. Aan de gremia wordt van tevoren gevraagd of zij onderwerpen hebben voor de agenda. In gezamenlijk overleg met de cliëntenraad is er een procedure opgesteld voor het doen van een bindende voordracht van de cliëntenraad voor de benoeming van één lid Raad van Toezicht.

Daarnaast vindt er eens per jaar overleg plaats tussen een lid van de Raad van Toezicht met de Verpleegkundig Advies Raad en de Gemeenschappelijke Vergadering, het vertegenwoordigende orgaan van studenten (GV) gecombineerd met de ondernemingsraad. De Raad van Toezicht is van mening dat deze overleggen bijdragen aan een goed begrip van alle activiteiten van de organisatie en aan inzicht in de cultuur binnen het Erasmus MC. De Raad van Toezicht ziet een organisatie met medewerkers die betrokken en verantwoordelijk zijn en een Raad van Bestuur die dit ook op verschillende manieren probeert te ondersteunen.

Vergaderingen in 2024

In 2024 heeft de Raad van Toezicht zes keer plenair vergaderd met de Raad van Bestuur. De Raad van Toezicht was in alle gevallen compleet. Voorafgaand aan deze vergaderingen kwam de Raad van Toezicht bijeen voor intern overleg. De samenwerking met de Raad van Bestuur verloopt in een open constructieve sfeer, met respect voor ieders rol.

De leden van de Raad van Toezicht hebben zitting in verschillende commissies, waarin onderwerpen worden besproken met portefeuillehouders uit de Raad van Bestuur. De besprekingen in deze commissies worden zowel mondeling als schriftelijk teruggekoppeld aan de voltallige Raad van Toezicht, al dan niet voorzien van advies.

De Audit, Risk en Compliance commissie heeft in 2024 vijf keer vergaderd. In deze vergaderingen zijn naast de portefeuillehouders Financiën alsmede ICT en Vastgoed vanuit de Raad van Bestuur, de directeur Finance en Control, de managers van Internal Audit en Risk & Compliance, ook de externe accountant standaard aanwezig. In het kader van toezicht op financiën en risicomanagement is in 2024 stilgestaan bij de (meerjaren)begroting, jaarrekening, jaarplan, tussentijdse financiële resultaten, liquiditeit, de managementletter en opvolging daarvan, ICT en bouw-gerelateerde ontwikkelingen. Ook is het afgelopen jaar meermalen gesproken over de ontwikkelingen en verslaggeving op het gebied van duurzaamheid (CSRD), ontwikkelingen Erasmus Holding en overige deelnemingen van het Erasmus MC. Het Treasurystatuut is dit jaar herzien, het beleid van intellectueel eigendom en valorisatie is aan de orde geweest en de Raad van Toezicht is uitgebreid geïnformeerd over cyber(beveiliging). Op het gebied van Internal Audit wordt de ARCC geïnformeerd door middel van auditrapportages. Vanuit Risk en Compliance is er veel aandacht besteed aan de voortgang voor de benoemde Top 10 risico's en is een plan van aanpak Fraude in de ARCC-vergadering besproken.

De commissie Kwaliteit is drie keer bijeengekomen. In deze vergadering worden diverse facetten besproken aangaande kwaliteit van Zorg en van Onderwijs en Onderzoek. De decaan, prodecanen en de directeur Kwaliteit & Patiëntenzorg en de betreffende portefeuillehouder uit de RvB zijn bij deze vergaderingen aanwezig. In elke vergadering wordt de Raad van Toezicht geïnformeerd over lopende actuele zaken. Verder is er in de vergaderingen gedurende het jaar gesproken over HSMR- cijfers, uitstroombesluit, medicatieveiligheid, aanpak wachtlijstenproblematiek, de voorbereiding en uitvoering van deelaudit Qualicor en zijn verscheidene calamiteiten aan de orde geweest.

Op het terrein van Onderwijs en Onderzoek is de Raad van Toezicht geïnformeerd over onder andere de nieuwe opleiding ErasmusArts 2030, de jaarlijkse studente-enquête, het welzijn van de studenten en de verbetering van de bedrijfsvoering rond onderzoek. De Raad van Toezicht is daarbij met name onder de indruk van de voorbereidingen en invoering van het nieuwe ErasmusArts2030 curriculum; het is een voorbeeld van de innovatieve houding van het ErasmusMC en de wens om de beste artsen op te leiden. Verder is er met de Raad van Toezicht ook gesproken over wetenschappelijke integriteit en kennisveiligheid en het nieuwe portfoliomodel dat een nieuwe systematiek hanteert voor het verdelen van centrale middelen voor onderzoek. Tot slot is er van gedachten gewisseld over de mogelijke effecten die de bezuinigingen in het onderwijs tot gevolg kunnen hebben voor (de aantallen studenten van) de EUR en in het verlengde daarvan het Erasmus MC. Het interne reglement van de commissie Kwaliteit is herzien en opnieuw vastgesteld.

De Remuneratie & HR-commissie vergaderde dit jaar twee keer. De Raad van Toezicht heeft besloten om deze commissie qua onderwerpen een bredere invulling te geven dan voorheen door naast remuneratie ook de belangrijke HR-onderwerpen te agenderen. Reden waarom de directeur HR bij de vergadering aansluit. Roelof Konterman is toegetreden tot de commissie om de werkgeversrol voor zowel de Raad van Bestuur als de Raad van Toezicht betere invulling te geven. Er is aandacht geweest voor diverse HR-onderwerpen zoals arbeidsmarkt, sociale veiligheid en diversiteit, strategische personeelsplanning en talentontwikkeling. De commissie heeft ook de herbenoemingsprocedure van één lid van de Raad van Bestuur (Paul Boomkamp) en één lid van de Raad van Toezicht (Mijntje

Lückerath-Rovers) ingezet. In december heeft de Remuneratie & HR commissie de reguliere jaargesprekken gevoerd met de leden van de Raad van Bestuur. De Raad van Toezicht is de Raad van Bestuur erkentelijk voor de professionele wijze waarop in goede onderlinge afstemming en rolverdeling sturing geven aan het Erasmus MC. Met de herbenoeming van Paul Boomkamp als lid van de Raad van Bestuur en CFO, is zijn waardevolle deskundige zeer gewaardeerde inzet voor het Erasmus MC gecontinueerd.

Bij de commissievergaderingen waren steeds alle daarin benoemde Raad van Toezichtsleden aanwezig.

De Raad van Toezicht spreekt haar dank uit naar alle medewerkers en Raad van Bestuur van het Erasmus MC voor hun inzet in het afgelopen jaar en kijkt trots en met veel waardering naar alle behaalde resultaten.

Rotterdam, 24 april 2025

Marjan Trompetter

Erica Bakkum

Mijntje Lückerath-Rovers

Roelof Konterman

Jules Verhagen

3. Jaarrekening

Jaarrekening 2024 (geconsolideerd en enkelvoudig)

Inhoudsopgave

1.1 Geconsolideerde jaarrekening 2024

- 1.1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2024
- 1.1.2 Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2024
- 1.1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2024
- 1.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling
- 1.1.5 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2024
- 1.1.6 Mutatieoverzicht immateriële vaste activa
- 1.1.7 Mutatieoverzicht materiële vaste activa
- 1.1.8 Mutatieoverzicht financiële vaste activa
- 1.1.9 Overzicht langlopende schulden per 31 december 2024
- 1.1.10 Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2024

1.2 Enkelvoudige jaarrekening 2024

- 1.2.1 Enkelvoudige balans per 31 december 2024
- 1.2.2 Enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2024
- 1.2.3 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening
- 1.2.4 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2024
- 1.2.5 Mutatieoverzicht immateriële vaste activa
- 1.2.6 Mutatieoverzicht materiële vaste activa
- 1.2.7 Mutatieoverzicht financiële vaste activa
- 1.2.8 Overzicht langlopende schulden per 31 december 2024
- 1.2.9 Toelichting op de enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2024
- 1.2.10 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

1.1 Geconsolideerde jaarrekening 2024

1.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2024
 (na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-24 x € 1.000	31-dec-23 x € 1.000
ACTIVA			
A Vaste activa			
<i>I Immateriële vaste activa</i>			
1. concessies, vergunningen en intellectuele eigendom	1	10.634	20.292
2. vooruitbetaald op immateriële vaste activa		17	546
		<u>10.651</u>	<u>20.838</u>
<i>II Materiële vaste activa</i>			
1. bedrijfsgebouwen en -terreinen	2	565.151	571.859
2. machines en installaties		332.105	356.195
3. andere vaste bedrijfsmiddelen		172.402	182.880
4. vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa		77.633	84.092
		<u>1.147.291</u>	<u>1.195.026</u>
<i>III Financiële vaste activa</i>			
1. andere deelnemingen	3	5.431	4.925
2. vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen		4.607	4.991
3. overige vorderingen		15	15
		<u>10.053</u>	<u>9.931</u>
B Vlottende activa en overlopende activa			
<i>I Voorraden</i>			
1. gereed product en handelsgoederen	4	36.851	34.103
		<u>36.851</u>	<u>34.103</u>
<i>II Vorderingen</i>			
1. op handelsdebiteuren	6	206.126	137.457
2. op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen		752	750
3. overige vorderingen van aandeelhouders opgevraagde stortingen overlopende activa		525.952	579.580
		<u>732.830</u>	<u>717.787</u>
<i>III Effecten</i>			
	7	-	887
<i>V Liquide middelen</i>			
	8	265.919	175.551
Totaal activa		<u><u>2.203.595</u></u>	<u><u>2.154.123</u></u>

1.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2024
 (na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-24 x € 1.000	31-dec-23 x € 1.000
PASSIVA			
C Groepsvermogen	9		
I Gestort en opgevraagd kapitaal		3.344	3.344
III Herwaarderingsreserve		-	887
V Bestemmingsreserve		198.580	189.181
VII Overige reserves		609.136	546.799
		<u>811.060</u>	<u>740.211</u>
Aandeel derden in groepsvermogen		-	652
		<u>811.060</u>	<u>740.863</u>
D Voorzieningen	10		
1. overige		105.222	83.749
		<u>105.222</u>	<u>83.749</u>
E Langlopende schulden (nog voor meer dan één jaar) en overlopende passiva	11		
1. schulden aan banken		540.734	620.112
2. overige schulden		71.858	74.906
3. overlopende passiva		72.528	76.524
		<u>685.120</u>	<u>771.542</u>
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	5.302	14.133
F Kortlopende schulden (ten hoogste één jaar) en overlopende passiva	12		
1. schulden aan banken		79.378	35.113
2. schulden aan leveranciers en handelskredieten		88.287	88.138
3. schulden aan participanten en aan maatschappijen waarin wordt deelgenomen		596	1.367
4. belastingen en premies sociale verzekeringen		34.002	31.205
5. schulden ter zake van pensioenen		17.083	16.420
6. overige schulden		377.545	371.593
		<u>596.891</u>	<u>543.836</u>
Totaal passiva		<u><u>2.203.595</u></u>	<u><u>2.154.123</u></u>

1.1.2 GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

	Ref.	2024	2023
		x € 1.000	x € 1.000
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening			
Zorgverzekeringswet	15	1.636.857	1.491.234
Jeugdwet	16	11.780	10.109
Subsidie voor zorgverlening	17	9.977	9.222
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	18	24.060	44.382
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	19	275.099	257.159
Baten uit onderaanneming	20	22.524	19.104
		<u>1.980.297</u>	<u>1.831.210</u>
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	21	253.318	253.023
Netto omzet		<u>2.233.615</u>	<u>2.084.233</u>
Overige bedrijfsopbrengsten	22	278.476	268.530
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>2.512.091</u>	<u>2.352.763</u>
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	23	80.334	88.867
Lonen en salarissen	24	1.012.244	923.879
Sociale lasten	24	111.706	99.837
Pensioenlasten	24	125.062	120.216
Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa	25	134.711	131.081
Overige waardeverminderingen immateriële vaste activa en materiële vaste activa	26	735	15.296
Overige bedrijfskosten	27	972.405	918.777
Som der bedrijfslasten		<u>2.437.197</u>	<u>2.297.953</u>
		74.894	54.810
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	28	19.293	11.380
Rentelasten en soortgelijke kosten	29	-22.268	-23.504
Resultaat voor belastingen		71.919	42.686
Belastingen		-486	-23
Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	30	303	2.642
Aandeel derden in groepsresultaat		-	-76
Resultaat na belastingen		<u><u>71.736</u></u>	<u><u>45.229</u></u>

1.1.2 GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

Resultaatbestemming

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Resultaat na belastingen	71.736	45.229
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		
Toevoeging/onttrekking aan:		
bestemmingsreserve		
- vooruitontvangen kapitaalslasten	9.761	9.761
- Erasmus MC - revolving fund	-362	-702
- Erasmus MC - fundamenteel onderzoek	-	-185
Overige reserves		
- algemene reserve	-1.532	-1.786
- reserve aanvaardbare kosten	63.869	38.141
	71.736	45.229

1.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2024

	Ref.	2024	2023
		x € 1.000	x € 1.000
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Som der bedrijfsopbrengsten		2.512.091	2.352.763
Som der bedrijfslasten		<u>2.437.197</u>	<u>2.297.953</u>
		74.894	54.810
Aanpassingen voor:			
- afschrijvingen	24	136.509	132.421
- vergoedingen voor afschrijvingskosten	24	-1.798	-1.340
- bijzondere waardeverminderingen/desinvesteringen	1, 2	6.244	23.273
- mutatie aandeel derden in groepsvermogen	10	-652	-258
- mutaties voorzieningen	3, 10	21.753	10.844
- vooruitontvangen schadevergoeding Ministerie van VWS	11	<u>-6.828</u>	<u>-9.288</u>
		155.228	155.652
Veranderingen in werkkapitaal:			
- voorraden	4	-2.748	-5.192
- onderhanden werk uit hoofde van DBC's/DBC-zorgproducten	5	-8.831	24.766
- vorderingen en overlopende activa	6	-13.985	-157.961
- kortlopende schulden	12	<u>7.008</u>	<u>-38.116</u>
		-18.556	-176.503
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		211.566	33.959
Rentebaten	28	19.293	11.382
Rentelasten	28	-22.857	-24.582
Betaalde belastingen		<u>-486</u>	<u>-23</u>
		-4.050	-13.223
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		207.516	20.736
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings immateriële vaste activa	1	-1.558	-675
Investerings materiële vaste activa	2	-77.799	-82.966
Opbrengst uit verkoop materiële vaste activa	2	117	-
Kapitaalstortingen in deelnemingen	3	-1.266	-772
Ontvangen dividenden uit deelnemingen	3	<u>5</u>	<u>-</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-80.501	-84.413
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Verstrekte financieringen leningen u/g	3	-473	-1.881
Aflossingen op leningen u/g	3	577	927
Aflossing langlopende schulden	11	-39.565	-43.173
Vooruitontvangen investeringssubsidies	2	<u>2.814</u>	<u>327</u>
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-36.647	-43.800
Mutatie geldmiddelen		<u>90.368</u>	<u>-107.477</u>
Aansluiting met mutatie geldmiddelen in de balans			
Saldo liquide middelen per 1 januari	8	175.551	283.028
Saldo liquide middelen per 31 december	8	<u>265.919</u>	<u>175.551</u>
		90.368	-107.477

1.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.1.4.1 Algemeen

Algemene informatie

Naam verslagleggende instelling:	Erasmus Universitair Medisch Centrum Rotterdam (Erasmus MC)
Rechtsvorm:	Publiekrechtelijke organisatie
Vestigingsplaats:	Rotterdam
Adres:	Dr. Molewaterplein 40, 3015 GD Rotterdam
KvK-nummer:	24485070
Korte beschrijving hoofdactiviteiten:	Leveren patiëntenzorg, uitvoeren onderzoek en bieden van onderwijs, opleiding en kennisvalorisatie

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Groepsverhoudingen

Het Erasmus MC vormt samen met Erasmus MC Holding BV, Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV en Stichting Innovative Molecular Research Fund de Erasmus MC groep. Het Erasmus MC staat aan het hoofd van deze groep. De enkelvoudige jaarrekening van het Erasmus MC is opgenomen in hoofdstuk 1.2.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2024, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2024.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG (Wet marktordening gezondheidszorg), De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Dit houdt in dat het Erasmus MC voorziet haar activiteiten in de voorzienbare toekomst voort te zetten.

Specifieke schattingen

Ziekenhuizen en umc's maken jaarlijks een schatting om reguliere zorgcontracten met zorgverzekeraars op schadelastjaar te vertalen naar boekjaren. In de jaarrekening 2024 heeft de toerekening van schadelastjaar naar boekjaar plaatsgevonden op basis van in 2024 toegerekende zorgprestaties en een beste schatting van het voortgangsperscentage ultimo 2024 in lijn met de Handreiking omzetverantwoording. De systematiek in 2024 van toerekening van schadelastjaar naar boekjaar is gelijk aan de systematiek van 2023. Dit als zijnde de beste, door het Erasmus MC meest passend geachte, inschatting van de omzet in de jaarrekening 2024.

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van gemaakte afspraken en opgestelde regelingen in het kader van Covid-19, zoals de CB-regeling (continuïteitsbijdrage) en de hardheidsclausule.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar. Voorts is sprake van onderstaande presentatiewijziging, die is doorgevoerd in het kader van aanpassingen in de Regeling openbare jaarverantwoording WMG:

- In de winst- en verliesrekening zijn onder de baten beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening de opbrengsten inzake de jeugdwet afzonderlijk gepresenteerd.

Vergelijkende cijfers

De gehanteerde grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. De cijfers voor 2023 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2024 mogelijk te maken.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen, waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook natuurlijke personen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Grondslagen voor consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van het Erasmus MC en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat.

Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin het Erasmus MC een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten, die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend, betrokken. Participaties die zijn verworven uitsluitend met het doel om ze binnen afzienbare termijn weer te vervreemden, worden niet geconsolideerd.

Indien transacties met een niet-geconsolideerde deelneming, die zich niet kwalificeert als groepsmaatschappij en wordt gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode, plaatsvinden wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht naar rato van het relatieve belang dat derden hebben verwerkt (proportionele resultaatbepaling).

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de groep gemaakte resultaten. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht.

Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de groep.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de gegevens van het Erasmus MC en de volgende rechtspersonen opgenomen:

- Erasmus MC Holding BV, Rotterdam (100%) met de volgende dochtermaatschappijen:
 - Erasmus MC O&O Holding BV, Rotterdam (100%) met de volgende dochtermaatschappijen:
 - Eurza Arbo BV, Rotterdam (100%)
 - LentiCure BV, Rotterdam (100%)
 - MI&EUR BV, Rotterdam (100%)
 - Neurasmus BV, Rotterdam (100%)
 - ViroNovative BV, Rotterdam (100%)
 - Erasmus MC Zorg Holding BV, Rotterdam (100%) met de volgende dochtermaatschappijen:
 - Centrum Bijzondere Tandheelkunde Rijnmond BV, Rotterdam (100%)
 - DermaHaven BV, Rotterdam (100%)
 - Erasmus MC Corporate Travel Clinic Participatie BV, Rotterdam (100%)
 - Corporate Travel Clinic Erasmus MC BV, Rotterdam (51%)
 - Geboortecentrum Sophia Holding BV, Rotterdam (50%)
 - Haven Service BV, Rotterdam (100%)
 - Poliklinische Apotheek Erasmus MC BV, Rotterdam (100%)
 - Travelclinic Erasmus MC BV, Rotterdam (100%)
 - Erasmus MC Schiermonnikoog BV, Rotterdam (100%)
 - Erasmus MC Campus & Vastgoed Holding BV, Rotterdam (100%) en de volgende dochtermaatschappijen:
 - Grex Erasmus MC BV, Rotterdam (100%)
 - Parkmanagement Erasmus MC BV, Rotterdam (100%)
- Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV, Goes (100%)
- Stichting Innovative Molecular Research Fund (IMRF), Rotterdam, met de volgende dochtermaatschappij:
 - Cyclotron Rotterdam BV (100%)

Geboortecentrum Sophia Holding BV is proportioneel meegeconsolideerd. De overige vennootschappen zijn volledig meegenomen in de consolidatie.

In de balans zijn de niet geconsolideerde deelnemingen opgenomen tegen de netto vermogenswaarde.

Voor een overzicht van de niet geconsolideerde deelnemingen wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

In geval van samenwerking door het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten, gebruikmakend van activa waarover de deelnemers gezamenlijk zeggenschap hebben, verwerkt de organisatie de gemeenschappelijke activa, verplichtingen, kosten en opbrengsten proportioneel.

Acquisities en desinvesteringen van groepsmaatschappijen

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

Transacties in vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers die geldt op de transactiedatum. Monetair activa en verplichtingen die op de balansdatum in vreemde valuta luiden, worden omgerekend naar de functionele valuta (Euro) tegen de op die datum geldende wisselkoers. Valutaomrekenverschillen worden verantwoord in de resultatenrekening. Niet-monetaire activa en verplichtingen die luiden in vreemde valuta en die tegen kostprijs zijn gewaardeerd, worden omgerekend naar de functionele valuta tegen de koers op transactiedatum.

1.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Een actief wordt op de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het Erasmus MC en/of de in de consolidatie betrokken dochtermaatschappijen zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt op de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Activa die hier niet aan voldoen, worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een op de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen.

Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de resultatenrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt tot het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar alle waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen en niet op basis van voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich zullen voordoen.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Indien het voor het geven van het op grond van artikel 2, artikel 362, eerste lid, vereiste getrouwe beeld noodzakelijk is, wordt de aard van deze schattingen en oordelen, met inbegrip van daarmee verband houdende veronderstellingen, vermeld in de toelichting bij de relevante financiële overzichtspost.

Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. In de jaarrekening zijn onder andere schattingen opgenomen met betrekking tot omzet DBC's / DBC-zorgproducten, onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten, onderhanden werk EMF-projecten, voorziening debiteuren, personeel en overige voorzieningen. Voor de omzet DBC's / DBC-zorgproducten wordt specifiek verwezen naar paragraaf 1.1.4.3 onder de opbrengsten zorgverzekeringswet.

Financiële instrumenten

In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen:

financiële vaste activa, vorderingen en overlopende activa, liquide middelen, langlopende schulden, kortlopende schulden en overlopende passiva.

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de organisatie beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de organisatie het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen. Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de geconsolideerde jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of eigen vermogen.

Reële waarde

De reële waarde van de in de balans verantwoorde financiële instrumenten (leningen, vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden) is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van een lening is gelijk aan de contante waarde van toekomstige kasstromen gebaseerd op een rente die per balansdatum zou gelden voor gelijksoortige leningen vermeerderd met een risicopremie voor iedere individuele lening. Voor de waardering van de hierboven benoemde financiële instrumenten voor de vervolgjaren na de eerste opname wordt verwezen naar de afzonderlijke toelichtingen.

Afgeleide financiële instrumenten

De afgeleide financiële instrumenten omvatten call opties.

Deze call-opties zijn opties op niet beursgenoteerde effecten en worden gewaardeerd tegen kostprijs.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa

Een financieel actief dat niet tegen reële waarde wordt verantwoord met waardewijzigingen in de resultatenrekening wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Deze objectieve aanwijzingen bestaan als zich, na de eerste opname van het actief, een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering, omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betaling door een debiteur, of aanwijzingen dat een debiteur failliet zal gaan. Van alle individueel significante vorderingen wordt beoordeeld of deze specifiek onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering.

Een bijzonder waardeverminderverslies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gedisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief. Verliezen worden opgenomen in de resultatenrekening. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevig actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderverslies wordt de bijzondere waardevermindering teruggedraaid ten gunste van het resultaat.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa betreffen kosten van intellectueel eigendom en kosten van goodwill.

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve overige waardeverminderingen.

De uitgaven na eerste verwerking van een gekocht of zelf vervaardigd immaterieel vast actief worden toegevoegd aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen en de uitgaven en de toerekening aan het actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor activering worden de uitgaven verantwoord als kosten in de winst- en verliesrekening.

Vooruitbetalingen op immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

De kosten voor onderzoek worden ten laste van het resultaat gebracht in de periode waarin deze zijn gemaakt.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschaffingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur, rekening houdend met de eventuele restwaarde van de individuele activa. Op immateriële vaste activa in uitvoering en vooruitbetalingen op immateriële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij afstoting.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij in beginsel gehanteerd:

- Kosten van intellectueel eigendom: 12,5%.
- Kosten van goodwill: 10,0%.

Het Erasmus MC heeft in het jaar 2017 een Elektronisch Patiënten Dossier geïmplementeerd. Het Erasmus MC heeft deze investering als immaterieel vast actief verwerkt. De economische levensduur bedraagt 8 jaar. De verwachte gebruiksduur van het softwaresysteem moet worden bezien in samenhang met periodieke updates en upgrades die voor dergelijke systemen regelmatig worden uitgevoerd.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschaffings- of vervaardigingskosten minus eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De baten of lasten die voortvloeien uit desinvesteringen worden in de winst- en verliesrekening verwerkt.

De kostprijs van de activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen die noodzakelijk is voor het beoogde gebruik.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschaffingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur, rekening houdend met de eventuele restwaarde van de individuele activa. Op bedrijfsterreinen, materiële vaste activa in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij afstoting.

De afschrijvingspercentages zijn als volgt bepaald:

- Bedrijfsgebouwen: 2,5% - 10%.
- Machines en installaties: 5% - 20%.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting: 5% - 20%.

De materiële vaste activa waarvan de tot de groep behorende rechtspersonen, krachtens een financiële leaseovereenkomst, het economische eigendom hebben, worden geactiveerd. De uit de financiële leaseovereenkomst voortvloeiende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële leaseovereenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als éénmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze als vooruitontvangen investeringssubsidies in mindering op de materiële vaste activa gepresenteerd. Deze subsidies worden conform de afschrijvingstermijn van de desbetreffende activa in mindering gebracht op de afschrijvingskosten.

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Overige waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies zou moeten worden teruggenomen. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroom genererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroom genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroom genererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarbij invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde.

Bij de vaststelling of er sprake is van een deelneming waarin de organisatie invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid, wordt het geheel van feitelijke omstandigheden en contractuele relaties (waaronder eventuele potentiële stemrechten) in aanmerking genomen. De niet gerealiseerde winst bij transacties tussen deelnemingen en het groepshoofd of andere entiteiten in de groep wordt geëlimineerd uit het resultaat van de organisatie. Deze correctie wordt verwerkt door eliminatie op het resultaat deelneming en deze eliminatie in de balans in mindering te brengen op de waarde van de deelneming.

Deelnemingen waarin het Erasmus MC de zeggenschap gezamenlijk met andere deelnemers uitoefent (joint ventures) worden gewaardeerd volgens dezelfde methode.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover het Erasmus MC in deze situatie geheel of gedeeltelijk garant staat voor de schulden van de deelneming, dan wel de feitelijke verplichting heeft de deelneming in staat te stellen tot betaling van haar schulden, wordt een voorziening getroffen ter grootte van de verwachte betalingen door de organisatie ten behoeve van de deelneming. De voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op de deelneming gevormd en voor het overige gepresenteerd onder de voorzieningen.

De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaardering worden, uitgaande van de waarden bij eerste waardering, de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stelling voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel opgenomen tegen reële waarde.

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de organisatie in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de organisatie en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Kapitaalbelangen die niet worden aangemerkt als deelneming worden onder de effecten gerubriceerd.

De onder financiële vaste activa opgenomen overige financiële vaste activa worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde onder aftrek van transactiekosten. Vervolgens worden deze overige financiële vaste activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Bij de waardering wordt rekening gehouden met eventuele waardeverminderingen.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verrekenprijzen, welke gebaseerd zijn op de actuele inkooprijzen, rekening houdend met eventuele incourantheid, of respectievelijk lagere opbrengstwaarde. Bij de uitgifte van de goederen wordt het FIFO-stelsel (First In First Out) toegepast.

Zelf geproduceerde geneesmiddelen en halffabricaten worden gewaardeerd tegen verrekenprijzen, welke gebaseerd zijn op de actuele inkooprijzen, rekening houdend met eventuele incourantheid.

Onderhanden werk DBC's/DBC-zorgproducten

Onder onderhanden werk worden de in uitvoering zijnde DBC's/DBC-zorgproducten verantwoord, die op de balansdatum nog niet waren voltooid. De waardering is op basis van de huidige opbrengstwaarde, ofwel de waarde die het traject zou krijgen als het per balansdatum afgesloten zou worden.

Van zorgverzekeraars ontvangen voorschotten worden hierop in mindering gebracht. Verliezen op onderhanden werk worden genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's/DBC-zorgproducten wordt per zorgverzekeraar verantwoord onder aftrek van ontvangen voorschotten.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn, wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten.

Ook worden op basis van de effectieve rente, rente-inkomsten ten gunste gebracht van de resultatenrekening.

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar, tenzij anders vermeld.

Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Op de post Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten wordt een voorziening getroffen indien uit een interne controle of zelfonderzoek blijkt dat sprake is van een onjuist of onrechtmatig DBC-zorgproduct welke per jaareinde nog niet gecorrigeerd kon worden. Voorts wordt een voorziening getroffen voor de effecten van schadelastprognoses boven plafondafspraken met zorgverzekeraars.

Effecten

De effecten opgenomen onder de vlottende activa, voor zover deze betrekking hebben op de handelsportefeuille of met betrekking tot eigen-vermogensinstrumenten buiten de handelsportefeuille, worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Alle overige in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.

Ongerealiseerde waardestijgingen boven de kostprijs van op reële waarde gewaardeerde beursgenoteerde eigen-vermogensinstrumenten worden via de herwaarderingsreserve verwerkt. Indien van dergelijke effecten de reële waarde onder de kostprijs komt, wordt de waardevermindering direct verwerkt ten laste van de winst- en verliesrekening. Bij verkoop valt de eerder verwerkte ongerealiseerde waardestijging uit de herwaarderingsreserve vrij ten gunste van het resultaat.

Transactiekosten die zijn toe te rekenen aan effecten die na eerste verwerking worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen via het eigen vermogen worden in de eerste waardering verwerkt. Bij verkoop van de effecten aan een derde worden de transactiekosten in de winst en verliesrekening verwerkt.

Transactiekosten die zijn toe te rekenen aan effecten die na eerste verwerking worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden verwerkt in de eerste waardering.

De effecten staan ter vrije beschikking van het Erasmus MC.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kassaldi en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de organisatie, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Deposito's worden onder de liquide middelen opgenomen indien zij in feite ter onmiddellijke beschikking staan.

Groepsvermogen

Conform Richtlijn 655 Zorginstellingen is het vermogen ingedeeld in kapitaal, herwaarderingsreserve, bestemmingsreserve, bestemmingsfondsen en algemene of overige reserves.

Aandeel derden

Het aandeel derden als onderdeel van het groepsvermogen wordt gewaardeerd tegen het bedrag van het netto belang in de netto-activa van de desbetreffende groepsmaatschappijen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen, tenzij anders vermeld. De rentemutatie van voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde is verantwoord als dotatie aan de voorziening.

Rechten en verplichtingen voortvloeiend uit eenzelfde overeenkomst worden niet in de balans opgenomen voorzover noch de organisatie noch de tegenpartij heeft gepresteerd.

Opname in de balans geschiedt wanneer de nog te ontvangen respectievelijk te leveren prestatie en tegenprestatie niet (meer) met elkaar in evenwicht zijn en dit voor de organisatie negatieve gevolgen heeft.

Wachtgelden en arbeidsongeschiktheid

Het Erasmus MC is voor de wachtgelden en de regeling werkhervatting gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid eigen risicodragers. Deze voorzieningen hebben betrekking op toekomstige verplichtingen uit hoofde van genoemde regelingen. De voorzieningen zijn berekend volgens de statische methode. Het bedrag van deze voorzieningen wordt bepaald op basis van kennis en verwachtingen over hoogte en duur van per balansdatum lopende betalingsverplichtingen.

Lifetimevariant

Dit betreft een voorziening voor personeelsleden die gebruik gemaakt hebben van de lifetimeregeling.

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan is gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de organisatie.

Voorziening langdurig zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid en voor medewerkers voor wie na deze twee jaar nog een doorbetalingsverplichting geldt (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voorzover deze na balansdatum vallen, gebaseerd op 100% gedurende het eerste jaar en 70% gedurende het tweede jaar.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening zware beroepen regeling

De voorziening zware beroepen is een voorziening voor medewerkers om vervroegd te kunnen stoppen met werken. De regeling houdt in dat medewerkers die de regeling benutten een RVU-uitkering ontvangen. Het bedrag van deze uitkeringen is voorzien. In de voorziening is rekening gehouden met de reeds bekende deelnemers plus een inschatting van de verwachte deelnemers gedurende de looptijd van de regeling.

Voorziening generatieregeling

De generatieregeling is een regeling bedoeld voor personeelsleden vanaf 62 jaar en ouder om op een duurzame wijze de pensioengerechtigde leeftijd te behalen. De regeling houdt in dat medewerkers die de regeling benutten 80% werken, 90% loon en 100% pensioenopbouw behouden. In de voorziening is rekening gehouden met de medewerkers die al gebruikmaken van de regeling en is er een inschatting gemaakt van de verwachte deelnemers in de toekomstige jaren.

Voorziening claims, geschillen en rechtsgedingen

Uit de voorziening uit hoofde van claims, geschillen en rechtsgedingen wordt het eigen risico in verband met medische aansprakelijkheid gedekt. Het Erasmus MC heeft hiervoor een verzekering afgesloten. Het ultimo boekjaar opgenomen bedrag heeft betrekking op mogelijke uitkering van schades en is geactualiseerd voor het maximale eigen risico van deze verzekering. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overige voorzieningen

Onder de overige voorzieningen is opgenomen de voorziening voor asbestsanering en de voorziening voor verlieslatende contracten.

Voor nadere toelichting van de specifieke berekeningsgrondslagen van de specifieke voorzieningen wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding wordt ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Langlopende schulden

Langlopende leningen waarvan de organisatie de intentie heeft deze tot het einde van de looptijd aan te houden, en hiertoe ook in staat is, worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve rentemethode.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt samen met de verschuldigde rentevergoeding zodanig bepaald dat de effectieve rente gedurende de looptijd van de schulden in de resultatenrekening wordt verwerkt. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

Vooruitontvangen schadevergoeding Ministerie van VWS

Het totaal toegekende bedrag aan schadevergoeding van het Ministerie van VWS is gepassiveerd in 2015. Deze schadevergoeding bestaat uit twee toezeggingen. De eerst toezegging voor de overgangsregeling kapitaallasten valt in 10 jaar vrij met een jaarlijkse afbouw van 10% onder de overige bedrijfsopbrengsten in de jaren 2015 tot en met 2024. De tweede toezegging voor het Decentralisatie Huisvesting Academische Ziekenhuizen kader (DHAZ-kader) valt in 40 jaar vrij onder de overige bedrijfsopbrengsten in de jaren 2015 tot en met 2054.

De vooruitontvangen schadevergoeding is verwerkt conform de bepalingen van RJ 274 Overheidssubsidies met betrekking tot de verwerking van exploitatiesubsidies.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve rentemethode.

Onderhanden werk uit hoofde van EMF-projecten

Het onderhanden werk uit hoofde van EMF projecten wordt gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, zijnde directe materiaal- en arbeidskosten, direct toerekenbaar uitbesteed werk en overige externe kosten, inclusief een opslag voor aan de projecten gerelateerde indirecte vaste en variabele kosten. Op de post onderhanden projecten zijn de gedeclareerde termijnen en vooruitontvangen betalingen in mindering gebracht.

De resultaten op projecten of deelprojecten worden, indien betrouwbaar te schatten, verantwoord naar rato van de voortgang van het project. Indien de resultaten niet betrouwbaar te schatten zijn, worden de resultaten op projecten of deelprojecten verantwoord in het jaar van oplevering. Voorzieningen voor verwachte verliezen worden genomen in de periode waarin vast komt te staan dat sprake is van verliesgevende projecten en worden in mindering gebracht op de post onderhanden projecten.

1.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar.

Baten worden in de resultatenrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd.

Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

Algemeen

Met ingang van 2015 geldt het volledige model van prestatiebekostiging op basis van de DBC's. Op weg naar Transparantie (DOT)-productstructuur, waarin zorgaanbieders per geleverde prestatie betaald worden op basis van integrale tarieven. Naast het vrije segment met volledig vrije prijzen resteert een gereguleerd segment met maximumtarieven voor zorg die niet geschikt is voor vrije prijsvorming. Daarnaast is er een vast segment voor zorg die met prestatiebekostiging onvoldoende geborgd zou zijn. Met ingang van 2020 is hier de CB-regeling bijgekomen. De baten uit de CB-regeling zijn toegerekend aan het jaar waarin de zorguitval heeft plaatsgevonden en de Covid-19 meerkosten zijn gemaakt.

Opbrengsten zorgverzekeringswet

Het Erasmus MC heeft uit hoofde van de zorgcontractering met zorgverzekeraars afspraken gemaakt over de zorgverlening op schadelastjaar. Daarbij is een inschatting gemaakt van de verwachte realisatie van deze contractafspraken. Met de uitkomsten van deze analyse is rekening gehouden bij de bepaling van de opbrengstverantwoording. De getekende contracten met de zorgverzekeraars zijn daarbij leidend. De schadelastjaren tot en met 2018 zijn definitief afgewikkeld met de zorgverzekeraars.

De opbrengsten zorgprestaties worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de gerealiseerde en gesloten zorgproducten in het boekjaar en de mutatie in de waarden van het onderhanden werk uit hoofde van DBC-zorgproducten. Bij de opbrengsten zorgprestaties worden verantwoord de aan patiëntenzorg gelieerde categorieën 'Opbrengsten zorgverzekeringswet' en 'CB-regeling vergoeding meerkosten Covid-19'.

Specifieke aandachtspunten medisch specialistische zorg

Inleiding

De landelijke onzekerheden voor instellingen voor medisch specialistische zorg (ziekenhuizen, UMC's en ZBO's) zijn de afgelopen jaren verder verminderd. De resterende in de jaarrekening 2024 van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten voor het Erasmus MC hebben betrekking op:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2018 en Horizontaal Toezicht verantwoordingsjaar 2019;
2. Horizontaal Toezicht MSZ verantwoordingsjaar 2021;
3. Horizontaal Toezicht MSZ verantwoordingsjaar 2022;
4. Horizontaal Toezicht MSZ verantwoordingsjaar 2023;
5. Horizontaal Toezicht MSZ verantwoordingsjaar 2024;
6. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar.

Bij de omzetsbepaling van de DBC zorgproducten en overige zorgproducten heeft het Erasmus MC de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals opgenomen in paragrafen 1.1.4.2 en 1.1.4.3 van deze jaarrekening.

Toelichting (landelijke) onzekerheden jaarrekening 2024

De van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten in de jaarrekening 2024 zijn (inclusief de status hiervan) hierna toegelicht voor het Erasmus MC:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2018 en Horizontaal Toezicht verantwoordingsjaar 2019;

De onderhandelingen met de zorgverzekeraars over de finale verrekening van de uitkomsten van het zelfonderzoek 2018 zijn in 2021 afgewikkeld. Per brief d.d. 11 november 2021 hebben zorgverzekeraars het te verrekenen bedrag voor het verantwoordingsjaar 2018 vastgesteld. Ook de onderhandelingen met de zorgverzekeraars over de finale verrekening van de uitkomsten van Horizontaal Toezicht verantwoordingsjaar 2019 zijn in 2021 afgewikkeld. Per brief d.d. 11 november 2021 hebben zorgverzekeraars het te verrekenen bedrag voor het verantwoordingsjaar 2019 vastgesteld.

De te verrekenen bedragen voor de jaren 2018 en 2019 zijn conform de vaststelling van de zorgverzekeraars verwerkt in de jaarrekening 2024.

2. Horizontaal Toezicht MSZ verantwoordingsjaar 2021;

De onderhandelingen met de zorgverzekeraars over de finale verrekening van de uitkomsten van Horizontaal Toezicht verantwoordingsjaar 2021 zijn in 2022 afgewikkeld. Per brief d.d. 19 juli 2022 hebben zorgverzekeraars het te verrekenen bedrag voor het verantwoordingsjaar 2021 vastgesteld. De te verrekenen bedragen voor het jaar 2021 zijn conform de vaststelling van de zorgverzekeraars verwerkt in de jaarrekening.

3. Horizontaal Toezicht MSZ verantwoordingsjaar 2022;

De onderhandelingen met de zorgverzekeraars over de finale verrekening van de uitkomsten van Horizontaal Toezicht verantwoordingsjaar 2022 zijn in 2023 afgewikkeld. Per brief d.d. 10 oktober 2023 hebben zorgverzekeraars het te verrekenen bedrag voor het verantwoordingsjaar 2022 vastgesteld. De te verrekenen bedragen voor het jaar 2022 zijn conform de vaststelling van de zorgverzekeraars verwerkt in de jaarrekening.

4. Horizontaal Toezicht MSZ verantwoordingsjaar 2023;

De onderhandelingen met de zorgverzekeraars over de finale verrekening van de uitkomsten van Horizontaal Toezicht verantwoordingsjaar 2023 zijn in 2024 afgewikkeld. Per brief d.d. 15 juli 2024 hebben zorgverzekeraars het te verrekenen bedrag voor het verantwoordingsjaar 2023 vastgesteld. De te verrekenen bedragen voor het jaar 2023 zijn conform de vaststelling van de zorgverzekeraars verwerkt in de jaarrekening.

5. Horizontaal Toezicht MSZ verantwoordingsjaar 2024;

Het Erasmus MC is één van de Horizontaal Toezicht koplopers. De kern van Horizontaal Toezicht is dat het gezamenlijke controlesysteem van zorgverzekeraars en zorgaanbieders rond registratie, facturatie en inning van declaratie voor MSZ zorg wijzigt van een gegevensgerichte controle achteraf naar procesgerichte controle vooraf. Op basis van een uitgevoerd Risk Assessment en een daarop gebaseerd Control Framework voor de beheersing wordt hierover op een transparante wijze verantwoording afgelegd aan de representerende zorgverzekeraars.

Voor de beheersmaatregelen op de hoge en midden risico's die in dit Risk Control Framework zijn opgenomen, is door de internal audit afdeling van het Erasmus MC beoordeeld of deze beheersmaatregelen in opzet, bestaan en werking betrouwbaar hebben gefunctioneerd gedurende de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024. De beoordeling wordt in 2025 afgewikkeld.

De afronding van Horizontaal Toezicht verantwoordingsjaar 2024 heeft tot gevolg dat Erasmus MC vanuit individuele zorgverzekeraars over deze periode geen achterafcontroles op gebied van rechtmatigheid meer ontvangt. Daarnaast vinden geen correcties plaats op afgeronde Horizontaal Toezicht jaren met uitzondering van controles ten aanzien van de volgende situaties:

- Materiële controles specifiek voor gepast gebruik. Gezien het onderwerp 'gepast gebruik' (nog) geen onderdeel is van Horizontaal Toezicht, is materiële controleonderzoek op twee onderdelen nog mogelijk met terugwerkende kracht voor maximaal 3 jaar:
 - Effectieve zorg: de zorg voldoet aan de stand van wetenschap en praktijk;
 - Medische noodzaak: de verzekerde moet redelijkerwijs zijn aangewezen op de zorg gezien zijn gezondheidssituatie.
- Het is nog steeds mogelijk dat Erasmus MC voor de declaratiejaren waarover geen verantwoording is afgelegd middels Horizontaal Toezicht rechtmatigheidscontroles kan ontvangen. De zorgverzekeraars trachten eventuele signalen zo veel mogelijk tijdens het kwartaalgesprek te bespreken. Ook hier wordt een terugwerkende kracht termijn gehanteerd van maximaal 3 jaar.
- Voor fraudeonderzoeken geldt geen maximale termijn.
- Signalen en vragen van verzekeren over declaraties worden individueel door de zorgverzekeraar onderzocht en indien nodig prospectief uitgezet bij de zorgaanbieder.
- Systeemcontroles door verzekeraars bij ontvangst declaratie blijven gehandhaafd. Dit zijn vooraf-controles en betreft de retourinformatie die het Erasmus MC ontvangt.
- Controles gericht op naleving contractuele afspraken die geen betrekking hebben op rechtmatigheidsonderdelen die vallen onder Horizontaal Toezicht. Te denken valt aan afspraken tussen een zorgverzekeraar en zorgaanbieder over prijs, volume, selectieve inkoop, cliënttevredenheid, digitalisering, kostenbeheersing, efficiency en innovatie.

6. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar.

Het Erasmus MC heeft met de zorgverzekeraars voor 2024 schadelastafspraken op basis van plafondafspraken gemaakt. Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2024 heeft plaatsgevonden op basis van in 2024 toegerekende zorgprestaties en een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2024 in lijn met de Handreiking omzetverantwoording, rekening houdend met de verwachte effecten vanuit Horizontaal Toezicht. Deze correcties zijn op de omzet 2024 in mindering gebracht en waar nodig verwerkt in de waardering van de nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten ultimo 2024.

De uiteindelijke uitkomsten, mede op basis van eventuele later geregistreerde zorgprestaties, zullen blijken uit de afrekeningen met zorgverzekeraars. In deze jaarrekening is de beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten verwerkt. Dit is van toepassing voor zowel het schadejaar 2024 als schadejaar 2023, 2022, 2021, 2020 en 2019. Over de schadelastjaren tot en met 2018 zijn definitieve opbrengstverrekeningen ontvangen van de zorgverzekeraars en deze zijn definitief afgewikkeld met de zorgverzekeraars. Over de schadejaren vanaf 2019 moeten de diverse definitieve opbrengstverrekeningen nog ontvangen worden, waarna afwikkeling met de zorgverzekeraars zal plaatsvinden.

Conclusie Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft ten behoeve van de bepaling van het resultaat en de financiële positie de best mogelijke schattingen gemaakt op basis van de beschikbare informatie, onder andere met betrekking tot bovenstaande aspecten van de omzetverantwoording. De Raad van Bestuur is van mening dat, met voornoemde toelichting, de jaarrekening het vereiste inzicht geeft in het resultaat en de financiële positie van het Erasmus MC op basis van de ons nu bekende feiten en omstandigheden.

Subsidie voor zorgverlening

Onder de subsidie voor zorgverlening is opgenomen de subsidieregeling kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg.

Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties

Onder de beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties zijn de beschikbaarheidsbijdrage als bedoeld in artikel 56a van de Wet marktordening gezondheidszorg en het Besluit beschikbaarheidsbijdrage WMG verantwoord.

Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg

Dit betreft de beschikbaarheidsbijdrage als bedoeld in artikel 56a van de Wet marktordening gezondheidszorg en het Besluit beschikbaarheidsbijdrage WMG. De omschrijving van academische zorg is opgenomen in onderdeel B van de bijlage bij het Besluit beschikbaarheidsbijdrage WMG.

Baten uit onderaanneming

Dit betreft opbrengsten voor zorgwerkzaamheden verricht in onderaanneming. Daarvan is sprake als een zorgaanbieder een contractuele relatie met de hoofdaannemer heeft om zorg te verlenen en geen contractuele verplichting heeft met een Wlz-uitvoerder, een zorgverzekeraar of een houder van een persoonsgebonden budget.

Andere beroeps-of bedrijfsmatige activiteiten

Dit betreft baten uit andere beroepsmatige of bedrijfsmatige activiteiten dan het verlenen van zorg, zoals commerciële activiteiten of overige opbrengsten uit maatschappelijke ondersteuning. Dit betreft ondermeer de Rijksbijdrage werkplaatsfunctie, Rijksbijdrage medische faculteit van UMC's en overige subsidies.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige opbrengsten zijn gebaseerd op aan derden gefactureerde of doorberekende bedragen voor geleverde goederen en diensten, onder aftrek van eventuele omzetbelasting en kortingen. Tevens is hieronder opgenomen de mutatie in het onderhanden werk EMF-onderzoek en de jaarlijkse vrijval van de vooruitontvangen bijdrage van het Ministerie van VWS.

Kosten

De kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

De afschrijvingen op (im-) materiële vaste activa worden gebaseerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur.

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

Ingevolge de invoering van integrale bekostiging per 1 januari 2015 behoren de honorariumvergoedingen voor medisch specialisten tot het opbrengstbegrip van de instelling. Baten uit hoofde van integrale bekostiging worden verantwoord wanneer gerealiseerd. De verdeling van de integrale bekostiging in opbrengsten voor het ziekenhuis en opbrengsten voor vrijgevestigde medisch specialisten vindt plaats op basis van gemaakte afspraken tussen het ziekenhuis en het medisch specialistisch bedrijf. Onder de kosten zijn samenhangend met deze post vergoedingen aan het medisch specialistisch bedrijf verantwoord.

Lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers, respectievelijk de belastingdienst.

De beloningen van het personeel worden als last in de resultatenrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties wordt verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de organisatie zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievoorziening. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen betaalbaar op termijn na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenlasten

Niet alle groepsmaatschappijen hebben werknemers in dienst. De rechtspersonen waar dit wel het geval is, zijn aangesloten bij de Stichting Pensioenfonds ABP (ABP) of Pensioenfonds Zorg & Welzijn (PFZW). Deze pensioenregelingen betreffen een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling. Indexatie (aanpassing met prijsstijging) van de toegekende aanspraken en rechten vindt uitsluitend plaats indien en voor zover de middelen van het pensioenfonds daartoe ruimte laten en het pensioenfonds daartoe heeft besloten. Indien de omstandigheden bij het pensioenfonds daar aanleiding toe geven, kan het bestuur van het pensioenfonds besluiten tot het korten van aanspraken. De pensioenregeling wordt volgens de Pensioenwet gekarakteriseerd als uitkeringsovereenkomst. De belangrijkste afspraken die zijn opgenomen in deze uitvoeringsovereenkomst zijn de volgende:

- Indexatie geeft geen aanleiding tot premieaanpassingen;
 - Er vindt geen premiereductie of -terugstorting plaats;
 - Bij onderdekking kan een extra premieopslag van maximaal 2,5% worden toegepast door PFZW.
- Het ABP kent geen maximum premieopslag bij onderdekking.

De aan Stichting Pensioenfonds ABP en Pensioenfonds Zorg en Welzijn te betalen premie wordt als last in de resultatenrekening verantwoord en, voor zover de aan de Pensioenfondsen te betalen premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen. De actuele dekkingsgraad van het Pensioenfonds ABP per balansdatum was 111,9% (bron: www.abp.nl) en van het Pensioenfonds Zorg & Welzijn 109,5% (bron: www.pfzw.nl). De minimaal vereiste dekkingsgraad volgens DNB is 104,2%. Met het oog op de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel is voor de overgangperiode (van 2022 tot 2026) een minimale dekkingsgraad voorgesteld van 90%, waarbij fondsen moeten toegroeien naar een dekkingsgraad van minimaal 95%.

Het Erasmus MC heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij de Pensioenfondsen, anders dan het voldoen van toekomstig hogere premiebijdragen. Om deze reden worden de op een periode betrekking hebbende premiebijdragen in die periode ten laste van het resultaat gebracht.

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Indien op basis van de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot een ondernemingspensioen-/bedrijfstakpensioen-regeling per balansdatum een verplichting bestaat, wordt een voorziening gevormd als het waarschijnlijk is dat de aanwending van een maatregelenpakket, dat nodig is voor het herstel van de per balansdatum bestaande dekkingsgraad, zal leiden tot een uitstroom van middelen en de omvang daarvan betrouwbaar kan worden geschat. Indien sprake is van aanpassingen van de per balansdatum opgebouwde aanspraken die voortvloeien uit toekomstige salarisverhogingen die per balansdatum reeds zijn toegezegd en die voor rekening van de vennootschap komen wordt hiervoor een voorziening gevormd. Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen. De disconteringsvoet vóór belasting geeft de actuele marktrente per balansdatum van hoogwaardige ondernemingsobligaties/rendement op staatleningen weer, de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden worden hierin niet betrokken.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij de pensioenuitvoerder wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Leaseverplichtingen

Het Erasmus MC kan financiële en operationele leasecontacten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij het Erasmus MC als lessee voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel draagt, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Financiële lease

Als de rechtspersoon optreedt als lessee in een financiële lease, wordt het leaseobject (en de daarmee samenhangende verplichting) bij de aanvang van de leaseperiode in de balans verwerkt tegen de reële waarde van het leaseobject of, indien deze lager is, tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen. Beide waardes worden bepaald op het tijdstip van het aangaan van de leaseovereenkomst. De toegepaste rentevoet bij de berekening van de contante waarde is de impliciete rentevoet. Indien deze rentevoet praktisch niet te bepalen is, wordt de marginale rentevoet gehanteerd. De initiële directe kosten worden opgenomen in de eerste waardering van het leaseobject.

De minimale leasebetalingen worden gesplitst in rentelasten en aflossing van de uitstaande leaseverplichting. De rentelasten worden gedurende de leaseperiode zodanig toegerekend aan elke periode dat dit resulteert in een constante periodieke rentevoet over de resterende netto-verplichting met betrekking tot de financiële lease. Voorwaardelijke leasebetalingen worden als last verwerkt in de periode dat aan de voorwaarden tot betaling wordt voldaan.

Operationele lease

Als het Erasmus MC optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de resultatenrekening gebracht.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Belastingen

Het Erasmus MC verricht als academisch ziekenhuis nagenoeg uitsluitend activiteiten als genoemd in artikel 1.4, eerste lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en is daarom vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Alle overige in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn onderworpen aan de vennootschapsbelasting met uitzondering van Geboortecentrum Sophia Holding BV, Centrum Bijzondere Tandheelkunde Rijnmond BV, DermaHaven BV en Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV die alle van de zorgvrijstelling gebruik maken. Stichting Innovative Molecular Research Fund drijft geen onderneming en is uit dien hoofde niet aan de vennootschapsbelasting onderworpen.

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de geconsolideerde winst en verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet aftrekbare kosten.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Indien de boekwaardes van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving afwijken van hun fiscale boekwaardes, is sprake van tijdelijke verschillen.

Voor belastbare tijdelijke verschillen wordt een voorziening latente belastingverplichtingen getroffen.

Voor verrekenbare tijdelijke verschillen, beschikbare voorwaartse verliescompensatie en nog niet gebruikte fiscale verrekeningsmogelijkheden wordt een latente belastingvordering opgenomen, maar uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst fiscale winsten beschikbaar zullen zijn voor verrekening respectievelijk compensatie. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Voor belastbare tijdelijke verschillen inzake groepsmaatschappijen, deelnemingen en joint ventures wordt een latente belastingverplichting opgenomen tenzij de instelling in staat is het tijdstip van afloop van het tijdelijke verschil te bepalen en het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de voorzienbare toekomst niet zal aflopen.

Voor verrekenbare tijdelijke verschillen inzake groepsmaatschappijen, deelnemingen en joint ventures wordt een latente belastingvordering opgenomen uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de voorzienbare toekomst afloopt en er fiscale winst beschikbaar zal zijn ter compensatie van het tijdelijk verschil.

De waardering van latente belastingverplichtingen en latente belastingvorderingen wordt gebaseerd op de fiscale gevolgen van de door de instelling op balansdatum voorgenomen wijze van realisatie of afwikkeling van haar activa, voorzieningen, schulden en overlopende passiva.

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Aandeel in winst/verlies van deelnemingen waarin wordt deelgenomen

Onder het aandeel in winst/verlies van deelnemingen waarin wordt deelgenomen is opgenomen het aandeel in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen dan wel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa.

1.1.4.4 Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening wordt overeenkomstig de Richtlijn Zorginstellingen een segmentatie van de winst en verliesrekening rekening gemaakt in de volgende segmenten: Erasmus MC Zorg en Erasmus MC O&O.

Bij de verdeling van de winst en verliesrekening per operationeel segment is aangesloten op de activiteiten van het bedrijfsproces.

Directe kosten worden direct toegerekend aan betreffend segment. De indirecte kosten zijn verdeeld op basis van vaste verdeelsleutels.

1.1.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de gemiddelde koers. Koersverschillen inzake geldmiddelen worden niet afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangen en betaalde rente, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Investerings in groepsmaatschappijen worden verwerkt tegen de verkrijgingsprijs onder aftrek van, binnen de geacquireerde organisatie, aanwezige geldmiddelen.

Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

De belangrijkste non-cash mutaties betreffen de nieuw afgesloten financial lease contracten (€ 0,5 miljoen) en een correctie voor de in het crediteurensaldo opgenomen facturen met betrekking op investeringen in vaste activa (€ -6,1 miljoen).

1.1.4.6 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

1.1.4.7 Grondslagen WNT

Voor de verantwoording uit hoofde van de Wet normering topinkomens (WNT) baseert het Erasmus MC zich op de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels, en op de Modelverantwoording WNT van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met betrekking tot het verslagjaar.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2024

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Concessies, vergunningen en intellectuele eigendom	10.634	20.292
Goodwill	-	-
Vooruitbetaald op immateriële vaste activa	17	546
Totaal immateriële vaste activa	10.651	20.838

Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Boekwaarde per 1 januari	20.838	31.685
Bij: investeringen	1.558	675
Af: afschrijvingen	11.745	11.522
Af: bijzondere waardeverminderingen	-	-
Boekwaarde per 31 december	10.651	20.838
Aanschafwaarde	66.728	65.190
Cumulatieve afschrijvingen	56.077	44.352

Concessies, vergunningen en intellectuele eigendom

De immateriële vaste activa betreffen met name de Elektronisch Patiënten Dossiers van Erasmus MC en Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV en het in 2024 geactiveerde nieuwe ERP van Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.6.

2. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Bedrijfsgebouwen en terreinen	591.446	597.138
Machines en installaties	332.105	356.195
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	172.402	182.880
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa	77.633	84.092
Boekwaarde materiële vaste activa	1.173.586	1.220.305
Vooruitontvangen investeringssubsidies	-26.295	-25.279
Totaal materiële vaste activa	1.147.291	1.195.026

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Boekwaarde per 1 januari	1.220.305	1.270.411
Effect van verkoop/aankoop deelnemingen	-	-
Bij: investeringen	84.406	94.066
Af: afschrijvingen	124.764	120.899
Af: bijzondere waardeverminderingen	735	15.296
Af: desinvesteringen	5.626	7.977
Boekwaarde per 31 december	1.173.586	1.220.305
Aanschafwaarde	2.743.352	2.786.808
Cumulatieve afschrijvingen	1.569.766	1.566.503

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2024

ACTIVA

Investeringsen

De investeringen in het jaar 2024 bedragen in totaal € 84,4 miljoen. Dit bedrag is opgebouwd uit een investeringsbedrag dat in het jaar 2024 is geactiveerd ad € 90,1 miljoen en een afname van de positie materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa ad € -5,7 miljoen.

Bijzondere waardeverminderingen

In het jaar 2024 heeft er een afboeking plaatsgevonden voor plankosten ad € 0,7 miljoen (2023 € 15,3 miljoen), welke is opgenomen onder de materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering.

Vooruitontvangen investeringssubsidies (voorheen: investeringssubsidies à fonds perdu)

Dit betreft een fonds in hoogte gelijk aan de boekwaarde van tot en met 1987 à fonds perdu-gefinancierde investeringen in gebouwen. Hieronder is ook opgenomen de tegenwaarde van de gebouwen en terreinen die per 1 januari 2003 zijn overgekomen in het kader van de integratie tussen academisch ziekenhuis en medische faculteit. Dezelfde systematiek geldt voor investeringen gefinancierd uit EMF, alsmede investeringen die uit bijdragen door derden zijn gefinancierd.

De mutaties in 2024 betreffen de onttrekking van € 1,8 miljoen en een dotatie van € 2,8 miljoen.

In 2023 betrof de onttrekking € 1,3 miljoen en de dotatie € 0,3 miljoen.

Het verloop van de vooruitontvangen investeringssubsidies is als volgt weer te geven:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari	25.279	26.292
Dotatie	2.814	327
Onttrekking	1.798	1.340
Stand per 31 december	26.295	25.279

Hypothecaire zekerheden en verpande materiële vaste activa

In 2023 diende een bedrag van € 22,4 miljoen als onderpand voor een lening van de ABN-Amro Bank. Door de aflossing in 2024 is er ultimo van het jaar geen verpanding meer.

De materiële vaste activa van Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV dienen voor een bedrag van € 33,8 miljoen (2023: € 33,8 miljoen) als onderpand voor schulden aan kredietinstellingen, waarvan € 0 (2023: € 0) als garantie voor leningen die zijn geborgd via het Waarborgfonds voor de Zorg (WFZ). Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV heeft zich verbonden niet zonder voorafgaande toestemming van het WFZ onroerende goederen die zijn gefinancierd met geborgde leningen te vervreemden of met een ander zakelijk recht te bezwaren. Tevens heeft Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV zich verbonden om op eerste verzoek van het WFZ een recht van hypotheek aan het WFZ te verstrekken op onroerende zaken waarvoor een lening is aangegaan die geheel of gedeeltelijk door het WFZ is geborgd.

In aanloop naar de geplande ingebruikname van een nieuw te bouwen ziekenhuis in 2029 worden de gebouwen en installaties van Admiraal de Ruyter Ziekenhuis in Goes versneld afgeschreven tot een boekwaarde van nihil per 31 december 2028 (voorheen 31 december 2032).

Juridisch eigendom

Onder de materiële vaste activa was ultimo 2023 € 0,2 miljoen aan vaste activa opgenomen waarvan Erasmus MC niet het juridisch eigendom had. Door de aflossing in 2024 is het juridische eigendom volledig van Erasmus MC.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.7.

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Andere deelnemingen	5.431	4.925
Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	9.482	9.866
Overige vorderingen	1.605	1.325
Af: voorzieningen	-6.465	-6.185
Totaal financiële vaste activa	10.053	9.931

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2024

ACTIVA

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Boekwaarde per 1 januari	9.931	11.448
- kapitaalstortingen en overige waardeveranderingen	1.266	772
- resultaat deelnemingen	-755	-1.065
- dividenduitkeringen	-5	-
- verstrekte leningen	473	1.881
- aflossing en overige waardeveranderingen	-577	-927
- mutatie voorzieningen	-280	-2.178
Boekwaarde per 31 december	10.053	9.931
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar	-	-
Saldo per 31 december	10.053	9.931

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.8.

Andere deelnemingen

Dit betreft de waardering van de deelnemingen van Erasmus MC Holding BV en Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV, zoals in onderstaand overzicht is weergegeven.

Belangrijkste mutaties in 2024: In 2024 heeft Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV een aandeel van 35% in Accureon BV verworven. Deze deelneming is tegen verkrijgingsprijs gewaardeerd. Op 2 december 2024 is International patiënt Center BV geliquideerd.

Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen

Deze vorderingen hebben betrekking op leningen die zijn verstrekt aan diverse deelnemingen. De rente percentages variëren tussen 2% en 8% (gelijk aan 2023). Eén lening is verstrekt met een variabele rente (3maands EURIBOR + 250 basispunten opslag, gelijk aan 2023). De in 2024 verstrekte lening betreft het afroepen van een toezegging uit 2023. In 2024 is één van de leningen omgezet naar aandelen. De resterende looptijd van de leningen varieert tussen 1 en 22 jaar (2023: 1 en 23 jaar).

Overige vorderingen

De overige langlopende vorderingen betreffen ultimo 2024 met name het door Erasmus MC aangehouden ledenkapitaal van de Onderlinge Waarborgmaatschappij CentraMed BA. De waarde van dit ledenkapitaal bedraagt ultimo 2024 € 1,3 miljoen (2023 € 1,0 miljoen). CentraMed verzekert medische aansprakelijkheidsrisico's van zorginstellingen. Zekerheidshalve heeft Erasmus MC een voorziening gevormd op het waarborgkapitaal van CentraMed, omdat onzeker is of bij beëindiging van de verzekeringsactiviteiten het waarborgkapitaal wordt terugontvangen.

Overzicht andere deelnemingen

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Erasmus MC Holding BV		
anDREa BV (33,33%)	-	-
Apotheek A15 Holding BV (25%)	2.816	2.921
Coöperatie Ambulancezorg ZHZ U.A. (33,33%)	-	-
Erasmus Biomedical Fund BV (27,63%)	82	82
GenomeScan BV (33,3%)	1.213	829
HollandPTC BV (33,33%)	-	176
International Patient Center BV (33,33%)	-	-
Kaminari Medical BV (12%)	-	-
Pan Cancer T BV (12,24%)	-	-
Spatium Medical BV (32,2%)	-	-
Swanbridge Capital BV (37,04%)	507	307
Zorgwinkel Erasmus MC BV (50%)	-	-
Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Innovation Quarter BV (0,737%)	-	-
UNIIQ BV (0,65%)	-	-
Graduate Entrepreneur Fund Coöperatie U.A.	449	260
Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV		
Scheldezoom Farmacie BV (50%)	-	-
Accureon B.V. (35%)	14	-
Pathan BV (15,67%)	350	350
Totaal andere deelnemingen	5.431	4.925

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2024

ACTIVA

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Apotheek	18.603	17.631
Medische en hulpmiddelen	18.831	17.034
Af: voorziening voorraden	583	562
Totaal voorraden	36.851	34.103

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	123.048	113.662
Af: ontvangen voorschotten	128.350	127.795
Totaal onderhanden werk uit DBC's / DBC-zorgproducten	-5.302	-14.133

De totale post onderhanden werk ultimo 2024 is € 8,8 miljoen lager ten opzichte van de stand ultimo 2023. Deze daling wordt voornamelijk verklaard door hogere waardering Onderhandenwerk per balansdatum, bij ongeveer gelijkblijvende voorschotten. De in het boekjaar als opbrengst verwerkte mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten bedraagt € 9,4 miljoen (2023: € 6,4 miljoen).

6. Vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Vorderingen op handelsdebiteuren	206.126	137.457
Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	752	750
Overige vorderingen:		
- nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	134.043	223.691
- nog te factureren omzet GGZ	2.244	5.252
- overige nog te factureren bedragen	102	5
- vooruitbetaalde bedragen	25.643	25.119
- nog te ontvangen bedragen	48.888	46.483
- overige overlopende activa	315.032	279.030
Totaal vorderingen	732.830	717.787

Vorderingen op handelsdebiteuren

Het debiteurensaldo ultimo 2024 ligt € 68,7 miljoen boven het saldo ultimo 2023. Stijging betreft met name facturatie aan zorgverzekeraars.

Overige overlopende activa

Lopende deposito's zijn niet onvoorwaardelijk vervroegd opeisbaar en daarom onder de overige overlopende activa gepresenteerd. De per 31-12-2024 lopende deposito's hebben een waarde van € 310,0 miljoen (bedrag ultimo 2023 € 269,7 miljoen).

Voorziening dubieuze posten

Aan het eind van het boekjaar is wegens geraamde oninbaarheid van debiteuren een voorziening gevormd van € 6,9 miljoen, waarvan € 4,6 miljoen betrekking heeft op debiteuren patiëntenzorg niet zijnde zorgverzekeraars en € 2,3 miljoen op overige debiteuren. In 2023 waren deze bedragen als volgt: samengesteld € 5,1 miljoen in totaal, waarvan € 3,8 miljoen betrekking heeft op debiteuren patiëntenzorg niet zijnde zorgverzekeraars en € 1,3 miljoen op overige debiteuren. De voorziening is bepaald op basis van de statische methode.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2024

ACTIVA

Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten

Op de post nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten is een bedrag van € 15,9 miljoen in mindering gebracht voor overschrijding plafonds van zorgverzekeraars voor het schadelastjaar 2024. Contractnuanceringen met betrekking tot schadelastjaren tot en met 2023 zijn opgenomen onder de overige kortlopende schulden.

Onder de overige vorderingen zijn geringe bedragen opgenomen met een looptijd van langer dan een jaar.

7. Effecten

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
HBM Holdings Ltd.	-	887
Totaal effecten	-	887

In december 2020 is HBM Holdings Ltd. geïntroduceerd op Hong Kong Stock Exchange. Per april 2024 zijn de laatste aandelen HBM Holdings Ltd. verkocht. De reële waarde (beurswaarde) van de beursgenoteerde effecten (frequente marktnotering) was per 31 december 2023: € 0,9 miljoen.

8. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Bankrekeningen	265.914	175.543
Kassen	5	8
Totaal liquide middelen	265.919	175.551

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2024

PASSIVA

9. Groepsvermogen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Gestort en opgevraagd kapitaal	3.344	3.344
Herwaarderingsreserve	-	887
Bestemmingsreserve	198.580	189.181
Overige reserves	609.136	546.799
Totaal eigen vermogen	811.060	740.211
Aandeel derden in groepsvermogen	-	652
Totaal groepsvermogen	811.060	740.863

Het verloop van het groepsvermogen is als volgt:

	Gestort en opgevraagd kapitaal	Herwaarderingsreserve	Bestemmingsreserves	Overige reserves	Aandeel derden
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari 2023	3.344	5.392	180.307	510.444	834
Mutaties in boekjaar 2023	-	-4.505	-	-	-182
Resultaatbestemming 2023	-	-	8.874	36.355	-
Stand per 1 januari 2024	3.344	887	189.181	546.799	652
Mutaties in boekjaar 2024	-	-887	-	-	-652
Resultaatbestemming 2024	-	-	9.399	62.337	-
Stand per 31 december 2024	3.344	-	198.580	609.136	-

9.1. Gestort en opgevraagd kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-24	Resultaatbestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-24
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Gestort en opgevraagd kapitaal	3.344	-	-	3.344
Totaal gestort en opgevraagd kapitaal	3.344	-	-	3.344

9.2. Herwaarderingsreserve

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-24	Resultaatbestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-24
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Herwaarderingsreserve	887	-	-887	-
	887	-	-887	-

De bestemmingsreserve eind 2023 is gelijk aan de reële waarde (beurswaarde) van de aandelen in HBM Holdings Ltd. Per april 2024 zijn de laatste aandelen verkocht.

De mutatie van de herwaarderingsreserve betreft voor € 0,7 miljoen de verkoop van aandelen en voor € 0,2 miljoen de koersdaling van de aandelen.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2024

PASSIVA

9.3. Bestemmingsreserve

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-24 x € 1.000	Resultaat- bestemming x € 1.000	Overige mutaties x € 1.000	Saldo per 31-dec-24 x € 1.000
Vooruitontvangen kapitaalslasten	179.947	9.761	-	189.708
Erasmus MC - revolving fund	1.074	-362	-	712
Erasmus MC - fundamenteel onderzoek	8.160	-	-	8.160
Totaal bestemmingsreserve	189.181	9.399	-	198.580

De bestemmingsreserves zijn door het bestuur beklemd, de overige reserves zijn vrij besteedbaar.

Vooruitontvangen kapitaallasten

Egalisatiereserves worden toegepast in situaties waarbij ten behoeve van investeringen bedragen worden ontvangen in een ander tempo en ritme dan het betreffende afschrijvingsregime. Ook komt het voor dat bedragen ten behoeve van het betreffende investeringskader op grond van planning vooruit worden ontvangen in relatie tot het moment van daadwerkelijk investeren en activeren (bijvoorbeeld bouwmiddelen).

Ultimo 2024 heeft de post vooruitontvangen kapitaallasten volledig betrekking op het segment O&O en bedraagt deze € 189,7 miljoen (2023: € 179,9 miljoen). Het betreft toekomstige investeringen op het gebied van onderzoek en onderwijs.

Erasmus MC - revolving fund

Jaarlijks wordt een bedrag gereserveerd ter stimulering van patiëntgebonden onderzoek, onder meer ter voorbereiding op de aanvraag van extern gefinancierde ontwikkelingsgeneeskundeprojecten. Tevens wordt uit deze bestemmingsreserve het Erasmus MC-aandeel in doelmatigheidsonderzoeken bekostigd. Ook wordt via deze reserve zorgonderzoek bekostigd. Het gehele saldo van het revolving fund heeft via de Commissie Patiëntgebonden Onderzoek reeds volledig bestemming verkregen.

Erasmus MC - fundamenteel onderzoek

Er is besloten om een reserve voor fundamenteel onderzoek te vormen om zodoende deze onderzoeken een extra impuls te geven.

9.4. Overige reserves

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-24 x € 1.000	Resultaat- bestemming x € 1.000	Overige mutaties x € 1.000	Saldo per 31-dec-24 x € 1.000
Algemene reserve	3.729	-1.532	-	2.197
Reserve aanvaardbare kosten	543.070	63.869	-	606.939
Totaal overige reserves	546.799	62.337	-	609.136

9.5. Aandeel derden in groepsvermogen

Het verloop van het aandeel is als volgt weer te geven:

	2024 x € 1.000
Aandeel derden per 1 januari	652
Verkoop Corporate Travel Clinic Erasmus MC	-652
Totaal aandeel derden per 31 december	-

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2024

PASSIVA

9.6. Overzicht van het totaalresultaat van de instelling

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Geconsolideerd nettoresultaat (na belastingen) toekomend aan de instelling	71.736	45.229
Herwaardering materiële vaste activa	-	-
Herwaardering effecten	-887	-4.505
Af: Gerealiseerde herwaardering ten laste van het eigen vermogen	-	-
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de instelling als onderdeel van het groepsvermogen	-887	-4.505
Totaalresultaat van de instelling	70.849	40.724

10. Voorzieningen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Personele regelingen	78.312	56.734
Claims, geschillen en rechtsgedingen	6.053	6.535
Overige voorzieningen	20.857	20.480
Totaal voorzieningen	105.222	83.749

	Saldo per 1-jan-24	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-24
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Het verloop is als volgt weer te geven:					
Personele regelingen	56.734	35.422	12.762	1.082	78.312
Claims, geschillen en rechtsgedingen	6.535	2.856	3.338	-	6.053
Overige voorzieningen	20.480	1.465	19	1.069	20.857
Totaal voorzieningen	83.749	39.743	16.119	2.151	105.222

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moet worden beschouwd:

	31-dec-24
	x € 1.000
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	30.943
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar)	74.279
hiervan > 5 jaar	37.779

Toelichting voorzieningen personele regelingen

De specificatie is als volgt:

	Saldo per 1-jan-24	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-24
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Wachtgelden	3.879	5.243	4.975	-	4.147
Lifetimevariant	139	5	-	-	144
Reorganisatievoorziening	6.398	4.035	104	930	9.399
Langdurig zieken	9.197	5.206	2.963	95	11.345
Jubileumvoorziening	12.230	1.446	258	25	13.393
Zware beroepen regeling	3.025	1.409	1.584	-	2.850
Generatieregeling	647	12.186	234	32	12.567
Arbeidsongeschiktheid en overige	21.219	5.892	2.644	-	24.467
	56.734	35.422	12.762	1.082	78.312

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2024

PASSIVA

Toelichting per categorie voorziening:

Toelichting voorzieningen personele regelingen

Algemeen

De voorziening voor personele regelingen is bedoeld ter dekking van lopende verplichtingen in het kader van wachtgelden, reorganisatie, jubilea, generatieregeling en arbeidsongeschiktheid. De voorzieningen voor personele regelingen worden gewaardeerd tegen de contante waarde, waarbij de gehanteerde disconteringsvoet gebaseerd is op het rendement van high-quality corporate bonds in de Eurozone.

Wachtgelden

Erasmus MC is eigenrisicodragers voor WW. De voorziening voor wachtgelden is bepaald volgens de statische methode waarbij de omvang wordt bepaald door het berekenen van de verplichtingen inzake lopende wachtgelden op de balansdatum. De uitvoering van deze regeling is extern belegd.

Lifetimevariant

Dit betreft een voorziening voor personeelsleden die gebruik maken van de lifetime regeling. De komende jaren is alleen sprake van uitstroom in verband met pensionering van de betreffende personen.

Langdurig zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid en voor medewerkers voor wie na deze twee jaar nog een doorbetalingsverplichting geldt (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voorzover deze na 31 december 2024 vallen, gebaseerd op 100% gedurende het eerste jaar en 70% gedurende het tweede jaar.

Jubileumvoorziening

Dit betreft een voorziening voor toekomstig uit te keren jubileum-gratificaties aan het personeel op grond van de huidige personeelsregelingen. Bij de berekening is rekening gehouden met een blijfkans en de leeftijd van het personeel.

Zware beroepen regeling

De voorziening zware beroepen is een voorziening voor medewerkers om vervroegd te kunnen stoppen met werken. De regeling houdt in dat medewerkers die de regeling benutten een RVU-uitkering ontvangen. Het bedrag van deze uitkeringen is voorzien. In de voorziening is rekening gehouden met de reeds bekende deelnemers plus een inschatting van de verwachte deelnemers gedurende de looptijd van de regeling.

Generatieregeling

De generatieregeling is een regeling bedoeld voor personeelsleden vanaf 62 jaar en ouder om op een duurzame wijze de pensioengerechtigde leeftijd te behalen. De regeling houdt in dat medewerkers die de regeling benutten 80% werken, 90% loon en 100% pensioenopbouw behouden. In de voorziening is rekening gehouden met de medewerkers die al gebruikmaken van de regeling en is er een inschatting gemaakt van de verwachte deelnemers in de toekomstige jaren. Deze regeling is voor Erasmus MC in 2024 nieuw, voor personeelsleden van Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV bestond al een vergelijkbare regeling. Tot en met 2023 werd voor Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV deze regeling opgenomen onder de post arbeidsongeschiktheid en overige.

Arbeitsongeschiktheid en overige

Onder dit hoofd is ook opgenomen de voorziening voor arbeidsongeschiktheid voor bestaande verplichtingen. Dit is voor het in de toekomst doorbetalen van salaris aan personeelsleden die op de balansdatum arbeidsongeschikt zijn, voor zover deze kosten niet verzekerd zijn. Vanaf 1 juli 2004 is Erasmus MC eigenrisicodragers WGA. De voorziening hiervoor is op de vereiste hoogte gebracht en bepaald volgens de statische methode.

Voorziening claims, geschillen en rechtsgedingen

Uit de voorziening uit hoofde van claims, geschillen e.d. wordt het eigen risico in verband met medische aansprakelijkheid gedekt. Erasmus MC heeft hiervoor een verzekering afgesloten. Het ultimo boekjaar opgenomen bedrag heeft betrekking op mogelijke uitkering van schades en is geactualiseerd voor het maximale eigen risico van deze verzekering.

Overige voorzieningen

Hieronder is onder andere opgenomen de voorziening voor asbestsanering ter waarde van € 20,5 miljoen (2023: € 20,2 miljoen) op basis van RJ 252.

Op basis van ervaringscijfers heeft een inschatting van de saneringskosten plaatsgevonden per gebouw. Onttrekking van de voorziening vindt in de toekomst plaats op basis van de werkelijke uitgaven in de jaren waarin de saneringsprojecten worden uitgevoerd. Jaarlijks vindt een beoordeling plaats van de toereikendheid van de voorziening op basis van de actuele asbestgegevens en kengetallen voor de complexiteit van de saneringen. In 2024 is € 1,4 miljoen gedoteerd en € 1,1 miljoen vrijgevallen uit deze voorziening (2023: dotatie € 0 miljoen en € 1,8 miljoen onttrokken).

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2024

PASSIVA

11. Langlopende schulden (nog voor meer dan één jaar) en overlopende passiva

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Schulden aan banken	540.734	620.112
Overige langlopende schulden	71.858	74.906
Overige passiva	72.528	76.524
Totaal langlopende schulden	685.120	771.542

11.1 Schulden aan banken

Het verloop van de schulden aan banken is als volgt weer te geven:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari	655.225	694.295
Bij: nieuwe leningen	-	-
Af: aflossingen	35.113	39.070
Stand per 31 december	620.112	655.225
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	79.378	35.113
Stand schulden aan banken per 31 december	540.734	620.112

Toelichting in welke mate (het totaal van) de schulden aan banken als langlopend moet worden beschouwd:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Kortlopend deel van de schulden aan banken, (< 1 jaar)	79.378	35.113
Langlopend deel van de schulden aan banken, balanspost (> 1 jaar)	540.734	620.112
hiervan > 5 jaar	422.882	450.621

Leningen en rentevoet

De rentevoet van de schulden aan kredietinstellingen is vast. Voor een nadere specificatie van de leningen en rentevoet wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 1.1.9.

In 2024 en 2023 zijn met banken geen nieuwe leningen afgesloten.

Zekerheden inzake schulden aan kredietinstellingen

Er is een intercreditor overeenkomst opgesteld tussen BNG Bank, EIB, AG insurance, ING Bank en Erasmus MC en BNG Bank is als Security Agent aangesteld.

Als zekerheid voor de afgesloten leningen met betrekking tot de nieuwbouw Erasmus MC zijn de volgende zekerheden/verplichtingen gesteld:

- Pari-passu zekerheidsverstrekking; toestemming vooraf om een zekerheid te verstrekken;
- Positieve en negatieve hypotheekverklaring ten aanzien van het vestigen van een hypotheek (eerste in rang).

De BNG Bank, EIB, AG-Insurance en de ING Bank hebben de mogelijkheid tot directe opeisbaarheid bij Erasmus MC:

- bij het geheel of gedeeltelijk niet aflossen van de hoofdsom of nalatigheid in de betaling van de rente;
- ontbinding of liquidatie, dan wel een geheel of gedeeltelijk staken van een of meer van de kernactiviteiten;
- verslechtering van de financiële situatie waardoor de betaling van de aflossing en rente in gevaar komt;
- een ingrijpende wijziging in de regelgeving van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport of het Ministerie van Onderwijs met betrekking tot de financiering en exploitatie van de instelling;
- een daling in het solvabiliteitspercentage beneden 20%;
- een DSCR die lager is dan 1,3;
- een leverage ratio groter dan 7;
- indien het Erasmus MC zich niet langer kwalificeert als een publiekrechtelijke rechtspersoon onder de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek;
- verplichte informatie: jaarrekening voorzien van een goedkeurende controleverklaring, balans, winst & verlies rekening en kasstroomoverzicht.

Ultimo 2024 voldoet Erasmus MC aan de door kredietinstellingen gestelde eisen.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2024

PASSIVA

De Security Agent heeft het recht tot vestigen van een hypotheek als Erasmus MC niet meer aan zijn aflossing- en rentebetaling verplichting kan voldoen of zijn rapportage verplichtingen niet nakomt die in de intercreditor overeenkomst zijn genoemd.

Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV heeft de volgende zekerheden verstrekt aan de Rabobank:

- een eerste hypotheekrecht van € 33,8 miljoen op al het vastgoed in bezit van Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV;
- een eerste pandrecht op alle huidige en toekomstige inventaris van Admiraal de Ruyter ziekenhuis BV;
- een eerste pandrecht op alle huidige en toekomstige rechten en vorderingen van Admiraal de Ruyter ziekenhuis BV, alsmede de zekerheden die daarmee samenhangen.

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar bijlage 1.1.9 Overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

11.2 Overige langlopende schulden

Het verloop van de overige langlopende schulden is als volgt weer te geven:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari	82.035	85.604
Bij: nieuw afgesloten contracten	532	534
Af: aflossingen	4.452	4.103
Stand per 31 december	78.115	82.035
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	6.257	7.129
Stand overige langlopende schulden per 31 december	71.858	74.906

Toelichting in welke mate (het totaal van) de overige langlopende schulden als langlopend moet worden beschouwd:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Kortlopend deel van de overige langlopende schulden, (< 1 jaar)	6.257	7.129
Langlopend deel van de overige langlopende schulden, balanspost (> 1 jaar)	71.858	74.906
hiervan > 5 jaar	40.936	48.601

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar bijlage 1.1.9 Overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting in welke mate (het totaal van) de schulden uit hoofde van financial lease als langlopend moet worden beschouwd:

Erasmus MC heeft diverse langlopende verplichtingen die zich kwalificeren als financial lease.

De in het boekjaar 2024 in de exploitatie verwerkte rentelasten financial lease bedragen € 1,1 miljoen (2023: € 1,3 miljoen).

De toekomstige minimale leasebetalingen (exclusief rente) zijn voor de volgende perioden als volgt:

	2024
	x € 1.000
- Perioden niet langer dan 1 jaar na balansdatum	6.257
- Perioden langer dan 1 jaar en niet langer dan 5 jaar na balansdatum	6.922
- Perioden langer dan 5 jaar na balansdatum	4.936

De financial lease betreft diverse apparatuur, onroerende goederen gelegen aan de Koudekerkseweg 88 te Vlissingen, alsmede de tijdelijke huisvesting van het in 2016 in gebruik genomen Nucleair Centrum te Goes. Het financial lease contract met Siemens (MES) is in 2024 voorlopig verlengd tot 31 december 2025. Wanneer dit niet verder wordt verlengd, dient de resterende boekwaarde ad. € 2,2 miljoen in één keer te worden afgelost. Dit bedrag is meegenomen in de toekomstige minimale leasebetalingen voor een periode niet langer dan 1 jaar na balansdatum.

11.3 Overige passiva

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Vooruitontvangen schadevergoeding Ministerie van VWS	72.528	76.524
Totaal overige passiva	72.528	76.524

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2024

PASSIVA

Het verloop van de vooruitontvangen schadevergoeding Ministerie van VWS is als volgt weer te geven:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari	83.352	92.640
Vrijval/dotatie	6.828	9.288
Stand per 31 december	76.524	83.352
Af: vrijval komend boekjaar	3.996	6.828
Stand vooruitontvangen schadevergoeding Ministerie van VWS per 31 december	72.528	76.524

Toelichting in welke mate (het totaal van) de vooruitontvangen schadevergoeding Ministerie van VWS als langlopend moet worden beschouwd:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Kortlopend deel van de vooruitontvangen schadevergoeding Ministerie van VWS (< 1 jaar)	3.996	6.828
Langlopend deel van de vooruitontvangen schadevergoeding Ministerie van VWS (> 1 jaar)	72.528	76.524
hiervan > 5 jaar	56.544	60.540

In oktober 2015 heeft het Erasmus MC een schadevergoeding van het Ministerie van VWS toegekend gekregen van € 251,0 miljoen ter compensatie van het niet nakomen door dit ministerie van een toezegde bijzondere kapitaallastenregeling in 2009. Deze schadevergoeding is bedoeld ter compensatie van toekomstige (afschrijvings)lasten van de nieuwbouw en bestaat uit twee toezeggingen met verschillende afbouw tijd.

In december 2018 heeft het Ministerie van VWS een aanvullende betaling gedaan van € 4,7 miljoen op grond van het bindend advies in de vaststellingsovereenkomst met betrekking tot de in de vaststellingsovereenkomst genoemde Garantieregeling van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). Deze aanvullende betaling betreft de eerste toezegging.

In 2024 is € 6,8 miljoen ten gunste van het resultaat over 2024 vrijgevallen, opgenomen in de overige bedrijfsopbrengsten (andere opbrengsten, subsidies en bijdragen).

Het kortlopende deel ter waarde van € 4,0 miljoen is opgenomen onder de overige schulden.

12. Kortlopende schulden (ten hoogste één jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Schulden aan banken	79.378	35.113
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	88.287	88.138
Schulden aan participanten en aan maatschappijen waarin wordt deelgenomen	596	1.367
Belastingen en sociale premies	34.002	31.205
Schulden ter zake van pensioenen	17.083	16.420
Overige schulden:		
1. schulden aan zorgverzekeraars	65.481	79.469
2. nog te betalen salarissen en overige personeelskosten	11.745	11.062
3. reservering vakantiegeld	42.702	38.653
4. reservering vakantiedagen	49.564	45.014
5. nog te betalen kosten	49.432	47.980
6. nog te betalen rente	4.955	5.544
7. vooruitontvangen bedragen	139.398	126.002
8. kortlopend deel vooruitontvangen bijdrage Ministerie van VWS	3.996	6.828
9. overige overlopende passiva	10.272	11.041
Totaal overige kortlopende schulden en overlopende passiva	596.891	543.836

Belastingen en sociale premies

In deze post is de verschuldigde loonheffing en BTW over december 2024 opgenomen.

Schulden aan zorgverzekeraars

Dit betreft de schuld aan zorgverzekeraars inzake de contractnuanceringen van de schadelastjaren tot en met 2023.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2024

PASSIVA

Looptijd kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Vooruitontvangen bedragen

In de vooruitontvangen bedragen zit met name het onderhanden werk uit hoofde van EMF-projecten en de vooruitontvangen Starters- en stimuleringsbeurzen.

Onderhanden werk/gefactureerde bedragen uit hoofde van EMF-projecten

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Kostprijs onderhanden projecten	540.014	484.704
Af: gefactureerde bedragen	-646.602	-584.960
Af: voorziening onderhanden projecten	-2.283	-2.244
Totaal onderhanden werk/gefactureerde bedragen uit hoofde van EMF-projecten	108.871	102.500

De onderhanden projecten bestaan uit vooruitontvangen bedragen van subsidieverstrekkers en uitgaven gedaan in het kader van deze projecten. Erasmus MC heeft er conform de afgelopen jaren voor gekozen deze bedragen gesaldeerd op te nemen in de jaarrekening. De omvang van de debetpositie in deze onderhanden projecten bedraagt € 45,1 miljoen en de creditpositie € 154,0 miljoen.

Kredietlimieten en gestelde zekerheden

De kredietlimiet bij bankinstellingen in rekeningcourant bedraagt voor Erasmus MC € 120 miljoen. Hiervan is € 70 miljoen werkkapitaal faciliteit bij ABN-Amro Bank en € 50 miljoen bij de Rabobank. De kredietlimiet bij bankinstellingen in rekeningcourant bedraagt voor Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV bij de Rabobank € 20 miljoen.

Hiervoor zijn er door Erasmus MC geen zekerheden gesteld.

Wel is er bij alle financiers sprake van convenanten.

-Voor de financiële convenanten van de EIB, BNG Bank, ING Bank en AG Insurance wordt verwezen naar paragraaf 1.1.5.11.

Langlopende schulden (nog voor meer dan één jaar) en overlopende passiva.

-Voor de overige kredietinstellingen (ABN-Amro Bank en Rabobank) geldt dat de solvabiliteitsratio en het garantievermogen ten minste 20% van het gecorrigeerde balanstotaal dient te bedragen en de interest coverage ratio ten minste 1,3 dient te zijn. Als niet-financiële convenanten gelden: cross default, material adverse change, no change of ownership, no change of structure, negative pledge en pari passu.

Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV heeft voor haar kredietfaciliteit (€ 20 miljoen) bij de Rabobank zekerheden verstrekt, zoals hypothecaire zekerheid op al het vastgoed in bezit van Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV, pandrecht op de machines en installaties en pandrecht op alle huidige en toekomstige rechten en vorderingen.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2024

13. Risico's van financiële instrumenten

Algemeen

Erasmus MC maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die Erasmus MC blootstelt aan kredietrisico, renterisico, kasstroomrisico en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen is een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties te beperken.

Kredietrisico

Erasmus MC loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, onderhanden werken, overige vorderingen, effecten en liquide middelen.

Het maximale kredietrisico bedraagt € 972,4 miljoen.

Het kredietrisico is geconcentreerd bij een aantal tegenpartijen of economisch verbonden tegenpartijen en dit betreft het volgende:

- Financiële vaste activa: € 4,6 miljoen (vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen € 9,5, overige langlopende vorderingen € 1,6 miljoen en voorzieningen € -6,5 miljoen);
- Onderhanden werk uit hoofde van DBC's/DBC-zorgproducten € -5,3 miljoen;
- Vorderingen en overlopende activa: € 707,2 miljoen (bestaande uit: vorderingen op debiteuren en nog te factureren bedragen aan zorgverzekeraars, particulieren en derden (€ 342,4 miljoen) en nog te ontvangen bedragen en overige overlopende activa (€ 363,9 miljoen)). In de post vorderingen op debiteuren is rekening gehouden met een mogelijke oninbaarheid van € 6,9 miljoen en in de post nog te factureren omzet DBC's/DBC-zorgproducten van € 10,7 miljoen;
- Liquide middelen: € 265,9 miljoen bij diverse banken.

De blootstelling aan kredietrisico van Erasmus MC wordt hoofdzakelijk bepaald door de individuele kenmerken van de afzonderlijke afnemers.

Rente- en kasstroomrisico

Het beleid van Erasmus MC is om al haar financieringen aan te trekken met leningen die een vaste looptijd, een vaste rente en geen renteherziening gedurende de looptijd hebben.

Het renterisico kan worden weergegeven op basis van de resterende looptijd van de langlopende schulden:

	Uitstaand bedrag per 31 dec 2024	≤ 1 jaar	> 1 en ≤ 5 jaar	> 5 en ≤ 10 jaar	> 10 jaar
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Opgenomen vastrentende leningen	620.112	48.396	17.641	44.322	509.753
Overige langlopende schulden	78.115	3.408	3.666	11.041	60.000

Liquiditeitsrisico

Erasmus MC bewaakt de liquiditeitspositie dagelijks door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen.

Het management ziet er op toe dat steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen van Erasmus MC te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft, zodat steeds wordt voldaan aan de gestelde leningconvenanten (zoals beschreven in de toelichting op de geconsolideerde balans in paragraaf 1.1.5.11).

Per 31 december 2024 bedragen de contractuele aflossingsverplichtingen:

	≤ 1 jaar	> 1 en ≤ 2 jaar	> 2 en ≤ 5 jaar	> 5 jaar
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Schulden aan banken	79.378	30.985	86.867	422.882
Overige langlopende schulden	6.257	8.050	22.873	40.936
Totaal per 31 december 2024	85.635	39.035	109.740	463.818

Toelichting van de reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde daarvan.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2024

De reële waarde en boekwaarde (inclusief lopende rente) van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten kan als volgt worden weergegeven:

	Boekwaarde ultimo dec 2024
	x € 1.000
Schulden aan banken	620.112
Overige langlopende schulden	78.115
Totaal	<u>698.227</u>

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder langlopende schulden is ultimo 2024 lager dan de boekwaarde ultimo 2024, omdat ultimo 2024 de actuele rentepercentages van eventueel nieuw af te sluiten langlopende schulden hoger zijn dan de rentepercentages van de lopende langlopende schulden.

14. Niet in de balans opgenomen regelingen

Garanties, langlopende contracten en fiscaal

Materiële vaste activa. Met betrekking tot nieuwbouw- en instandhoudingsprojecten van Erasmus MC is op de balansdatum voor € 16,8 miljoen (2023: € 19,9 miljoen) opgedragen waarvoor nog werkzaamheden moeten worden gedaan en facturen moeten worden ontvangen.

Uit hoofde van de lopende bouwprojecten van Admiraal de Ruijter Ziekenhuis BV bestaat per 31 december 2024 een investeringsverplichting van € 2,9 miljoen (2023: € 1,9 miljoen).

Fiscale eenheid. De fiscale eenheid Erasmus Universitair Medisch Centrum Rotterdam (Erasmus MC), Erasmus MC Holding BV en dochtermaatschappijen voor de omzetbelasting bestaat uit de volgende rechtspersonen:

- Erasmus Universitair Medisch Centrum Rotterdam (Erasmus MC)
- Erasmus MC Holding BV en de volgende dochtermaatschappijen:
 - Erasmus MC O&O Holding BV en de volgende dochtermaatschappijen:
 - MI&EUR Implementation and Exploitation BV
 - ViroNovative BV
 - Erasmus MC Zorg Holding BV en de volgende dochtermaatschappijen:
 - Centrum Bijzonder Tandheelkunde Rijnmond BV
 - DermaHaven BV
 - Poliklinische Apotheek Erasmus MC BV
 - Haven Service BV
 - Travelclinic Erasmus MC BV
- Stichting Erasmus MC Foundation

Op grond van de invorderingswet is iedere tot de fiscale eenheid behorende entiteit hoofdelijk aansprakelijk voor het totaal van de verschuldigde omzetbelasting van de fiscale eenheid. De totale positie van de fiscale eenheid bedraagt € 1,1 miljoen schuld.

Voor de volgende rechtspersonen bestaat vanaf 1 januari 2024 een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting:

- Erasmus MC Holding BV en de volgende (klein)dochtermaatschappijen:
 - Erasmus MC O&O Holding BV en de volgende dochtermaatschappij:
 - MI&EUR Implementatie and Exploitation BV
 - Erasmus MC Zorg Holding BV en de volgende dochtermaatschappijen:
 - Haven Service BV
 - Poliklinische Apotheek Erasmus MC BV
 - Travelclinic Erasmus MC BV
 - Erasmus MC Campus en Vastgoed Holding BV
 - Grex Erasmus MC BV
 - Parkmanagement Erasmus MC BV

Op grond van de invorderingswet is iedere tot de fiscale eenheid behorende entiteit hoofdelijk aansprakelijk voor het totaal van de verschuldigde vennootschapsbelasting van de fiscale eenheid. De totale positie van de fiscale eenheid bedraagt € 0,4 miljoen schuld. (2023: € 0,0 miljoen)

Leaseauto's Erasmus MC. Alle lopende leasecontracten zijn op basis van operational lease afgesloten. Deze verplichting betreft een kortlopend deel van € 0,009 miljoen (2023: € 0,001 miljoen).

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2024

Lease contracten Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV.

De toekomstige minimale leasebetalingen zijn voor de volgende perioden als volgt:

- Perioden niet langer dan 1 jaar na balansdatum	1,3 miljoen
- Perioden langer dan 1 jaar en niet langer dan 5 jaar na balansdatum	1,7 miljoen
- Perioden langer dan 5 jaar na balansdatum	0,6 miljoen

Huurverplichtingen. Uit hoofde van aangegane huurcontracten heeft het Erasmus MC langlopende verplichtingen uitstaan van € 14,6 miljoen. Het kortlopende deel van deze verplichtingen bedraagt € 5,6 miljoen. De verplichtingen langer dan één jaar en niet langer dan vijf jaar bedragen € 7,5 miljoen. De verplichtingen langer dan vijf jaar bedragen € 1,5 miljoen.

De huurverplichtingen hebben betrekking op kantoorruimte, datacentra, laboratoriumruimte, opslagruimte en parkeerruimte. Haven Service BV is voor de locatie Haringvliet 72 een huurovereenkomst aangegaan van € 0,4 miljoen per jaar. Deze overeenkomst loopt tot en met augustus 2027. De verplichting bedraagt in totaal € 1,1 miljoen (exclusief indexerings). De verplichtingen langer dan één jaar en niet langer dan vijf jaar bedragen € 0,7 miljoen.

Dienstverlening bedden. Erasmus MC heeft een overeenkomst gesloten met betrekking tot de levering van bedden en bijbehorende accessoires. In tegenstelling tot het verleden worden de bedden en bijbehorende accessoires niet aangeschaft maar worden deze op basis van een dienstverleningsovereenkomst afgenomen van de leverancier. In het contract is rekening gehouden met total cost of ownership.

Dit houdt in dat alle te verwachten kosten zoals afschrijving, vervanging en onderhoud worden meegenomen in het contract. In dit contract zijn alle bedgerelateerde kosten opgenomen. De totale verplichting bedraagt € 8,7 miljoen. Het kortlopende deel van deze verplichting bedraagt € 0,9 miljoen. De verplichtingen langer dan één jaar en niet langer dan vijf jaar bedragen € 3,9 miljoen. De verplichtingen langer dan vijf jaar bedragen € 3,9 miljoen.

Informatie en Technologie (I&T). Erasmus MC heeft langlopende verplichtingen uitstaan met betrekking tot I&T-faciliteiten met een waarde van € 28,3 miljoen. Het kortlopende deel van deze verplichtingen bedraagt € 18,8 miljoen. De verplichtingen langer dan één jaar en niet langer dan vijf jaar bedragen € 9,4 miljoen. De verplichtingen langer dan vijf jaar bedragen € 0,1 miljoen.

Onderhoudscontracten. Uit hoofde van aangegane onderhoudscontracten heeft het Erasmus MC langlopende verplichtingen uitstaan van € 26,6 miljoen. Het kortlopende deel van deze verplichtingen bedraagt € 15,0 miljoen. De verplichtingen langer dan één jaar en niet langer dan vijf jaar bedragen € 8,7 miljoen. De verplichtingen langer dan vijf jaar bedragen € 2,9 miljoen. De onderhoudscontracten hebben betrekking op terreinen, gebouwen en installaties.

De Poliklinische Apotheek Erasmus MC BV heeft meerjarige servicecontracten afgesloten voor de twee geneesmiddelendistributierobots die in gebruik zijn. De verplichting bedraagt in totaal € 0,2 miljoen. De verplichtingen langer dan één jaar en niet langer dan vijf jaar bedragen € 0,09 miljoen. De verplichtingen langer dan vijf jaar bedragen € 0,11 miljoen. Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV heeft meerjarige onderhoudscontracten uitstaan van € 3,3 miljoen. Het kortlopende deel van deze verplichtingen bedraagt € 1,8 miljoen. De verplichtingen langer dan één jaar en niet langer dan vijf jaar bedragen € 1,4 miljoen. De verplichtingen langer dan vijf jaar bedragen € 0,05 miljoen.

Energiekosten. Met ingang van 1 januari 2024 is een nieuw tweearig contract afgesloten, met optie tot verlenging. Deze korte termijnverplichting is afhankelijk van het af te nemen volume in 2025 en wordt ingeschat op € 18,1 miljoen.

UNIIQ. Erasmus MC investeert onder andere samen met TU Delft en Universiteit Leiden - in een regionaal Proof of Concept fonds voor de provincie Zuid-Holland onder de naam UNIIQ. Dit fonds levert een bijdrage leveren aan het verbeteren van het regionale investeringsklimaat.

Erasmus MC heeft zich daarbij gecommitteerd aan een bijdrage van € 1,6 miljoen. Dit bedrag zal worden ingezet voor de Proof of Concept cofinanciering van spin-offs vanuit of gelieerd aan Erasmus MC. Het Europees fonds voor Regionale ontwikkeling (EFRO) heeft een additioneel bedrag van € 1,6 miljoen beschikbaar gesteld voor funding van spin-offs vanuit of gelieerd aan Erasmus MC.

Swanbridge Capital. Erasmus MC heeft samen met van Herk Investment, de Gemeente Rotterdam en een investerder goedkeuring gegeven aan het oprichten van Swanbridge Capital BV. Swanbridge Capital BV is een investeringsfonds dat zich richt op participaties in jonge Life Science ondernemingen die zich in een vroege fase van productontwikkeling bevinden. Deze ondernemingen hebben vaak nog geen Proof of Concept bereikt voor hun technologie, maar bieden hoog potentieel. Erasmus MC Holding BV heeft € 1,5 miljoen toegezegd bij te zullen dragen aan het eigen vermogen van Swanbridge Capital BV. Erasmus MC heeft € 1,5 miljoen toegezegd om bij te zullen dragen aan het eigen vermogen van Erasmus MC Holding BV om dit mogelijk te maken. Naast de financiële steun zal Erasmus MC ook bijdragen aan de ondersteuning en begeleiding van de participaties van Swanbridge Capital BV zoals in het fondsplan omschreven. Er resteert per ultimo 2024 nog een verplichting van € 0,2 miljoen.

Graduate Entrepreneur Fund Coöperatief U.A. Het fonds is opgezet voor en door (oud)studenten van de TU Delft en de Erasmus Universiteit Rotterdam. De doelstelling van het fonds is het realiseren van maatschappelijke impact door het bevorderen van ondernemerschap en innovatie door middel van ondersteuning van start-ups, scale-ups en andere innovatieve ondernemingen die op enige wijze verband houden met de Erasmus Universiteit Rotterdam, het Erasmus MC of de TU Delft. Erasmus MC O&O Holding BV heeft € 1 miljoen toegezegd om bij te dragen aan het vermogen van het fonds. Er resteert per ultimo 2024 nog een verplichting van € 0,55 miljoen.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2024

Stichting Rotterdam Square De Stichting is in 2021 opgericht door Erasmus MC Holding BV. De doelstelling van de Stichting Rotterdam Square is het behartigen van de algemene belangen van de Erasmus MC Campus, alsmede al hetgeen daarmee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Erasmus MC Holding BV heeft samen met de Gemeente Rotterdam in totaal € 4,0 miljoen (ieder de helft) subsidie toegezegd aan de Stichting Rotterdam Square. Er resteert per ultimo 2024 nog een verplichting van € 1,1 miljoen.

Garantie inzake HollandPTC BV. Erasmus MC heeft samen met Leids Universitair Medisch Centrum en Technische Universiteit Delft een garantieverklaring verstrekt aan de EIB te Luxemburg. "EIB Individuele Garant Maximumbedrag": met betrekking tot elke Garant, 33,3 procent van de Gegarandeerde Verplichtingen, vermeerderd met intresten daarop, evenals eventuele onderbrekingskosten, schadevergoedingen, onkosten of andere kosten krachtens Clausule 20 (Kosten) (op voorwaarde dat de maximumbedrag van de hoofdsom van het gewaarborgde krediet (hoofdsom) per individuele Garant onder deze garantie is € 30,0 miljoen).

Ultimo 2024 is de garantstelling van het Erasmus MC in totaal € 21,8 miljoen bestaande uit € 20,0 miljoen hoofdsom en € 1,8 miljoen renteverplichting.

Aanvullend heeft Erasmus MC Holding BV zich voor 33,3% garant gesteld voor eventuele liquiditeitsproblemen van HollandPTC BV gedurende de eerste 12 maanden na dagtekening van de jaarrekening 2023 van HollandPTC BV.

Garanties HBM Holdings Ltd. Eind 2016 heeft de Erasmus MC Holding BV haar aandelen verkocht in Harbour Antibodies BV. Deze BV is onderdeel geworden van HBM Holding Ltd. In de koopovereenkomst (SPA) zijn garanties en zekerheidsstellingen /schadeloosstellingen opgenomen.

Er resteren ultimo 2024 nog een aantal garanties die een looptijd hebben tot 8 december 2026. Indien aanspraak wordt gemaakt op de garantiestelling dan bedraagt de maximale aansprakelijkheidsstelling van Erasmus MC Holding BV USD 10,5 miljoen.

Garanties Quantib BV. Erasmus MC Holding BV is hoofdelijk aansprakelijk voor schade die ontstaat door een tekortkoming van een fundamentele garantie.

Fundamentele garanties betreffen de voor de transactie essentiële verklaringen omtrent bijvoorbeeld de identiteit en liquiditeit van Erasmus MC Holding BV, bevoegdheid van partijen om de transactie aan te gaan etc.

Verkopers hebben geen recht op het vorderen van een schadevergoeding van de onderneming of haar vertegenwoordigers met betrekking tot een tekortkoming in de overeenkomst. De verkoper ziet af van haar rechten daarop, tenzij er sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid.

Er geldt dat de totale som van alle claims bij elkaar boven de USD 0,25 miljoen moet overstijgen voordat de verkopers de koper of Quantib BV schadeloos moet stellen.

De maximale aansprakelijkheid voor alle claims is vastgesteld op het pro rata deel van de totale transactiewaarde. De fundamentele garanties zijn afgegeven voor de duur van vijf jaar na 20 januari 2022.

Bankgarantie Haven Service BV. In opdracht van het Haven service BV is ten behoeve van derden de volgende bankgarantie afgegeven:

Garantienummer	Bedrag	Begunstigde	Betreft
	x € 1.000		
K687008	103,0	NSI Kantoren BV	Huur locatie Haringvliet 72

Verkoop pand Haringvliet 2: ontwikkelpotentie. In 2018 is het pand van Haven Service BV verkocht voor een bedrag van € 20,4 miljoen. In de verkoopovereenkomst is opgenomen dat Haven Service BV mogelijk nog aanvullende opbrengsten kan genieten als de bestemming van het pand wijzigt omdat een bestemmingsplanwijziging kan leiden tot een gewijzigde ontwikkelpotentie van het pand.

Obligo verplichting richting Waarborgfonds voor de Zorgsector. De derde zekerheidslaag voor het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ) is dat alle WfZ-deelnemers mederisicodragend zijn. Als het WfZ niet aan haar garantieverplichtingen kan voldoen, kan het WfZ een beroep doen op haar deelnemers. Dit gaat in de vorm van renteloze leningen. De hoogte van deze leningen is gemaximeerd tot 3% van de restschuld van de leningen van de deelnemer. Voor Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV bedraagt deze verplichting ultimo 2024 € 0,7 miljoen.

Garanties en borgstellingen. Door Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV zijn garanties afgegeven aan Health Estate Center BV voor in totaal € 0,1 miljoen. Deze bankgaranties zijn per 7 januari 2025 komen te vervallen.

Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV heeft garanties afgegeven aan Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed BA voor in totaal € 0,2 miljoen.

Aansprakelijkheidsstellingen inzake groepsmaatschappijen en overige verbonden partijen. Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV is gezamenlijk met Stichting ZorgSaam Zeeuws-Vlaanderen aansprakelijk voor alle schulden van Scheldezoom Farmacie BV jegens de bank. Op dit moment is er geen indicatie dat Scheldezoom niet aan deze verplichtingen kan voldoen.

1.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS per 31 december 2024

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg.

Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2024 is het MBI-omzetplafond door de NZa vastgesteld op € 30.211,6 miljoen (prijsniveau 2024, exclusief de beschikbaarheidsbijdragen als bedoeld in artikel 56a van de Wmg voor medisch specialistische zorg.).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2024 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2024. Erasmus MC is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van Erasmus MC per 31 december 2024.

De heffingsgrondslag macrobeheersinstrument is als volgt opgebouwd:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Tariefopbrengst van DBC's, DBC-zorgproducten, overige zorgproducten in zowel het gereguleerde als het vrije segment	1.636.857	1.491.234
Totaal heffingsgrondslag	<u>1.636.857</u>	<u>1.491.234</u>

Het vergelijkende cijfer 2023 is aangepast, omdat de Jeugdwet (2023: €10,1 miljoen) met ingang van jaarrekening 2024 apart gepresenteerd wordt.

1.1.6 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen x € 1.000	Kosten van ontwikkeling x € 1.000	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectueel eigendom x € 1.000	Kosten van goodwill die van derden is verkregen x € 1.000	Vooruit- betaald op immateriële vaste activa x € 1.000	Totaal x € 1.000
Stand per 1 januari 2024						
- aanschafwaarde	-	-	64.644	-	546	65.190
- cumulatieve afschrijvingen	-	-	44.352	-	-	44.352
Boekwaarde per 1 januari 2024	-	-	20.292	-	546	20.838
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	-	-	2.087	-	-529	1.558
- afschrijvingen	-	-	11.745	-	-	11.745
- bijzondere waardeverminderingen	-	-	-	-	-	-
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
aanschafwaarde	-	-	-	-	-	-
cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	-	-	-
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	-	-	20	-	-	20
cumulatieve afschrijvingen	-	-	20	-	-	20
per saldo	-	-	-	-	-	-
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-	-	-9.658	-	-529	-10.187
Stand per 31 december 2024						
- aanschafwaarde	-	-	66.711	-	17	66.728
- cumulatieve afschrijvingen	-	-	56.077	-	-	56.077
Boekwaarde per 31 december 2024	-	-	10.634	-	17	10.651

1.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen x € 1.000	Machines en installaties x € 1.000	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting x € 1.000	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa x € 1.000	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa x € 1.000	Totaal x € 1.000
Stand per 1 januari 2024						
- aanschafwaarde	1.330.156	660.118	712.442	84.092	-	2.786.808
- cumulatieve afschrijvingen	733.018	303.923	529.562	-	-	1.566.503
- vooruitontvangen investeringssubsidies	-25.279	-	-	-	-	-25.279
Boekwaarde per 1 januari 2024	<u>571.859</u>	<u>356.195</u>	<u>182.880</u>	<u>84.092</u>	<u>-</u>	<u>1.195.026</u>
Wijziging consolidatiekring						
- mutatie in beginstand aanschafwaarde	-	-	-	-	-	-
- mutatie in beginstand afschrijvingen	-	-	-	-	-	-
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	40.038	9.894	40.198	-5.724	-	84.406
- afschrijvingen	41.555	33.746	49.463	-	-	124.764
- overige waardeverminderingen	-	-	-	735	-	735
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
aanschafwaarde	-	-	-	-	-	-
cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	-	-	-
- <i>vooruitontvangen investeringssubsidies</i>						
mutaties	-1.016	-	-	-	-	-1.016
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	58.398	1.088	67.641	-	-	127.127
cumulatieve afschrijvingen	54.223	850	66.428	-	-	121.501
per saldo	<u>4.175</u>	<u>238</u>	<u>1.213</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>5.626</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-6.708</u>	<u>-24.090</u>	<u>-10.478</u>	<u>-6.459</u>	<u>-</u>	<u>-47.735</u>
Stand per 31 december 2024						
- aanschafwaarde	1.311.796	668.924	684.999	77.633	-	2.743.352
- cumulatieve afschrijvingen	720.350	336.819	512.597	-	-	1.569.766
- vooruitontvangen investeringssubsidies	-26.295	-	-	-	-	-26.295
Boekwaarde per 31 december 2024	<u>565.151</u>	<u>332.105</u>	<u>172.402</u>	<u>77.633</u>	<u>-</u>	<u>1.147.291</u>

1.1.8 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Andere deelnemingen x € 1.000	Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen x € 1.000	Overige vorderingen x € 1.000	Totaal x € 1.000
Stand per 1 januari 2024				
- stand per 1 januari 2023	4.925	9.866	1.325	16.116
- af: voorzieningen		-4.875	-1.310	-6.185
Boekwaarde per 1 januari 2024	<u>4.925</u>	<u>4.991</u>	<u>15</u>	<u>9.931</u>
- aflossingen in 2024		-		-
Saldo financiële vaste activa per 1 januari 2024	<u>4.925</u>	<u>4.991</u>	<u>15</u>	<u>9.931</u>
Mutaties in het boekjaar				
- kapitaalstortingen en overige waardeveranderingen	1.266			1.266
- resultaat deelnemingen	-755			-755
- verstrekte leningen		150	323	473
- aflossingen		-534	-43	-577
- overige waardeveranderingen		-		-
- mutatie voorzieningen		-	-280	-280
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>506</u>	<u>-384</u>	<u>-</u>	<u>122</u>
Stand per 31 december 2024				
- stand per 31 december 2023	5.431	9.482	1.605	16.518
- af: voorzieningen	-	-4.875	-1.590	-6.465
Boekwaarde per 31 december 2024	<u>5.431</u>	<u>4.607</u>	<u>15</u>	<u>10.053</u>
- aflossingen in volgend boekjaar		-		-
Saldo financiële vaste activa per 31 december 2024	<u>5.431</u>	<u>4.607</u>	<u>15</u>	<u>10.053</u>

1.1.9 OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN per 31 december 2024

1.1.9.1 Schulden aan banken

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke rente	Restschuld 31 december 2023	Nieuwe leningen in 2024	Aflossing in 2024	Restschuld per 31 december 2024	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2024	Aflossings- wijze	Aflossing 2025	Gestelde zekerheden
		x € 1.000			%	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000			x € 1.000	
NV BNG	2-5-2007	18.000	20	Onderhands	4,534%	3.150	-	900	2.250	-	3	lineair	900	recht op hypotheek
NV BNG	3-6-2011	110.000	35	Onderhands	4,695%	70.714	-	3.143	67.571	51.857	22	lineair	3.143	recht op hypotheek
EIB	9-12-2009	80.000	25	Onderhands	4,028%	35.200	-	3.200	32.000	16.000	10	lineair	3.200	recht op hypotheek
EIB	7-10-2010	123.000	35	Onderhands	3,243%	77.315	-	3.515	73.800	56.229	21	lineair	3.514	recht op hypotheek
EIB	29-3-2012	70.000	35	Onderhands	3,711%	48.000	-	2.000	46.000	36.000	23	lineair	2.000	recht op hypotheek
NV BNG	6-11-2013	35.000	30	Onderhands	3,470%	23.333	-	1.167	22.166	16.333	19	lineair	1.166	recht op hypotheek
EIB	14-11-2013	35.000	30	Onderhands	3,112%	23.333	-	1.167	22.166	16.333	19	lineair	1.166	recht op hypotheek
EIB	31-3-2014	30.000	30	Onderhands	3,200%	21.000	-	1.000	20.000	15.000	20	lineair	1.000	recht op hypotheek
NV BNG	31-3-2014	30.000	30	Onderhands	3,585%	21.000	-	1.000	20.000	15.000	20	lineair	1.000	recht op hypotheek
NV BNG	23-5-2016	75.000	30	Onderhands	2,820%	57.500	-	2.500	55.000	42.500	22	lineair	2.500	recht op hypotheek
NV BNG	29-3-2018	81.000	30	Onderhands	1,980%	66.150	-	2.700	63.450	49.950	24	lineair	2.700	recht op hypotheek
EIB	22-2-2018	92.000	30	Onderhands	1,698%	76.666	-	3.066	73.600	58.267	24	lineair	3.067	recht op hypotheek
NV BNG	29-3-2012	70.000	35	Onderhands	3,850%	48.000	-	2.000	46.000	36.000	23	lineair	2.000	recht op hypotheek
ING Groenbank NV	5-11-2015	10.000	10	Onderhands	1,180%	2.917	-	1.667	1.250	-	1	lineair	1.250	recht op hypotheek
ING Bank NV	5-11-2015	50.000	10	Onderhands	1,940%	47.276	-	641	46.635	-	1	lineair	46.634	recht op hypotheek
ABN-Amro NV	25-10-2007	20.000	20	Onderhands	4,645%	4.000	-	1.000	3.000	-	3	lineair	1.000	geen
ABN-Amro NV	30-12-2014	20.000	9,5	Lease	2,000%	1.150	-	1.150	-	-	0	annuïteit	-	pandrecht
NN Groep	16-3-1998	4.595	27	Onderhands	5,400%	340	-	170	170	-	1	lineair	170	rijksgarantie
NV BNG	1-10-1998	3.176	28	Onderhands	4,790%	341	-	114	227	-	2	lineair	114	rijksgarantie
NV BNG	28-2-1996	3.290	29	Onderhands	4,270%	227	-	113	114	-	1	lineair	114	rijksgarantie
NWB	31-12-2007	4.423	20	Onderhands	0,550%	885	-	221	664	-	3	lineair	231	rijksgarantie
NV BNG	17-12-2009	2.552	15	Onderhands	4,180%	170	-	170	-	-	0	lineair	-	rijksgarantie
NV BNG	1-10-2010	3.403	15	W/Z borging	3,060%	454	-	227	227	-	1	lineair	227	rijksgarantie
Rabobank	30-4-2018	10.000	11	W/Z borging	2,100%	5.000	-	1.000	4.000	-	4	lineair	1.000	WFZ verhaalsregeling
Rabobank	13-12-2019	5.000	10	Onderhands	1,500%	3.000	-	500	2.500	-	5	lineair	500	WFZ verhaalsregeling
Rabobank	13-12-2019	5.000	10	Onderhands	1,850%	5.000	-	-	5.000	5.000	5	aflossingsvrij	-	WFZ verhaalsregeling
Rabobank	30-3-2021	5.000	10	Onderhands	1,350%	3.614	-	504	3.110	589	6	lineair	504	WFZ verhaalsregeling
Rabobank	30-3-2021	5.000	10	Onderhands	1,050%	5.000	-	-	5.000	5.000	6	aflossingsvrij	-	WFZ verhaalsregeling
Rabobank	1-11-2021	2.500	10	Onderhands	1,050%	2.500	-	-	2.500	2.500	7	aflossingsvrij	-	WFZ verhaalsregeling
Rabobank	1-11-2021	2.500	10	Onderhands	1,350%	1.990	-	278	1.712	324	7	lineair	278	WFZ verhaalsregeling
						655.225	-	35.113	620.112	422.882				

1.1.9 OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN per 31 december 2024

1.1.9.2 Overige langlopende schulden

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke rente	Restschuld 31 december 2023	Nieuwe leningen in 2024	Aflossing in 2024	Restschuld per 31 december 2024	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2024	Aflossings- wijze	Aflossing 2025	Gestelde zekerheden
		x € 1.000			%	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000			x € 1.000	
AG Insurance NV	20-11-2015	40.000	20	Onderhands	2,370%	40.000	-	-	40.000	24.000	11	lineair	-	recht op hypotheek
AG Insurance NV	20-11-2015	20.000	20	Onderhands	2,370%	20.000	-	-	20.000	12.000	11	lineair	-	recht op hypotheek
Zorgvastgoed Zeeland BV	1-1-2016	17.365	17	Lease	5,577%	12.184	-	1.143	11.041	4.936	9	annuïteit	1.036	geen
Siemens	1-1-2015	1.408	10	Financial lease	3,230%	4.164	532	1.288	3.408	-	1	annuïteit	3.408	geen
Siemens	1-1-2015	742	10	Financial lease	3,200%	284	-	284	-	-	0	annuïteit	-	geen
Siemens	1-7-2016	4.029	10	Financial lease	5,960%	1.242	-	475	767	-	2	annuïteit	504	geen
Siemens	1-2-2017	2.317	10	Financial lease	4,460%	848	-	255	593	-	2	annuïteit	266	geen
Siemens	1-2-2017	9.327	10	Financial lease	3,480%	3.313	-	1.007	2.306	-	2	annuïteit	1.043	geen
						82.035	532	4.452	78.115	40.936			6.257	

1.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

1.1.10.1 Geconsolideerde gesegmenteerde winst-en-verliesrekening

Segment - Erasmus MC Zorg

	Ref.	2024	2023
		x € 1.000	x € 1.000
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening			
Zorgverzekeringswet	15	1.636.857	1.491.234
Jeugdwet	16	11.780	10.109
Subsidie voor zorgverlening	17	9.977	9.222
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	18	24.060	44.382
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	19	275.099	257.159
Baten uit onderaanneming	20	22.524	19.104
		1.980.297	1.831.210
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	21	91.301	81.335
Netto omzet		2.071.598	1.912.545
Overige bedrijfsopbrengsten	22	72.221	66.235
Som der bedrijfsopbrengsten		2.143.819	1.978.780
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	23	73.709	81.135
Lonen en salarissen	24	819.877	746.736
Sociale lasten	24	89.842	79.787
Pensioenlasten	24	100.078	95.723
Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa	25	116.397	114.128
Overige waardeverminderingen immateriële vaste activa en materiële vaste activa	26	-	1.075
Overige bedrijfskosten	27	850.529	798.355
Som der bedrijfslasten		2.050.432	1.916.939
		93.387	61.841
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	28	14.681	10.761
Rentelasten en soortgelijke kosten	29	-22.279	-23.503
Resultaat voor belastingen		85.789	49.099
Belastingen		-464	-2
Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	30	-112	-729
Aandeel derden in groepsresultaat		-	-76
Resultaat na belastingen		85.213	48.292

1.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

1.1.10.1 Geconsolideerde gesegmenteerde winst-en-verliesrekening

Segment - Erasmus MC O&O

	Ref.	2024	2023
		x € 1.000	x € 1.000
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	21	162.017	171.688
Netto omzet		162.017	171.688
Overige bedrijfsopbrengsten	22	206.255	202.295
Som der bedrijfsopbrengsten		368.272	373.983
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	23	6.625	7.732
Lonen en salarissen	24	192.367	177.143
Sociale lasten	24	21.864	20.050
Pensioenlasten	24	24.984	24.493
Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa	25	18.314	16.953
Overige waardeverminderingen immateriële vaste activa en materiële vaste activa	26	735	14.221
Overige bedrijfskosten	27	121.876	120.422
Som der bedrijfslasten		386.765	381.014
		-18.493	-7.031
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	28	4.612	619
Rentelasten en soortgelijke kosten	29	11	-1
Resultaat voor belastingen		-13.870	-6.413
Belastingen		-22	-21
Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	30	415	3.371
Aandeel derden in groepsresultaat		-	-
Resultaat na belastingen		-13.477	-3.063

1.1.10.2 Aansluiting totaal resultaat met resultaten segmenten

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Segment - Erasmus MC Zorg	85.213	48.292
Segment - Erasmus MC O&O	-13.477	-3.063
Resultaat volgens geconsolideerde winst-en-verliesrekening	71.736	45.229

1.1.10.3 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

BATEN

Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

15. Zorgverzekeringswet

De baten zorgverzekeringswet zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	1.636.857	1.491.234
	<u>1.636.857</u>	<u>1.491.234</u>

De opbrengst zorgverzekeringswet is in 2024 € 149,6 miljoen hoger dan in het voorgaande boekjaar als gevolg van prijsindexatie en verbeterde afspraken met zorgverzekeraars.

16. Jeugdwet

De baten jeugdwet zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Opbrengsten jeugdwet	11.780	10.109
	<u>11.780</u>	<u>10.109</u>

17. Subsidie voor zorgverlening

De baten subsidie voor zorgverlening zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Subsidieregeling kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg	9.977	9.222
	<u>9.977</u>	<u>9.222</u>

18. Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties

De baten beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Beschikbaarheidsbijdragen Zorg: overige vergoedingen vaste segment	24.060	22.897
Subsidieregeling opschaling curatieve zorg Covid-19	-	21.485
	<u>24.060</u>	<u>44.382</u>

19. Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg

De baten beschikbaarheidsbijdrage academische zorg zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Beschikbaarheidsbijdragen Zorg: vergoeding academische component (inclusief BBKAZ)	187.320	172.739
Beschikbaarheidsbijdragen opleidingen	87.779	84.420
	<u>275.099</u>	<u>257.159</u>

Beschikbaarheidsbijdragen Zorg: De toename van de beschikbaarheidsbijdragen Zorg in 2024 wordt verklaard door prijsindexatie en door toename van het aandeel van het Erasmus MC.

Beschikbaarheidsbijdragen opleidingen. Hieronder zijn opgenomen de subsidies ten behoeve van de medische vervolgopleidingen en het Fonds Zorgopleidingen (FZO).

1.1.10.3 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

BATEN

20. Baten uit onderaanneming

De baten baten uit onderaanneming zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Zorgprestaties tussen instellingen	22.524	19.104
	<u>22.524</u>	<u>19.104</u>

21. Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Rijksbijdrage werkplaatsfunctie	114.117	108.607
Rijksbijdrage medische faculteit van UMC's	128.421	138.891
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	10.780	5.525
Totaal	<u>253.318</u>	<u>253.023</u>

Rijksbijdrage medische faculteit van UMC's. De lagere opbrengst in 2024 wordt vooral verklaard door de eenmalige bate in 2023 voor overheadafslag en waardering Strategy Evaluation Protocol evaluatie.

22. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek):		
- opbrengsten uit EMF, projectmatig	148.252	144.798
- opbrengsten uit opleidingen, parkeren, restaurants en overige diensten	22.742	18.862
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
- doorberekende personeelskosten, niet-projectmatig	17.523	16.322
- andere opbrengsten, subsidies en bijdragen	89.959	88.548
Totaal	<u>278.476</u>	<u>268.530</u>

Opbrengsten uit EMF, projectmatig. De stijging in deze opbrengsten wordt met name veroorzaakt door de toename van door derden gefinancierd onderzoek.

1.1.10.3 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

LASTEN

23. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Personeel niet in loondienst	44.913	54.703
Honorariumkosten vrijgevestigd medisch specialisten	35.421	34.164
	<u>80.334</u>	<u>88.867</u>

24. Lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Lonen en salarissen	1.012.244	923.879
Sociale lasten	111.706	99.837
Pensioenlasten	125.062	120.216
Totaal personeelskosten	<u>1.249.012</u>	<u>1.143.932</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in fte's) per segment:		
- Zorg	10.774	10.634
- O&O	2.706	2.658
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van fulltime-eenheden	<u>13.480</u>	<u>13.292</u>

De toename van de personeelskosten met € 105,1 miljoen is als volgt te verklaren:

	x € 1 mln.
Toename van de bezetting	17,3
Stijging door schaaldoorloop, eenmalige uitkering en cao-maatregelen	66,5
Hogere mutatie saldo verlofuren	<u>4,6</u>
Totaal mutatie lonen en salarissen	88,4
Hoger aandeel premies werknemersverzekeringen	11,9
Hogere pensioenlasten door toename van de bezetting en hogere bijdrage werkgever	<u>4,8</u>
	<u>105,1</u>

De gemiddelde personeelssterkte over 2024, omgerekend naar volledige formatieplaatsen, bedraagt 13.480 fte (2023: 13.292 fte). Deze aantallen zijn inclusief uurloners en exclusief personeel niet in loondienst. Het aantal werknemers buiten Nederland bedraagt over 2024 3 fte (2023: 0 fte).

25. Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Afschrijvingen vaste activa:		
- immateriële vaste activa	11.745	11.522
- materiële vaste activa	124.764	120.899
Subtotaal afschrijvingen	<u>136.509</u>	<u>132.421</u>
Vrijval uit vooruitontvangen investeringssubsidies	-1.798	-1.340
Totaal afschrijvingen in resultatenrekening	<u>134.711</u>	<u>131.081</u>

Afschrijving op immateriële en materiële vaste activa. Voor een toelichting op de afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa wordt verwezen naar de toelichting op de immateriële en materiële vaste activa bij de geconsolideerde balans.

Vrijval uit vooruitontvangen investeringssubsidies. Voor een toelichting op de vooruitontvangen investeringssubsidies wordt verwezen naar de toelichting bij de geconsolideerde balans.

1.1.10.3 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

LASTEN

26. Overige waardeverminderingen immateriële vaste activa en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- materiële vaste activa	735	15.296
Totaal	735	15.296

Bijzondere waardevermindering van vaste activa. Voor een toelichting op de bijzondere waardeverminderingen van vaste activa wordt verwezen naar de toelichting op de materiële vaste activa bij de geconsolideerde balans.

27. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	44.748	42.711
Algemene kosten	134.391	148.151
Patiënt-, onderwijs- en onderzoekgebonden kosten	642.678	602.096
Onderhoud en energiekosten	47.448	43.592
Huur en leasing	12.228	11.862
Andere personeelskosten	50.930	47.067
Dotaties voorzieningen personele regelingen	34.492	24.000
Dotaties en vrijval voorzieningen	5.490	-702
Totaal overige bedrijfskosten	972.405	918.777

Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten. De stijging van deze kosten wordt met name veroorzaakt door algemene prijsindexaties.

Algemene kosten. De daling van deze kosten wordt vooral veroorzaakt door lagere buitengebruikstelling van vaste activa (€ 6,9 miljoen) en lagere kosten van externe adviseurs (€ 4,5 miljoen). Daartegenover staan naast algemene prijsindexaties hogere zakelijke lasten en verzekeringen (€ 0,8 miljoen) en hogere ICT-kosten (€ 3,5 miljoen).

Patiënt-, onderwijs- en onderzoekgebonden kosten. Als gevolg van gestegen prijzen, volumes en ontvangen kortingen en uitwerking van andere contractafspraken met zorgverzekeraars zijn de kosten van geneesmiddelen, gassen en bloedproducten € 20,1 miljoen hoger. Verder is er sprake van hogere kosten: prothesen en implantaten (€ 3,7 miljoen), onderzoeksfuncties (€ 1,6 miljoen), onderzoeks- en behandelingsmiddelen (€ 1,8 miljoen), instrumentarium en apparatuur (€ 1,7 miljoen), overige patiënt- en onderzoekgebonden kosten (€ 2,3 miljoen). Voor € 9,8 miljoen is de stijging te verklaren doordat Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV de klinisch chemische diagnostiek heeft ondergebracht bij Accureon BV. Deze stijging loopt weg tegen lagere personele kosten en hogere opbrengsten uit dienstverlening van Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV aan Accureon BV.

Dotaties en vrijval voorzieningen personele regelingen. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar het verloopoverzicht van de voorzieningen voor personele regelingen in de toelichting op de geconsolideerde balans onder paragraaf 10. Voorzieningen.

Dotaties en vrijval overige voorzieningen. In 2024 bestaat deze post met name uit de volgende dotaties: voorziening voor medische claims, geschillen en rechtsgedingen van € 2,5 miljoen (2023: € 2,1 miljoen), voorziening dubieuze debiteuren van € 1,8 miljoen (2023: vrijval € -1,0 miljoen), voorziening asbestsanering van € 1,4 miljoen (2023: vrijval € -0,9 miljoen), voorziening voor EMF-projecten van € 0,1 miljoen (2023: dotatie € 1,0 miljoen) en de overige voorzieningen € 0,3 miljoen (2023: € 0,1 miljoen).

1.1.10.3 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

28. Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
	x € 1.000	x € 1.000
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	19.293	11.380
	<u>19.293</u>	<u>11.380</u>

29. Rentelasten en soortgelijke kosten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
	x € 1.000	x € 1.000
Rentelasten en soortgelijke kosten	-22.268	-23.504
	<u>-22.268</u>	<u>-23.504</u>

30. Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen*Het resultaat uit deelnemingen bedraagt:*

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
	x € 1.000	x € 1.000
Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	303	2.642
	<u>303</u>	<u>2.642</u>

1.1.10.3 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

31. *Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)*

Voor de WNT-verantwoording van de topfunctionarissen van Erasmus MC wordt verwezen naar paragraaf 30 in de toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening.

Voor de topfunctionarissen van Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV geldt dat de WNT-verantwoording is opgenomen in de jaarrekening van Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV.

1.1.10.3 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

32. Honoraria accountant

De honoraria van de accountant over 2024 zijn als volgt:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
1 Controle van de jaarrekening	781	870
2 Overige controlewerkzaamheden	693	598
3 Fiscale advisering	4	3
4 Niet-controlediensten	289	21
	<u>1.767</u>	<u>1.492</u>

De niet-controlediensten betreffen advisering op het gebied van passende zorg en automatisering.
 Bovenstaand overzicht is opgesteld op basis van de lasten in de resultatenrekening.

33. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Transacties met verbonden partijen hebben op zakelijke grondslag plaatsgevonden.

1.2 Enkelvoudige jaarrekening 2024

1.2.1 ENKELVOUDIGE BALANS per 31 december 2024
 (na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-24 x € 1.000	31-dec-23 x € 1.000
ACTIVA			
A Vaste activa			
<i>I Immateriële vaste activa</i>			
1. concessies, vergunningen en intellectuele eigendom	1	6.175	16.752
		<u>6.175</u>	<u>16.752</u>
<i>II Materiële vaste activa</i>			
1. bedrijfsgebouwen en -terreinen	2	531.533	532.208
2. machines en installaties		317.147	339.147
3. andere vaste bedrijfsmiddelen		146.565	154.638
4. vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa		72.495	81.915
		<u>1.067.740</u>	<u>1.107.908</u>
<i>III Financiële vaste activa</i>			
1. deelnemingen in groepsmaatschappijen	3	117.041	110.957
2. vorderingen op groepsmaatschappijen		12.088	11.729
		<u>129.129</u>	<u>122.686</u>
B Vlottende activa en overlopende activa			
<i>I Voorraden</i>			
1. gereed product en handelsgoederen	4	30.858	27.842
		<u>30.858</u>	<u>27.842</u>
<i>II Vorderingen</i>			
1. op handelsdebiteuren	6	181.508	114.733
2. op groepsmaatschappijen		6.356	7.780
3. op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen		752	750
4. overige vorderingen		500.934	517.994
		<u>689.550</u>	<u>641.257</u>
<i>IV Liquide middelen</i>	7	225.815	147.057
Totaal activa		<u><u>2.149.267</u></u>	<u><u>2.063.502</u></u>

1.2.1 ENKELVOUDIGE BALANS per 31 december 2024
 (na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-24 x € 1.000	31-dec-23 x € 1.000
PASSIVA			
C Eigen vermogen	8		
I Gestort en opgevraagd kapitaal		3.344	3.344
III Herwaarderingsreserve		-	887
V Bestemmingsreserve		198.580	189.181
VII Overige reserves		606.939	543.070
		<u>808.863</u>	<u>736.482</u>
D Voorzieningen	9		
1. overige		101.240	79.941
		<u>101.240</u>	<u>79.941</u>
E Langlopende schulden (nog voor meer dan één jaar) en overlopende passiva	10		
1. schulden aan banken		518.648	594.889
2. overige schulden		70.005	71.240
3. overlopende passiva		72.528	76.524
		<u>661.181</u>	<u>742.653</u>
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	8.991	18.344
F Kortlopende schulden (ten hoogste één jaar) en overlopende passiva	11		
1. schulden aan banken		76.240	31.815
2. schulden aan leveranciers en handelskredieten		71.988	75.878
3. schulden aan groepsmaatschappijen		44.630	9.512
4. schulden aan participanten en aan maatschappijen waarin wordt deelgenomen		596	1.367
5. belastingen en premies sociale verzekeringen		28.858	26.845
6. schulden ter zake van pensioenen		13.893	13.389
7. overige schulden		332.787	327.276
		<u>568.992</u>	<u>486.082</u>
Totaal passiva		<u><u>2.149.267</u></u>	<u><u>2.063.502</u></u>

1.2.2 ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

	Ref.	2024	2023
		x € 1.000	x € 1.000
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening			
Zorgverzekeringswet	14	1.353.725	1.223.527
Jeugdwet	15	11.780	10.109
Subsidie voor zorgverlening	16	7.838	7.209
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	17	20.270	40.202
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	18	273.057	255.790
Baten uit onderaanneming	19	17.834	14.576
		<u>1.684.504</u>	<u>1.551.413</u>
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	20	247.528	250.264
Netto omzet		<u>1.932.032</u>	<u>1.801.677</u>
Overige bedrijfsopbrengsten	21	279.238	272.750
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>2.211.270</u>	<u>2.074.427</u>
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	22	39.932	49.598
Lonen en salarissen	23	907.308	822.528
Sociale lasten	23	96.909	86.082
Pensioenlasten	23	115.653	111.439
Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa	24	115.668	115.505
Overige waardevermindering immateriële vaste activa en materiële vaste activa	25	735	15.296
Overige bedrijfskosten	26	865.421	817.647
Som der bedrijfslasten		<u>2.141.626</u>	<u>2.018.095</u>
		69.644	56.332
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	27	18.819	11.437
Rentelasten en soortgelijke kosten	28	-22.166	-22.534
Resultaat voor belastingen		<u>66.297</u>	<u>45.235</u>
Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	29	6.971	1.780
Resultaat na belastingen		<u><u>73.268</u></u>	<u><u>47.015</u></u>

1.2.3 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

Voor de grondslagen van de waardering en resultaatbepaling wordt verwezen naar hoofdstuk 1.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS per 31 december 2024

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Kosten van intellectueel eigendom	6.175	16.752
Vooruitbetaald op immateriële vaste activa	-	-
Totaal immateriële vaste activa	6.175	16.752

Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Boekwaarde per 1 januari	16.752	27.179
Bij: investeringen	7	107
Af: afschrijvingen	10.584	10.534
Boekwaarde per 31 december	6.175	16.752
Aanschafwaarde	57.109	57.102
Cumulatieve afschrijvingen	50.934	40.350

Voor het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder paragraaf 1.2.5.

Investerings

De immateriële vaste activa betreft het Elektronisch Patiënten Dossier van het Erasmus MC.

2. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Bedrijfsgebouwen en terreinen	557.828	557.487
Machines en installaties	317.147	339.147
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	146.565	154.638
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa	72.495	81.915
Boekwaarde materiële vaste activa	1.094.035	1.133.187
Vooruitontvangen investeringssubsidies	-26.295	-25.279
Totaal materiële vaste activa	1.067.740	1.107.908

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Boekwaarde per 1 januari	1.133.187	1.181.145
Bij: investeringen	73.320	81.594
Af: afschrijvingen	106.882	106.311
Af: bijzondere waardeverminderingen	735	15.296
Af: desinvesteringen	4.855	7.945
Boekwaarde per 31 december	1.094.035	1.133.187
Aanschafwaarde	2.486.091	2.538.691
Cumulatieve afschrijvingen	1.392.056	1.405.504

Voor het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder paragraaf 1.2.6.

Investerings

De investeringen in het jaar 2024 bedragen in totaal € 73,3 miljoen. Dit bedrag is opgebouwd uit een investeringsbedrag dat in het jaar 2024 is geactiveerd ad € 82,0 miljoen en een afname van de positie materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa ad € -8,7 miljoen.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS per 31 december 2024

ACTIVA

Bijzondere waardeverminderingen

In het jaar 2024 heeft er een afboeking plaatsgegevonden voor plankosten ad € 0,7 miljoen (2023 € 15,3 miljoen), welke is opgenomen onder de materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering.

Vooruitontvangen investeringssubsidies (voorheen: investeringssubsidies à fonds perdu)

Dit betreft een fonds in hoogte gelijk aan de boekwaarde van tot en met 1987 à fonds perdu-gefinancierde investeringen in gebouwen. Hieronder is ook opgenomen de tegenwaarde van de gebouwen en terreinen die per 1 januari 2003 zijn overgekomen in het kader van de integratie tussen academisch ziekenhuis en medische faculteit. Dezelfde systematiek geldt voor investeringen gefinancierd uit EMF, alsmede investeringen die uit bijdragen door derden zijn gefinancierd.

De mutaties in 2024 betreffen de onttrekking van € 1,8 miljoen en een dotatie van € 2,8 miljoen.

In 2023 betrof de onttrekking € 1,3 miljoen en de dotatie € 0,3 miljoen.

<i>Het verloop van de vooruitontvangen investeringssubsidies is als volgt weer te geven:</i>	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari	25.279	26.292
Dotatie	2.814	327
Onttrekking	1.798	1.340
Stand per 31 december	26.295	25.279

Voor een nadere toelichting op de materiële vaste activa en de vooruitontvangen investeringssubsidies wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans onder paragraaf 1.1.5.2.

Verpande materiële vaste activa

In 2023 diende een bedrag van € 22,4 miljoen als onderpand voor een lening van de ABN-Amro Bank. Door de aflossing in 2024 is er ultimo van het jaar geen verpanding meer.

Juridisch eigendom

Onder de materiële vaste activa was ultimo 2023 € 0,2 miljoen aan vaste activa opgenomen waarvan het Erasmus MC niet het juridisch eigendom had. Door de aflossing in 2024 is het juridische eigendom volledig van het Erasmus MC.

3. Financiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Deelnemingen	117.041	110.957
Leningen groepsmaatschappijen	12.088	11.729
Overige vorderingen	1.335	1.012
Af: voorzieningen	-1.335	-1.012
Totaal financiële vaste activa	129.129	122.686

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Boekwaarde per 1 januari	123.785	128.133
- kapitaalstortingen en overige waardeveranderingen	-887	-4.505
- resultaat deelnemingen	6.971	1.780
- verstrekte leningen	2.073	176
- aflossingen	-1.299	-1.623
- mutatie voorzieningen	-323	-176
Boekwaarde per 31 december	130.320	123.785
- aflossingen in volgend boekjaar	1.191	1.099
Saldo financiële vaste activa per 31 december	129.129	122.686

Voor het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder paragraaf 1.2.7.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS per 31 december 2024

ACTIVA

Deelnemingen

Dit betreft de nettovermogenswaarde conform de geconsolideerde balansen van Erasmus MC Holding BV en Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV.

Leningen Groepsmaatschappijen

In 2024 is een nieuwe lening verstrekt. De twee onderhandse leningen hebben rente percentages die gekoppeld zijn aan de 3 maands Euribor of STR. De financial lease heeft in 2024 een impliciete rente van 5,57% (2023: 5,68%). De resterende looptijd bedraagt 4 tot 8 jaar (2023 5 tot 9 jaar). Het kortlopende deel op deze leningen bedraagt € 1,2 miljoen (2023 € 1,1 miljoen).

Overige vorderingen

De overige langlopende vorderingen betreft ultimo 2024 het door Erasmus MC aangehouden ledenkapitaal van de Onderlinge Waarborgmaatschappij CentraMed BA. De waarde van dit ledenkapitaal bedraagt ultimo 2024 € 1,3 miljoen (2023 € 1,0 miljoen). CentraMed verzekert medische aansprakelijkheidsrisico's van zorginstellingen. Zekerheidshalve heeft Erasmus MC een voorziening gevormd op het waarborgkapitaal van CentraMed, omdat onzeker is of bij beëindiging van de verzekeringsactiviteiten het waarborgkapitaal wordt terugontvangen.

Kapitaalstorting en overige waardeveranderingen

Deze post betreft de mutatie in de waarde van de aandelen in HBM Holdings Ltd. die door Erasmus MC Holding BV aangehouden worden. Per april 2024 zijn de laatste aandelen verkocht.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm	Vestigings-plaats	Verschaft kapitaal	Kapitaal-belang (in %)	Eigen vermogen (per 31 dec 24)	Resultaat over 2024
		x € 1.000		x € 1.000	x € 1.000
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Erasmus MC Holding BV	Rotterdam	18	100,0%	50.235	404
Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV	Goes	1	100,0%	66.806	6.567
Totaal deelnemingen				<u>117.041</u>	<u>6.971</u>

Zeggenschapsbelangen:

Stichting Innovative Molecular Research Fund	Rotterdam	-		2.197	-1.532
--	-----------	---	--	-------	--------

Naam en rechtsvorm	Vestigings-plaats	Verschaft kapitaal	Kapitaal-belang (in %)	Eigen vermogen (per 31 dec-23)	Resultaat over 2023
		x € 1.000		x € 1.000	x € 1.000

* bedragen volgens laatst beschikbare (concept) jaarrekeningen.

Deelnemingen op overige verbonden maatschappijen:

Apotheek A15 Holding BV	Rotterdam	-	25,00%	11.523	301
anDREA BV	Nijmegen	-	33,33%	-310	-585
Coöperatie Ambulancezorg ZHZ U.A.	Papendrecht	-	n.v.t.	-	-
Erasmus Biomedical Fund BV	Rotterdam	50	27,63%	295	1
GenomeScan BV	Leiden	50	33,33%	3.060	285
HollandPTC BV	Delft	3	33,33%	750	-1.666
International Patient Center BV	Rotterdam	30	33,33%	6	841
Kaminari Medical BV	Rotterdam	-	20,00%	-870	-237
Pan Cancer T BV	Rotterdam	-	16,74%	631	1.411
Swanbridge Capital BV	Rotterdam	-	37,04%	952	-81
Spatium Medical BV	Rotterdam	-	32,20%	1.781	-1.619
Zorgwinkel Erasmus MC BV	Rotterdam	5	50,00%	-242	-48
Pathan BV	Rotterdam	243	15,67%	1.943	-335
Accureon BV	Roosendaal	14	35,00%	27	126
Regionale Ontwikkelingsmaatschappij	's Gravenhage	500	0,74%	117.630	6.453
Innovation Quarter BV					
UNIQ BV	's Gravenhage	20	0,65%	1.025	-889
Graduate Entrepreneur Fund	Amsterdam	-	n.v.t.	-	-
Cooperatief U.A.					

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS per 31 december 2024

ACTIVA

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Apotheek	15.255	14.377
Medische en hulpmiddelen	16.186	14.027
Af: voorziening voorraden	583	562
Totaal voorraden	30.858	27.842

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	93.769	84.712
Af: ontvangen voorschotten	102.760	103.056
Totaal onderhanden werk uit DBC's / DBC-zorgproducten	-8.991	-18.344

De in het boekjaar als opbrengst verwerkte mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten bedraagt € 9,1 miljoen (2023: € 4,9 miljoen).

6. Vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Vorderingen op handelsdebiteuren	181.508	114.733
Vorderingen op groepsmaatschappijen	6.356	7.780
Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	752	750
Overige vorderingen:		
- nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	117.677	201.608
- nog te factureren omzet GGZ	2.244	5.252
- overige nog te factureren bedragen	102	5
- vooruitbetaalde bedragen	20.576	20.903
- nog te ontvangen bedragen	47.297	44.021
- overige overlopende activa	313.038	246.205
Totaal vorderingen	689.550	641.257

Vorderingen op handelsdebiteuren

Het debiteurensaldo ultimo 2024 ligt € 66,8 miljoen boven het saldo ultimo 2023. Stijging betreft met name facturatie aan zorgverzekeraars aan het einde van het jaar.

Voorziening dubieuze posten

Aan het eind van het boekjaar is wegens geraamde oninbaarheid van debiteuren een voorziening gevormd van € 6,1 miljoen, waarvan € 4,4 miljoen betrekking heeft op debiteuren patiëntenzorg niet zijnde zorgverzekeraars en € 1,7 miljoen op overige debiteuren. In 2023 waren deze bedragen als volgt samengesteld: € 4,4 miljoen in totaal, waarvan € 3,4 miljoen betrekking had op debiteuren patiëntenzorg niet zijnde zorgverzekeraars en € 0,9 miljoen op overige debiteuren. De voorziening is bepaald op basis van de statische methode.

Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten

Op de post nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten is een bedrag van € 14,6 miljoen in mindering gebracht voor overschrijding plafonds van zorgverzekeraars voor het schadelastjaar 2024. Contractnuanceringen met betrekking tot schadelastjaren tot en met 2023 zijn opgenomen onder de overige kortlopende schulden.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS per 31 december 2024

ACTIVA

Overige overlopende activa

Lopende deposito's zijn niet onvoorwaardelijk vervroegd opeisbaar en daarom onder de overige overlopende activa gepresenteerd. De per 31-12-2024 lopende deposito's hebben een waarde van € 310 miljoen en een resterende looptijd van 0,5 tot 2 maanden. (Bedrag ultimo 2023 € 240 miljoen.)

Onder de overige vorderingen zijn geringe bedragen opgenomen met een looptijd van langer dan een jaar.

7. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Bankrekeningen	225.815	147.057
Totaal liquide middelen	<u>225.815</u>	<u>147.057</u>

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS per 31 december 2024

PASSIVA

8. Eigen vermogen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Gestort en opgevraagd kapitaal	3.344	3.344
Herwaarderingsreserve	-	887
Bestemmingsreserve	198.580	189.181
Overige reserves	606.939	543.070
Totaal eigen vermogen	808.863	736.482

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

	Gestort en opgevraagd kapitaal	Herwaarderingsreserve	Bestemmings-reserves	Overige reserves	Totaal
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari 2023	3.344	5.392	180.307	504.929	693.972
Mutaties in boekjaar 2023	-	-4.505	-	-	-4.505
Resultaatbestemming 2023	-	-	8.874	38.141	47.015
Stand per 1 januari 2024	3.344	887	189.181	543.070	736.482
Mutaties in boekjaar 2024	-	-887	-	-	-887
Resultaatbestemming 2024	-	-	9.399	63.869	73.268
Stand per 31 december 2024	3.344	-	198.580	606.939	808.863

8.1 Gestort en opgevraagd kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-24	Resultaat-bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-24
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Gestort en opgevraagd kapitaal	3.344	-	-	3.344
Totaal gestort en opgevraagd kapitaal	3.344	-	-	3.344

8.2 Herwaarderingsreserve

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-24	Resultaat-bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-24
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Herwaarderingsreserve	887	-	-887	-
Totaal herwaarderingsreserve	887	-	-887	-

Voor de toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

8.3 Bestemmingsreserve

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-24	Resultaat-bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-24
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Vooruitontvangen kapitaalslasten	179.947	9.761	-	189.708
Erasmus MC - revolving fund	1.074	-362	-	712
Erasmus MC - fundamenteel onderzoek	8.160	-	-	8.160
Totaal bestemmingsreserve	189.181	9.399	-	198.580

Voor de toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS per 31 december 2024

PASSIVA

8.4 Overige reserves

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-24 x € 1.000	Resultaat- bestemming x € 1.000	Overige mutaties x € 1.000	Saldo per 31-dec-24 x € 1.000
Reserve aanvaardbare kosten	543.070	63.869	-	606.939
Totaal overige reserves	543.070	63.869	-	606.939

Voor de toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

8.5 Specificatie aansluiting geconsolideerd vermogen met enkelvoudig vermogen per 31 december 2024 en resultaat over 2024

<i>De specificatie is als volgt :</i>	Eigen vermogen x € 1.000	Resultaat x € 1.000
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat	808.863	66.297
Stichting Innovative Molecular Research Fund	2.197	-1.532
Totaal geconsolideerd eigen vermogen en resultaat	811.060	64.765

9. Voorzieningen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-24 x € 1.000	31-dec-23 x € 1.000
Sociaal beleid	75.170	53.576
Voorziening claims, geschillen e.d.	5.537	6.209
Overige voorzieningen	20.533	20.156
Totaal voorzieningen	101.240	79.941

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-24 x € 1.000	Dotatie x € 1.000	Onttrekking x € 1.000	Vrijval x € 1.000	Saldo per 31-dec-24 x € 1.000
Personele regelingen	53.576	34.198	11.674	930	75.170
Claims, geschillen en rechtsgedingen	6.209	2.462	3.134	-	5.537
Overige voorzieningen	20.156	1.465	19	1.069	20.533
Totaal voorzieningen	79.941	38.125	14.827	1.999	101.240

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-24 x € 1.000
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	29.723
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar)	71.517
hiervan > 5 jaar	36.720

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS per 31 december 2024

PASSIVA

Toelichting voorzieningen personele regelingen

	Saldo per 1-jan-24	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-24
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Wachtgelden	3.879	5.243	4.975	-	4.147
Lifetimevariant	139	5	-	-	144
Reorganisatievoorziening	6.345	4.035	102	930	9.348
Langdurig zieken	8.498	4.414	2.369	-	10.543
Jubileumvoorziening	10.471	1.105	-	-	11.576
Zware beroepen regeling	3.025	1.409	1.584	-	2.850
Generatieregeling	-	12.095	-	-	12.095
Arbeidsongeschiktheid en overige	21.219	5.892	2.644	-	24.467
	<u>53.576</u>	<u>34.198</u>	<u>11.674</u>	<u>930</u>	<u>75.170</u>

Voorzieningen personele regelingen

De toelichting op de voorzieningen personele regelingen is beschreven bij de toelichting op de geconsolideerde balans.

Voorziening claims, geschillen en rechtsgedingen

De toelichting op de voorziening claims, geschillen en rechtsgedingen is beschreven bij de toelichting op de geconsolideerde balans.

Overige voorzieningen

De toelichting op de overige voorzieningen is beschreven bij de toelichting op de geconsolideerde balans.

10. Langlopende schulden (nog voor meer dan één jaar) en overlopende passiva

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Schulden aan banken	518.648	594.889
Overige langlopende schulden	70.005	71.240
Overige passiva	72.528	76.524
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan één jaar)	<u>661.181</u>	<u>742.653</u>

10.1 Schulden aan banken

Het verloop van de schulden aan banken is als volgt weer te geven:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari	626.704	661.561
Bij: nieuwe leningen	-	-
Af: aflossingen	31.816	34.857
Stand per 31 december	<u>594.888</u>	<u>626.704</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	76.240	31.815
Stand schulden aan banken per 31 december	<u>518.648</u>	<u>594.889</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de schulden aan banken als langlopend moet worden beschouwd:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Kortlopend deel van de schulden aan banken, (< 1 jaar)	76.240	31.815
Langlopend deel van de schulden aan banken, balanspost (> 1 jaar)	518.648	594.889
hiervan > 5 jaar	409.469	435.926

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS per 31 december 2024

PASSIVA

10.2 Overige langlopende schulden

Het verloop van de overige langlopende schulden is als volgt weer te geven:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari	72.184	73.063
Bij: nieuw afgesloten contracten	-	-
Af: aflossingen	1.143	879
Stand per 31 december	71.041	72.184
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	1.036	944
Stand overige langlopende schulden per 31 december	70.005	71.240

10.3 Overige passiva

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Vooruitontvangen schadevergoeding Ministerie van VWS	72.528	76.524
Totaal overige passiva	72.528	76.524

Het verloop van de vooruitontvangen schadevergoeding Ministerie van VWS is als volgt weer te geven:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari	83.352	92.640
Ontvangen van het Ministerie van VWS	-	-
Vrijval/dotatie	6.828	9.288
Stand per 31 december	76.524	83.352
Af: vrijval komend boekjaar	3.996	6.828
Stand vooruitontvangen schadevergoeding Ministerie van VWS per 31 december	72.528	76.524

Toelichting in welke mate (het totaal van) de vooruitontvangen schadevergoeding Ministerie van VWS als langlopend moet worden beschouwd:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Kortlopend deel van de vooruitontvangen schadevergoeding Ministerie van VWS (< 1 jaar)	3.996	6.828
Langlopend deel van de vooruitontvangen schadevergoeding Ministerie van VWS (> 1 jaar)	72.528	76.524
hiervan > 5 jaar	56.544	60.540

In oktober 2015 heeft het Erasmus MC een schadevergoeding van het Ministerie van VWS toegekend gekregen van € 251,0 miljoen ter compensatie van het niet nakomen door dit ministerie van een toezegde bijzondere kapitaallastenregeling in 2009. Deze schadevergoeding is bedoeld ter compensatie van toekomstige (afschrijvings)lasten van de nieuwbouw en bestaat uit twee toezeggingen met verschillende afbouw tijd.

In december 2018 heeft het Ministerie van VWS een aanvullende betaling gedaan van € 4,7 miljoen op grond van het bindend advies in de vaststellingsovereenkomst met betrekking tot de in de vaststellingsovereenkomst genoemde Garantieregeling van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). Deze aanvullende betaling betreft de eerste toezegging.

De eerste toezegging voor de overgangsregeling kapitaallasten valt in 10 jaar vrij met een jaarlijkse afbouw van 10% onder de overige bedrijfsopbrengsten in de jaren 2015 tot en met 2024. De tweede toezegging voor het Decentralisatie Huisvesting Academische Ziekenhuizen kader (DHAZ-kader) valt in 40 jaar vrij onder de overige bedrijfsopbrengsten in de jaren 2015 tot en met 2054.

In 2024 is € 6,8 miljoen ten gunste van het resultaat over 2024 vrijgevallen, opgenomen in de overige bedrijfsopbrengsten (andere opbrengsten, subsidies en bijdragen).

Het kortlopende deel ter waarde van € 4,0 miljoen is opgenomen onder de overige schulden.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS per 31 december 2024

PASSIVA

Toelichting in welke mate (het totaal van) de overige langlopende schulden als langlopend moet worden beschouwd:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Kortlopend deel van de overige langlopende schulden, (< 1 jaar)	1.036	944
Langlopend deel van de overige langlopende schulden, balanspost (> 1 jaar)	70.005	71.240
hiervan > 5 jaar	40.936	48.601

Erasmus MC heeft diverse langlopende verplichtingen die zich kwalificeren als financial lease. De in het boekjaar 2024 in de exploitatie verwerkte rentelasten financial lease bedragen € 0,4 miljoen. De schulden uit hoofde van financial lease ultimo 2024 betreft voor een bedrag van € 10,0 miljoen het pand aan de Koudekerkseweg 88 te Vlissingen. Dit pand is in gebruik bij het Admiraal de Ruyter Ziekenhuis. Het resterende bedrag van € 60,0 miljoen heeft betrekking op materiële vaste activa.

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de toelichting bij de geconsolideerde balans. Voor het verloopoverzicht van de langlopende schulden wordt verwezen naar bijlage 1.2.8 Overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

11. Kortlopende schulden (ten hoogste één jaar) en overlopende passiva

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Schulden aan banken	76.240	31.815
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	71.988	75.878
Schulden aan groepsmaatschappijen	44.630	9.512
Schulden aan participanten en aan maatschappijen waarin wordt deelgenomen	596	1.367
Belastingen en premies sociale verzekeringen	28.858	26.845
Schulden ter zake van pensioenen	13.893	13.389
Overige schulden:		
1. schulden aan zorgverzekeraars	64.563	76.327
2. nog te betalen salarissen en overige personeelskosten	11.224	10.294
3. reservering vakantiegeld	38.493	34.603
4. reservering vakantiedagen	34.535	30.249
5. nog te betalen kosten	36.449	37.006
6. nog te betalen rente	4.955	5.544
7. vooruitontvangen bedragen	137.074	124.972
8. kortlopend deel vooruitontvangen schadevergoeding Ministerie van VWS	3.996	6.828
9. overige overlopende passiva	1.498	1.453
Totaal kortlopende schulden	568.992	486.082

Belastingen en premies sociale verzekeringen

In deze post is de verschuldigde loonheffing en BTW over december 2024 opgenomen.

Schulden aan groepsmaatschappijen

De rekeningcourant is toegenomen als gevolg van kortlopende leningen vanuit de Erasmus MC Holding BV.

Schulden aan zorgverzekeraars

Dit betreft de schuld aan zorgverzekeraars inzake de contractnuanceringen van de schadelastjaren tot en met 2023.

Vooruitontvangen bedragen

In de vooruitontvangen bedragen zit met name het onderhanden werk uit hoofde van EMF-projecten en de vooruitontvangen Starters- en stimuleringsbeurzen.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS per 31 december 2024

PASSIVA

Onderhanden werk/gefactureerde bedragen uit hoofde van EMF-projecten

De specificatie is als volgt:

	31-dec-24	31-dec-23
	x € 1.000	x € 1.000
Kostprijs onderhanden projecten	539.570	484.150
Af: gefactureerde bedragen	-645.547	-584.411
Af: voorziening onderhanden projecten	-2.283	-2.244
Totaal onderhanden werk/gefactureerde bedragen uit hoofde van EMF-projecten	108.260	102.505

De onderhanden projecten bestaan uit vooruitontvangen bedragen van subsidieverstrekken en uitgaven gedaan in het kader van projecten. Erasmus MC heeft er conform de afgelopen jaren voor gekozen deze bedragen gesaldeerd op te nemen in de jaarrekening. De omvang van de debetpositie in deze onderhanden projecten bedraagt € 44,7 miljoen en de creditpositie bedraagt € 153,0 miljoen.

Looptijd kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

Kredietlimiet

De kredietlimiet bij bankinstellingen in rekeningcourant bedraagt in totaal € 120 miljoen. Voor een nadere toelichting op de gestelde zekerheden en/of convenanten wordt verwezen naar de toelichting bij de geconsolideerde balans.

12. Risico's van financiële instrumenten

Algemeen

Het Erasmus MC maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die het Erasmus MC blootstelt aan kredietrisico, renterisico, kasstroomrisico en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen is een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties te beperken.

Kredietrisico

Het Erasmus MC loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, onderhanden werken, overige vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico bedraagt € 897,8 miljoen.

Het kredietrisico is geconcentreerd bij een aantal tegenpartijen of economisch verbonden tegenpartijen en dit betreft het volgende:

- Financiële vaste activa: € 12,1 miljoen (leningen u/g € 12,1 miljoen);
- Onderhanden werk uit hoofde van DBC's/DBC-zorgproducten: € -9,0 miljoen;
- Vorderingen en overlopende activa: € 668,9 miljoen (bestaande uit: vorderingen op debiteuren en nog te factureren bedragen aan zorgverzekeraars, particulieren en derden (€ 308,6 miljoen) en nog te ontvangen bedragen en overige overlopende activa (€ 360,3 miljoen)). In de post vorderingen op debiteuren is rekening gehouden met een mogelijke oninbaarheid van € 6,1 miljoen en in de post nog te factureren omzet DBC's/DBC-zorgproducten van € 10,7 miljoen;
- Liquide middelen: € 225,8 miljoen bij diverse banken.

De blootstelling aan kredietrisico van het Erasmus MC wordt hoofdzakelijk bepaald door de individuele kenmerken van de afzonderlijke afnemers.

Rente- en kasstroomrisico

Het beleid van het Erasmus MC is om haar financieringen aan te trekken met leningen die een vaste looptijd, een vaste rente en geen renteherziening gedurende de looptijd hebben.

Het renterisico kan worden weergegeven op basis van de resterende looptijd van de langlopende schulden:

	Uitstaand bedrag per 31 dec 2024	≤ 1 jaar	> 1 en ≤ 5 jaar	> 5 en ≤ 10 jaar	> 10 jaar
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Schulden aan banken	594.888	47.885	5.250	32.000	509.753
Overige langlopende schulden	71.041	-	-	11.041	60.000

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS per 31 december 2024

Liquiditeitsrisico

Het Erasmus MC bewaakt de liquiditeitspositie dagelijks door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen.

Per 31 december 2024 bedragen de contractuele aflossingsverplichtingen:

	<u>≤ 1 jaar</u>	<u>> 1 en ≤ 2 jaar</u>	<u>> 2 en ≤ 5 jaar</u>	<u>> 5 jaar</u>
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Schulden aan banken	76.240	28.359	80.820	409.469
Overige langlopende schulden	1.036	7.123	21.946	40.936
Totaal per 31 december 2024	<u>77.276</u>	<u>35.482</u>	<u>102.766</u>	<u>450.405</u>

Toelichting van de reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde daarvan.

De reële waarde en boekwaarde (inclusief lopende rente) van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten kan als volgt worden weergegeven:

	<u>Boekwaarde ultimo dec 2024</u>
	x € 1.000
Schulden aan banken	594.888
Overige langlopende schulden	71.041
Totaal	<u>665.929</u>

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder langlopende schulden is ultimo 2024 lager dan de boekwaarde ultimo 2024, omdat ultimo 2024 de actuele rentepercentages van eventueel nieuw af te sluiten langlopende schulden hoger zijn dan de rentepercentages van de lopende langlopende schulden.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS per 31 december 2024

13. Niet in de balans opgenomen regelingen

Materiële vaste activa. Met betrekking tot nieuwbouw- en instandhoudingsprojecten is op de balansdatum voor € 16,8 miljoen (2023: € 19,9 miljoen) opgedragen waarvoor nog werkzaamheden moeten worden gedaan en facturen moeten worden ontvangen.

Fiscale eenheid. De fiscale eenheid Erasmus Universitair Medisch Centrum Rotterdam (Erasmus MC), Erasmus MC Holding BV en dochtermaatschappijen voor de omzetbelasting bestaat uit de volgende rechtspersonen:

- Erasmus Universitair Medisch Centrum Rotterdam (Erasmus MC)
- Erasmus MC Holding BV en de volgende dochtermaatschappijen:
 - Erasmus MC O&O Holding BV en de volgende dochtermaatschappijen:
 - MI&EUR Implementation and Exploitation BV
 - ViroNovative BV
 - Erasmus MC Zorg Holding BV en de volgende dochtermaatschappijen:
 - Centrum Bijzonder Tandheelkunde Rijnmond BV
 - DermaHaven BV
 - Poliklinische Apotheek Erasmus MC BV
 - Haven Service BV
 - Travelclinic Erasmus MC BV
- Stichting Erasmus MC Foundation

Op grond van de invorderingswet is iedere tot de fiscale eenheid behorende entiteit hoofdelijk aansprakelijk voor het totaal van de verschuldigde omzetbelasting van de fiscale eenheid. De totale positie van de fiscale eenheid bedraagt € 1,1 miljoen schuld.

Leaseauto's. Alle lopende leasecontracten zijn op basis van operational lease afgesloten. Deze verplichting betreft een kortlopend deel van € 0,009 miljoen. De verplichtingen langer dan één jaar en niet langer dan vijf jaar bedragen € 0,010 miljoen.

Huurverplichtingen. Uit hoofde van aangegane huurcontracten heeft het Erasmus MC langlopende verplichtingen uitstaan van € 14,6 miljoen. Het kortlopende deel van deze verplichtingen bedraagt € 5,6 miljoen. De verplichtingen langer dan één jaar en niet langer dan vijf jaar bedragen € 7,5 miljoen. De verplichtingen langer dan vijf jaar bedragen € 1,5 miljoen. De huurverplichtingen hebben betrekking op kantoorruimte, datacentra, laboratoriumruimte, opslagruimte en parkeerruimte.

Dienstverlening bedden. Erasmus MC heeft een overeenkomst gesloten met betrekking tot de levering van bedden en bijbehorende accessoires. In tegenstelling tot het verleden worden de bedden en bijbehorende accessoires niet aangeschaft maar worden deze op basis van een dienstverleningsovereenkomst afgenomen van de leverancier. In het contract is rekening gehouden met total cost of ownership.

Dit houdt in dat alle te verwachten kosten zoals afschrijving, vervanging en onderhoud worden meegenomen in het contract. In dit contract zijn alle bedgerelateerde kosten opgenomen. De totale verplichting bedraagt € 8,7 miljoen. Het kortlopende deel van deze verplichting bedraagt € 0,9 miljoen. De verplichtingen langer dan één jaar en niet langer dan vijf jaar bedragen € 3,9 miljoen. De verplichtingen langer dan vijf jaar bedragen € 3,9 miljoen.

Informatie en Technologie (I&T). Erasmus MC heeft langlopende verplichtingen uitstaan met betrekking tot I&T-faciliteiten met een waarde van € 28,3 miljoen. Het kortlopende deel van deze verplichtingen bedraagt € 18,8 miljoen. De verplichtingen langer dan één jaar en niet langer dan vijf jaar bedragen € 9,4 miljoen. De verplichtingen langer dan vijf jaar bedragen € 0,1 miljoen.

Onderhoudscontracten. Uit hoofde van aangegane onderhoudscontracten heeft het Erasmus MC langlopende verplichtingen uitstaan van € 26,6 miljoen. Het kortlopende deel van deze verplichtingen bedraagt € 15,0 miljoen. De verplichtingen langer dan één jaar en niet langer dan vijf jaar bedragen € 8,7 miljoen. De verplichtingen langer dan vijf jaar bedragen € 2,9 miljoen. De onderhoudscontracten hebben betrekking op terreinen, gebouwen en installaties.

Energiekosten. Met ingang van 1 januari 2024 is een nieuw tweejarig contract afgesloten, met optie tot verlenging. Deze korte termijnverplichting is afhankelijk van het af te nemen volume in 2025 en wordt ingeschat op € 18,1 miljoen

Swanbridge Capital. Erasmus MC heeft samen met van Herk Investment, de Gemeente Rotterdam en dhr. Chahal goedkeuring gegeven aan het oprichten van Swanbridge Capital BV. Swanbridge Capital BV is een investeringsfonds dat zich richt op participaties in jonge Life Science ondernemingen die zich in een vroege fase van productontwikkeling bevinden. Deze ondernemingen hebben vaak nog geen Proof of Concept (PoC) bereikt voor hun technologie, maar bieden hoog potentieel. Erasmus MC Holding BV heeft € 1,5 miljoen toegezegd bij te zullen dragen aan het eigen vermogen van Swanbridge Capital BV. Erasmus MC heeft € 1,5 miljoen toegezegd om bij te zullen dragen aan het eigen vermogen van Erasmus MC Holding BV om dit mogelijk te maken. Naast de financiële steun zal het Erasmus MC ook bijdragen aan de ondersteuning en begeleiding van de participaties van Swanbridge Capital BV zoals in het fondsplan omschreven.

1.2.4 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS per 31 december 2024

Garantie inzake HollandPTC BV. Erasmus MC heeft samen met Leids Universitair Medisch Centrum en Technische Universiteit Delft een garantieverklaring verstrekt aan de EIB te Luxemburg. "EIB Individuele Garant Maximumbedrag": met betrekking tot elke Garant, 33,3 procent van de Gegarandeerde Verplichtingen, vermeerderd met intresten daarop, evenals eventuele onderbrekingskosten, schadevergoedingen, onkosten of andere kosten krachtens Clausule 20 (Kosten) (op voorwaarde dat de maximumbedrag van de hoofdsom van het gewaarborgde krediet (hoofdsom) per individuele Garant onder deze garantie is € 30,0 miljoen).

Ultimo 2024 is de garantstelling van het Erasmus MC in totaal € 21,8 miljoen bestaande uit € 20,0 miljoen hoofdsom en € 1,8 miljoen renteverplichting.

1.2.5 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen x € 1.000	Kosten van ontwikkeling x € 1.000	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectueel eigendom x € 1.000	Kosten van goodwill die van derden is verkregen x € 1.000	Vooruit- betaald op immateriële vaste activa x € 1.000	Totaal x € 1.000
Stand per 1 januari 2024						
- aanschafwaarde	-	-	57.102	-	-	57.102
- cumulatieve afschrijvingen	-	-	40.350	-	-	40.350
Boekwaarde per 1 januari 2024	-	-	16.752	-	-	16.752
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	-	-	7	-	-	7
- afschrijvingen	-	-	10.584	-	-	10.584
- bijzondere waardeverminderingen	-	-	-	-	-	-
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	-	-	-	-	-	-
.cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	-	-	-
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	-	-	-	-	-	-
cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	-	-	-
per saldo	-	-	-	-	-	-
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-	-	-10.577	-	-	-10.577
Stand per 31 december 2024						
- aanschafwaarde	-	-	57.109	-	-	57.109
- cumulatieve afschrijvingen	-	-	50.934	-	-	50.934
Boekwaarde per 31 december 2024	-	-	6.175	-	-	6.175

1.2.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen x € 1.000	Machines en installaties x € 1.000	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting x € 1.000	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa x € 1.000	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa x € 1.000	Totaal x € 1.000
Stand per 1 januari 2024						
- aanschafwaarde	1.218.881	622.405	615.490	81.915	-	2.538.691
- cumulatieve afschrijvingen	661.394	283.258	460.852	-	-	1.405.504
- vooruitontvangen investeringssubsidies	-25.279	-	-	-	-	-25.279
Boekwaarde per 1 januari 2024	<u>532.208</u>	<u>339.147</u>	<u>154.638</u>	<u>81.915</u>	<u>-</u>	<u>1.107.908</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	38.670	8.183	35.152	-8.685	-	73.320
- afschrijvingen	34.154	30.175	42.553	-	-	106.882
- overige waardeverminderingen	-	-	-	735	-	735
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
aanschafwaarde	-	-	-	-	-	-
cumulatieve afschrijvingen	-	-	-	-	-	-
- <i>vooruitontvangen investeringssubsidies</i>						
mutaties	-1.016	-	-	-	-	-1.016
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	58.398	317	66.470	-	-	125.185
cumulatieve afschrijvingen	54.223	309	65.798	-	-	120.330
per saldo	<u>4.175</u>	<u>8</u>	<u>672</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>4.855</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-675</u>	<u>-22.000</u>	<u>-8.073</u>	<u>-9.420</u>	<u>-</u>	<u>-40.168</u>
Stand per 31 december 2024						
- aanschafwaarde	1.199.153	630.271	584.172	72.495	-	2.486.091
- cumulatieve afschrijvingen	641.325	313.124	437.607	-	-	1.392.056
- vooruitontvangen investeringssubsidies	-26.295	-	-	-	-	-26.295
Boekwaarde per 31 december 2024	<u>531.533</u>	<u>317.147</u>	<u>146.565</u>	<u>72.495</u>	<u>-</u>	<u>1.067.740</u>

1.2.7 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen x € 1.000	Leningen groeps- maatschappijen x € 1.000	Overige vorderingen x € 1.000	Totaal x € 1.000
Stand per 1 januari 2024				
- stand per 1 januari 2024	110.957	12.828	1.012	124.797
- af: voorzieningen			-1.012	-1.012
Boekwaarde per 1 januari 2024	<u>110.957</u>	<u>12.828</u>	<u>-</u>	<u>123.785</u>
- aflossingen in 2024		-1.099		-1.099
Saldo financiële vaste activa per 1 januari 2024	<u>110.957</u>	<u>11.729</u>	<u>-</u>	<u>122.686</u>
Mutaties in het boekjaar				
- kapitaalstortingen en overige waardeveranderingen	-887			-887
- resultaat deelnemingen	6.971			6.971
- dividenduitkeringen	-			
- verstrekte leningen		1.750	323	2.073
- aflossingen		-1.299		-1.299
- mutatie voorzieningen			-323	-323
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>6.084</u>	<u>451</u>	<u>-</u>	<u>6.535</u>
Stand per 31 december 2024				
- stand per 31 december 2024	117.041	13.279	1.335	131.655
- af: voorzieningen	-		-1.335	-1.335
Boekwaarde per 31 december 2024	<u>117.041</u>	<u>13.279</u>	<u>-</u>	<u>130.320</u>
- aflossingen in volgend boekjaar		-1.191		-1.191
Saldo financiële vaste activa per 31 december	<u>117.041</u>	<u>12.088</u>	<u>-</u>	<u>129.129</u>

1.2.8 OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN per 31 december 2024

1.2.8.1 Schulden aan banken

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke rente	Restschuld 31 december 2023	Nieuwe leningen in 2024	Aflossing in 2024	Restschuld per 31 december 2024	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2024	Aflossings- wijze	Aflossing 2025	Gestelde zekerheden
		x € 1.000			%	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000			x € 1.000	
NV BNG	2-5-2007	18.000	20	Onderhands	4,534%	3.150	-	900	2.250	-	3	lineair	900	recht op hypotheek
NV BNG	3-6-2011	110.000	35	Onderhands	4,695%	70.714	-	3.143	67.571	51.857	22	lineair	3.143	recht op hypotheek
EIB	9-12-2009	80.000	25	Onderhands	4,028%	35.200	-	3.200	32.000	16.000	10	lineair	3.200	recht op hypotheek
EIB	7-10-2010	123.000	35	Onderhands	3,243%	77.315	-	3.515	73.800	56.229	21	lineair	3.514	recht op hypotheek
EIB	29-3-2012	70.000	35	Onderhands	3,711%	48.000	-	2.000	46.000	36.000	23	lineair	2.000	recht op hypotheek
NV BNG	6-11-2013	35.000	30	Onderhands	3,470%	23.333	-	1.167	22.166	16.333	19	lineair	1.166	recht op hypotheek
EIB	14-11-2013	35.000	30	Onderhands	3,112%	23.333	-	1.167	22.166	16.333	19	lineair	1.166	recht op hypotheek
EIB	31-3-2014	30.000	30	Onderhands	3,200%	21.000	-	1.000	20.000	15.000	20	lineair	1.000	recht op hypotheek
NV BNG	31-3-2014	30.000	30	Onderhands	3,585%	21.000	-	1.000	20.000	15.000	20	lineair	1.000	recht op hypotheek
NV BNG	23-5-2016	75.000	30	Onderhands	2,820%	57.500	-	2.500	55.000	42.500	22	lineair	2.500	recht op hypotheek
NV BNG	29-3-2018	81.000	30	Onderhands	1,980%	66.150	-	2.700	63.450	49.950	24	lineair	2.700	recht op hypotheek
EIB	22-2-2018	92.000	30	Onderhands	1,698%	76.666	-	3.066	73.600	58.267	24	lineair	3.067	recht op hypotheek
NV BNG	29-3-2012	70.000	35	Onderhands	3,850%	48.000	-	2.000	46.000	36.000	23	lineair	2.000	recht op hypotheek
ING Groenbank NV	5-11-2015	10.000	10	Onderhands	1,180%	2.917	-	1.667	1.250	-	1	lineair	1.250	recht op hypotheek
ING Bank NV	5-11-2015	50.000	10	Onderhands	1,940%	47.276	-	641	46.635	-	1	lineair	46.634	recht op hypotheek
ABN-Amro NV	25-10-2007	20.000	20	Onderhands	4,645%	4.000	-	1.000	3.000	-	3	lineair	1.000	geen
ABN-Amro NV	30-12-2014	20.000	9,5	Lease	2,000%	1.150	-	1.150	-	-	0	annuïteit	-	pandrecht
						626.704	-	31.816	594.888	409.469				
													76.240	

1.2.8.2 Overige langlopende schulden

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke rente	Restschuld 31 december 2023	Nieuwe leningen in 2024	Aflossing in 2024	Restschuld per 31 december 2024	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2024	Aflossings- wijze	Aflossing 2025	Gestelde zekerheden
		x € 1.000			%	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000			x € 1.000	
AG Insurance NV	20-11-2015	40.000	20	Onderhands	2,370%	40.000	-	-	40.000	24.000	11	lineair	-	recht op hypotheek
AG Insurance NV	20-11-2015	20.000	20	Onderhands	2,370%	20.000	-	-	20.000	12.000	11	lineair	-	recht op hypotheek
Zorgvastgoed Zeeland BV	1-1-2016	17.365	17	Lease	5,577%	12.184	-	1.143	11.041	4.936	9	annuïteit	1.036	geen
						72.184	-	1.143	71.041	40.936				
													1.036	

1.2.9 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

1.2.9.1 Gesegmenteerde enkelvoudige winst-en-verliesrekening

Segment - Erasmus MC Zorg

	Ref.	2024	2023
		x € 1.000	x € 1.000
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening			
Zorgverzekeringswet	14	1.353.725	1.223.527
Jeugdwet	15	11.780	10.109
Subsidie voor zorgverlening	16	7.838	7.209
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	17	20.270	40.202
Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg	18	273.057	255.790
Baten uit onderaanneming	19	17.834	14.576
		<u>1.684.504</u>	<u>1.551.413</u>
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	20	85.511	78.576
Netto omzet		<u>1.770.015</u>	<u>1.629.989</u>
Overige bedrijfsopbrengsten	21	72.384	69.431
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>1.842.399</u>	<u>1.699.420</u>
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	22	33.307	41.866
Lonen en salarissen	23	715.034	645.492
Sociale lasten	23	75.064	66.055
Pensioenlasten	23	90.676	86.955
Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa	24	97.354	98.552
Overige waardeverminderingen immateriële vaste activa en materiële vaste activa	25	-	1.075
Overige bedrijfskosten	26	743.818	697.109
Som der bedrijfslasten		<u>1.755.253</u>	<u>1.637.104</u>
		87.146	62.316
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	27	15.327	11.437
Rentelasten en soortgelijke kosten	28	-21.975	-22.323
Resultaat voor belastingen		<u>80.498</u>	<u>51.430</u>
Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	29	6.247	-1.352
Resultaat na belastingen		<u><u>86.745</u></u>	<u><u>50.078</u></u>

1.2.9 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

1.2.9.1 Gesegmenteerde enkelvoudige winst-en-verliesrekening

Segment - Erasmus MC O&O

	Ref.	2024	2023
		x € 1.000	x € 1.000
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	20	162.017	171.688
Netto omzet		162.017	171.688
Overige bedrijfsopbrengsten	21	206.854	203.319
Som der bedrijfsopbrengsten		368.871	375.007
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	22	6.625	7.732
Lonen en salarissen	23	192.274	177.036
Sociale lasten	23	21.845	20.027
Pensioenlasten	23	24.977	24.484
Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa	24	18.314	16.953
Overige waardeverminderingen immateriële vaste activa en materiële vaste activa	25	735	14.221
Overige bedrijfskosten	26	121.603	120.538
Som der bedrijfslasten		386.373	380.991
		-17.502	-5.984
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	27	3.492	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	28	-191	-211
Resultaat voor belastingen		-14.201	-6.195
Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	29	724	3.132
Resultaat na belastingen		-13.477	-3.063

1.2.9.2 Aansluiting totaal resultaat met resultaten segmenten

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Segment - Erasmus MC Zorg	86.745	50.078
Segment - Erasmus MC O&O	-13.477	-3.063
Resultaat volgens enkelvoudige winst-en-verliesrekening	73.268	47.015

1.2.9.3 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

BATEN

Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

14. Zorgverzekeringswet

De baten zorgverzekeringswet zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	1.353.725	1.223.527
	<u>1.353.725</u>	<u>1.223.527</u>

De opbrengst zorgverzekeringswet is in het jaar 2024 € 130,2 miljoen hoger dan in het voorgaande jaar, als gevolg van vooral prijsindexatie en verbeterde afspraken met zorgverzekeraars.

15. Jeugdwet

De baten jeugdwet zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Opbrengsten jeugdwet	11.780	10.109
	<u>11.780</u>	<u>10.109</u>

16. Subsidie voor zorgverlening

De baten subsidie voor zorgverlening zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Subsidieregeling kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg	7.838	7.209
	<u>7.838</u>	<u>7.209</u>

17. Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties

De baten beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Beschikbaarheidsbijdragen Zorg: overige vergoedingen vaste segment	20.270	18.941
Subsidieregeling opschaling curatieve zorg Covid-19	-	21.261
	<u>20.270</u>	<u>40.202</u>

18. Beschikbaarheidsbijdrage academische zorg

De baten beschikbaarheidsbijdrage academische zorg zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Beschikbaarheidsbijdragen Zorg: vergoeding academische component (inclusief BBKAZ)	187.320	172.739
Beschikbaarheidsbijdragen opleidingen	85.737	83.051
	<u>273.057</u>	<u>255.790</u>

Beschikbaarheidsbijdragen Zorg: De toename van de beschikbaarheidsbijdragen Zorg in 2024 wordt verklaard door prijsindexatie en door toename van het aandeel van het Erasmus MC.

Beschikbaarheidsbijdragen opleidingen. Hieronder zijn opgenomen de subsidies ten behoeve van de medische vervolgoopleidingen en het Fonds Zorgopleidingen (FZO).

De beschikbaarheidsbijdrage opleidingen is in het jaar 2024 hoger dan in het voorgaande jaar als gevolg van enerzijds prijsindexatie en anderzijds hogere aantallen met betrekking tot de opleidingen.

1.2.9.3 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

BATEN

19. Baten uit onderaanneming

De baten baten uit onderaanneming zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Zorgprestaties tussen instellingen	17.834	14.576
	<u>17.834</u>	<u>14.576</u>

20. Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Rijksbijdrage werkplaatsfunctie	114.117	108.607
Rijksbijdrage medische faculteit van UMC's	128.421	138.891
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	4.990	2.766
Totaal	<u>247.528</u>	<u>250.264</u>

Rijksbijdrage medische faculteit van UMC's. De lagere opbrengst in 2024 wordt vooral verklaard door de eenmalige bate in 2023 voor overheadafslag en waardering Strategy Evaluation Protocol evaluatie.

21. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek):		
- opbrengsten uit EMF, projectmatig	147.813	144.798
- opbrengsten uit opleidingen, parkeren, restaurants en overige diensten	15.396	14.668
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
- doorberekende personeelskosten, niet-projectmatig	28.351	25.892
- andere opbrengsten, subsidies en bijdragen	87.678	87.392
Totaal	<u>279.238</u>	<u>272.750</u>

Opbrengsten uit EMF, projectmatig. De stijging in deze opbrengsten wordt met name veroorzaakt door de toename van door derden gefinancierd onderzoek.

1.2.9.3 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

LASTEN

22. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Personeel niet in loondienst	39.932	49.598
	<u>39.932</u>	<u>49.598</u>

23. Lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Lonen en salarissen	907.308	822.528
Sociale lasten	96.909	86.082
Pensioenlasten	115.653	111.439
Totaal personeelskosten	<u>1.119.870</u>	<u>1.020.049</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in fte's) per segment:		
- Zorg	9.068	8.814
- O&O	2.705	2.657
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van fulltime-eenheden	<u>11.773</u>	<u>11.471</u>

De toename van de personeelskosten met € 99,8 miljoen is als volgt te verklaren:

	x € 1 mln.
Toename van de bezetting	21,7
Stijging door schaaldoorloop, eenmalige uitkering en cao-maatregelen	58,8
Hogere mutatie saldo verlofuren	4,3
Totaal mutatie lonen en salarissen	<u>84,8</u>
Hoger aandeel premies werknemersverzekeringen	10,8
Hogere pensioenlasten	4,2
	<u>99,8</u>

De gemiddelde personeelsbezetting over 2024, omgerekend naar volledige formatieplaatsen, bedraagt 11.773 fte (2023: 11.471 fte). Deze aantallen zijn inclusief uurloners en exclusief personeel niet in loondienst.

Het aantal werknemers buiten Nederland bedraagt over 2024 3 fte (2023: 0 fte).

24. Afschrijvingen op immateriële vaste activa en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Afschrijvingen vaste activa:		
- immateriële vaste activa	10.584	10.534
- materiële vaste activa	106.882	106.311
Subtotaal afschrijvingen vaste activa	<u>117.466</u>	<u>116.845</u>
Vrijval uit vooruitontvangen investeringssubsidies	-1.798	-1.340
Totaal afschrijvingen in resultatenrekening	<u>115.668</u>	<u>115.505</u>

Vrijval uit vooruitontvangen investeringssubsidies. Voor een toelichting op de vooruitontvangen investeringssubsidies wordt verwezen naar de toelichting op de materiële vaste activa bij de enkelvoudige balans.

1.2.9.3 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

LASTEN

25. Overige waardevermindering immateriële vaste activa en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Bijzondere waardeverminderingen van:		
-materiële vaste activa	735	15.296
Totaal	735	15.296

Bijzondere waardevermindering van vaste activa. Voor een toelichting op de bijzondere waardeverminderingen van vaste activa wordt verwezen naar de toelichting op de materiële vaste activa bij de enkelvoudige balans.

26. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	40.054	37.964
Algemene kosten	111.687	119.398
Patiënt-, onderwijs- en onderzoekgebonden kosten	583.684	552.487
Onderhoud en energiekosten	41.530	37.966
Huur en leasing	9.518	8.932
Andere personeelskosten	40.599	37.363
Dotaties en vrijval voorzieningen personele regelingen	33.269	22.538
Dotaties en vrijval overige voorzieningen	5.080	999
Totaal overige bedrijfskosten	865.421	817.647

Algemene kosten. De daling van deze kosten wordt vooral veroorzaakt door lagere buitengebruikstelling van vaste activa (€ 6,9 miljoen) en lagere kosten van externe adviseurs (€ 4,8 miljoen). Daartegenover staan naast algemene prijsindexaties hogere zakelijke lasten en verzekeringen (€ 0,8 miljoen) en hogere ICT-kosten (€ 2,8 miljoen).

Patiënt-, onderwijs- en onderzoekgebonden kosten. Als gevolg van gestegen prijzen, volumes en ontvangen kortingen en uitwerking van andere contractafspraken met zorgverzekeraars zijn de kosten van geneesmiddelen, gassen en bloedproducten € 20,1 miljoen hoger. Verder is er sprake van hogere kosten: prothesen en implantaten (€ 3,7 miljoen), onderzoeksfuncties (€ 1,6 miljoen), onderzoeks- en behandelingsmiddelen (€ 1,8 miljoen), instrumentarium en apparatuur (€ 1,7 miljoen), overige patiënt- en onderzoekgebonden kosten (€ 2,3 miljoen).

Onderhoud en energiekosten. De kosten van energie zijn ten opzichte van 2023 toegenomen met € 2,6 miljoen. De onderhoudskosten zijn toegenomen met € 0,9 miljoen.

Andere personeelskosten. De stijging van deze kosten betreft voornamelijk hogere reiskostenvergoeding woon-werk (€ 1,1 miljoen), functiegebonden kosten medisch specialisten (€ 0,8 miljoen) en overige andere personeelskosten (€ 2,5 miljoen). Een daling is te zien bij de kosten opleiding en vorming (€ 0,7 miljoen) en de kosten voor voorgescreven kleding (€ 0,6 miljoen).

Dotaties en vrijval voorzieningen personele regelingen. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar het verloopoverzicht van de voorzieningen voor personele regelingen in de toelichting op de enkelvoudige balans onder paragraaf 9. *Voorzieningen.*

Dotaties en vrijval overige voorzieningen. In 2024 bestaat deze post met name uit de volgende dotaties: voorziening voor medische claims, geschillen en rechtsgedingen van € 2,5 miljoen (2023: € 1,8 miljoen), voorziening dubieuze debiteuren van € 1,8 miljoen (2023: vrijval € -1,0 miljoen), voorziening asbestsanering van € 0,4 miljoen (2023: vrijval € -0,9 miljoen), voorziening voor EMF-projecten van € 0,1 miljoen (2023: dotatie € 1,0 miljoen) en de overige voorzieningen € 0,3 miljoen (2023: € 0,1 miljoen).

1.2.9.3 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

LASTEN

27. Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	18.819	11.437
Totaal rentebaten en soortgelijke opbrengsten	18.819	11.437

De rentebaten die voortvloeien uit transacties met groepsmaatschappijen bedragen € 0,5 miljoen (2023: € 0,8 miljoen). De rentebaten zijn met name gestegen door de positieve rente op banksaldi en rente op deposito's.

28. Rentelasten en soortgelijke kosten

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Rentelasten en soortgelijke kosten	-22.166	-22.534
Totaal rentelasten en soortgelijke opbrengsten	-22.166	-22.534

In 2024 zijn geen nieuwe leningen met de banken.

29. Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen bedraagt:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	6.971	1.780
Totaal resultaat uit deelnemingen	6.971	1.780

De specificatie is als volgt:

	2024	2023
	x € 1.000	x € 1.000
Erasmus MC Holding BV (100%)	404	-4.146
Admiraal de Ruyter Ziekenhuis BV (100%)	6.567	5.926
	6.971	1.780

1.2.9.3 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

30. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

(in deze tabellen zijn alle bedragen in euro's vermeld)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op het Erasmus MC van toepassing zijnde regelgeving: het WNT-maximum voor de zorg, totaalscore 14 en klasse V. Het bezoldigingsmaximum in 2024 voor het Erasmus MC is € 233.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Voor de leden van de Raad van Toezicht geldt het voor de instelling geldende bezoldigingsmaximum (€ 233.000). Voor de voorzitter bedraagt het 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

30.1 Bezoldiging topfunctionarissen

	S. Sleijfer ¹⁾	J.G. Boonstra	P.A.M. Boomkamp	D.M. Schraven
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Bestuur/ Decaan	Vicevoorzitter Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	230.560	209.634	209.634	209.634
Beloningen betaalbaar op termijn	23.440	23.366	23.366	23.366
Subtotaal	254.000	233.000	233.000	233.000
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	254.000	233.000	233.000	233.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-
Totale bezoldiging	254.000	233.000	233.000	233.000
Het bedrag van de overschrijding	-	-	-	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2023				
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor 2023 in fte	1,0	1,0	1,0	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	222.905	200.424	200.424	200.424
Beloningen betaalbaar op termijn	22.659	22.576	22.576	22.576
Totale bezoldiging 2023	245.564	223.000	223.000	223.000
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	246.700	223.000	223.000	223.000

¹⁾ Conform besluit van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport d.d. 21 juni 2022 mag het bezoldigingsmaximum voor de heer prof. dr. S. Sleijfer vanaf 1 juli 2021 worden bepaald op het maximum zoals dat krachtens de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg- en welzijnssector gold voor 2015. Voor het jaar 2024 bedraagt het bezoldigingsmaximum € 254.000 en voor 2023 € 246.700.

1.2.9.3 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

30.2 Bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

	M. Trompetter ¹⁾	M. Lückérath - Rovers	E.A. Bakkum	R. Konterman
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Toezicht	Vicevoorzitter Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	34.950	23.300	23.300	23.300
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	34.950	23.300	23.300	23.300
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-
Totale bezoldiging	34.950	23.300	23.300	23.300
Het bedrag van de overschrijding	-	-	-	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2023				²⁾
Aanvang en einde functievervulling in 2023		1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging				
Totale bezoldiging 2023	-	22.300	22.300	24.100
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	-	22.300	22.300	22.300

¹⁾ Mevrouw M. Trompetter is vanaf 1 januari 2024 toetreden tot de Raad van Toezicht. Zij vervult vanaf deze datum de functie van voorzitter van de Raad van Toezicht.

²⁾ De heer Konterman is vanaf 1 december 2022 lid van de Raad van Toezicht. In het jaar 2022 is er geen bezoldiging uitbetaald voor deze functievervulling. In het jaar 2023 is er bezoldiging van € 24.100 uitbetaald en hiervan heeft € 1.800 betrekking op december 2022 en heeft € 22.300 betrekking op het jaar 2023.

1.2.9.3 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

	J. Verhagen	P.G. de Vries ³⁾	J. Turkesteen ⁴⁾
Functiegegevens	Lid Raad van Toezicht	Voorzitter Raad van Toezicht	Vicevoorzitter Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1-31/12		
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	23.300		
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	23.300		
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-		
Totale bezoldiging	23.300		
Het bedrag van de overschrijding	-		
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan			
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling is toegestaan	n.v.t.		
Gegevens 2023			
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/9-31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 28/2
Bezoldiging			
Totale bezoldiging 2023	7.433	33.450	3.605
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	7.454	33.450	3.605

³⁾ De heer P.G. de Vries is per 1 januari 2024 teruggetreden uit de Raad van Toezicht en hij vervulde tot ultimo 2023 de functie van voorzitter van de Raad van Toezicht.

⁴⁾ De heer J. Turkesteen is per 1 maart 2023 teruggetreden uit de Raad van Toezicht.

1.2.9.3 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING over 2024

30.3 Bezoldiging niet-topfunctionarissen

Functiegegevens	Hoogleraar	Hoogleraar	Hoogleraar	Hoogleraar
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 -31/12	1/1 -31/12	1/1 -31/12	1/1 -31/12
Omvang dienstverband in fte	1,0	1,0	1,0	0,7
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	212.827	221.643	222.554	219.154
Beloningen betaalbaar op termijn	23.367	23.400	23.421	16.597
Totale bezoldiging	236.194	245.043	245.975	235.751
Individueel toepasselijk drempelbedrag bezoldiging	233.000	233.000	233.000	163.100
Verplichte motivering	1)	1)	1)	1)

Gegevens 2023

Functie(s) in 2023	Hoogleraar	Hoogleraar	Hoogleraar	Hoogleraar
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 -31/12	1/1 -31/12	1/1 -31/12	1/1 -31/12
Omvang dienstverband 2023 in fte	1,0	1,0	1,0	0,7
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	204.733	216.681	216.709	208.313
Beloningen betaalbaar op termijn	22.586	21.401	22.644	16.038
Totale bezoldiging 2023	227.319	238.082	239.353	224.351

Functiegegevens	Hoogleraar
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 -31/12
Omvang dienstverband in fte	1,0
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	247.639
Beloningen betaalbaar op termijn	23.207
Totale bezoldiging	270.846
Individueel toepasselijk drempelbedrag bezoldiging	233.000
Verplichte motivering	1)

Gegevens 2023

Functie(s) in 2023	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	
Omvang dienstverband 2023 in fte	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-
Totale bezoldiging 2023	-

1) Voor hoogleraren en overige functionarissen (niet BIG geregistreerd) gelden de salarisschalen van de CAO-UMC. In uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken. Dit kan bijvoorbeeld in situaties dat vergelijkbare functies elders hoger worden gewaardeerd of vanwege de individuele kwaliteiten van voor het Erasmus MC beeldbepalende medewerkers. In die gevallen kan, door middel van toelagen, een hoger salaris worden verstrekt.

1.2.10 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Bestuur heeft de jaarrekening 2024 vastgesteld in de vergadering van 24 april 2025.

De Raad van Toezicht heeft de jaarrekening 2024 goedgekeurd en bekrachtigd in de vergadering van 24 april 2025.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatbestemming in paragraaf 1.1.10.3 toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2024.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

prof. dr. S. Sleijfer
Voorzitter Raad van Bestuur / Decaan

drs. M. Trompetter
Voorzitter Raad van Toezicht

dr. J.G. Boonstra
Vicevoorzitter Raad van Bestuur

prof. dr. M. Lückérath - Rovers
Vicevoorzitter Raad van Toezicht

dr. ir. P.A.M. Boomkamp
Lid Raad van Bestuur

dr. E.A. Bakkum
Lid Raad van Toezicht

ir. D.M. Schraven
Lid Raad van Bestuur

R. Konterman
Lid Raad van Toezicht

drs. J. Verhagen RA MGA
Lid Raad van Toezicht

Origineel getekend door Raad van Bestuur en Raad van Toezicht op 24 april 2025.

Overige gegevens

- 1 Regeling resultaatbestemming
- 2 Nevenvestigingen
- 3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

OVERIGE GEGEVENS

Regeling resultaatbestemming

De bestemming van het resultaat vindt plaats rekening houdend met de bepalingen die gelden voor een publiekrechtelijke rechtspersoon en zorginstelling. Dit houdt onder andere in dat gerealiseerde resultaten ingezet dienen te worden voor de (instandhouding van de) kerntaken van het Erasmus MC.

Vanuit die bepalingen en uitgangspunten is de resultaatbestemming zoals opgenomen in paragraaf 1.1.10. opgesteld.

Nevenvestigingen

Rotterdam Science Tower (RST): De Erasmus MC Incubator is gevestigd op de 18e verdieping van de Rotterdam Science Tower, Marconistraat 16 te Rotterdam. RST is een multifunctioneel bedrijfsverzamelgebouw: een unieke mix van laboratoriumruimte, kantoorruimte en faciliteiten voor laboratorium onderwijs.

RST is één van de initiatieven binnen Rotterdam, waarmee de stad innovatie op het gebied van Life & Health Sciences stimuleert. Als centrum voor deze activiteiten is RST optimaal uitgerust om een belangrijke rol te spelen in deze sector. In RST zijn onder meer bedrijven gehuisvest die actief zijn in life sciences: medische start-ups en spin-offs van het Erasmus MC. Verder is de opleiding laboratoriumtechniek (onderdeel van ROC Zadkine) in RST gevestigd.

Buitenhaven: Op de locatie Buitenhaven (Haringvliet 72 te Rotterdam) zijn gevestigd KinderHaven, DermaHaven en het Centrum voor Pijngeneeskunde.

KinderHaven is een polikliniek voor kinderen van 0 tot 18 jaar met astma, allergie/eczeem of neurologische problemen, zoals gedragsproblemen of hoofdpijn. Dit poliklinische centrum is opgezet door het Erasmus MC-Sophia.

DermaHaven is een polikliniek voor alle soorten huidbehandelingen. DermaHaven BV is een 100% dochtermaatschappij van het Erasmus MC.

Het Centrum voor Pijngeneeskunde onderzoekt en behandelt patiënten met chronische, acute en oncologische pijn. Het Centrum voor Pijngeneeskunde is onderdeel van het Erasmus MC.

De afdeling Epidemiologie heeft tevens een vestiging op de Briandplaats 15 te Rotterdam.

De afdeling Radiotherapie heeft tevens een vestiging naast het Albert Schweitzer Ziekenhuis locatie Dordwijk, Karel Lotsyweg 40 te Dordrecht.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Erasmus Universitair Medisch Centrum Rotterdam

Verklaring over de jaarrekening 2024

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Erasmus Universitair Medisch Centrum Rotterdam ('de entiteit') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de entiteit en de groep (de entiteit samen met haar dochtermaatschappijen) op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en de bepalingen bij en krachtens de Wet normering topinkomens ('WNT').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024 van Erasmus Universitair Medisch Centrum Rotterdam te Rotterdam gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening van de groep en de enkelvoudige jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2024;
- de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2024; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en de bepalingen bij en krachtens de WNT.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Erasmus Universitair Medisch Centrum Rotterdam zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, en of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en RJ 400 is vereist voor het bestuursverslag, op grond van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG is vereist voor het Verslag Raad van Toezicht en op grond van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG is vereist voor de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en RJ 400 en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG, alsmede voor het toevoegen van het Verslag Raad van Toezicht.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en de bepalingen bij en krachtens de WNT; en voor
- een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de entiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de entiteit te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de entiteit.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid en is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de controlestandaarden is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer hier sprake van is.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Rotterdam, 25 april 2025

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door R. Goldstein RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2024 van Erasmus Universitair Medisch Centrum Rotterdam

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de groepscontrole om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsonderdelen binnen de groep als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening. Tevens zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de beoordeling van de controlewerkzaamheden die in het kader van de groepscontrole zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige ongedeelde verantwoordelijkheid voor ons oordeel.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Bijlage

1 Verantwoording werkplaatsfunctie

1 VERANTWOORDING WERKPLAATSFUNCTIE

De verantwoording over de besteding van de Rijksbijdrage Werkplaatsfunctie 2024 is opgesteld aan de hand van het "CapGemini model" waarover met het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) is afgesproken dat het voor de verantwoording gebruikt kan worden.

Het model is eind 2017 geëvalueerd. Er hebben naar aanleiding hiervan marginale aanpassingen plaats gevonden, welke zijn afgestemd binnen de NFU en met de VSNU. Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is hierover geïnformeerd. Het Erasmus MC heeft het afgesproken model conform toegepast.

Kostentoerekening Werkplaatsfunctie

	Grondslag	% WPF	WPF	Aandeel van huidig Werkplaats- budget
Kosten gebouwen en terreinen	103.113.218	25%	25.778.305	22,6%
Genormeerde rente en afschrijvingen cf. DHAZ (Bron: OCW)	71.326.644	25%	17.831.661	15,6%
<i>Stand augustus 2024 (in € 1.000)</i>			17.831.661	
<i>Mutaties december 2024 (in € 1.000)</i>			-	
Overige gebouwgebonden kosten	26.488.812	25%	6.622.203	5,8%
Indirecte kosten (20% van directe kosten)	5.297.762	25%	1.324.441	1,2%
Kosten medische en overige inventaris	49.793.126	25%	12.448.283	10,9%
Afschrijvingen	27.368.195	25%	6.842.049	6,0%
Kosten van kapitaal	1.368.410	25%	342.103	0,3%
Huur, Lease	2.505.827	25%	626.457	0,5%
Verbruik, onderhoud en reparatie	15.041.274	25%	3.760.319	3,3%
Indirecte kosten (20% van directe kosten)	3.509.420	25%	877.355	0,8%
Kosten personeel	168.543.999	25%	42.351.741	37,0%
Medisch specialisten & ondersteuning				
Salaris medisch specialisten	66.484.166	33%	21.939.775	19,2%
Salaris niet-wetenschappelijk personeel t.b.v. medisch specialisten	13.296.833	20%	2.659.367	2,3%
Indirecte kosten (20% van directe kosten)	15.956.200	20%	3.191.240	2,8%
Overige wetenschappelijke staf & ondersteuning				
Salaris wetenschappelijke staf	43.337.381	20%	8.667.476	7,6%
Salaris niet-wetenschappelijk personeel t.b.v. wetenschappelijke staf	17.334.952	20%	3.466.990	3,0%
Indirecte kosten (20% van directe kosten)	12.134.467	20%	2.426.893	2,1%
Totale vertragskosten			37.974.741	33,3%
<i>Waarvan intern</i>			32.936.796	28,9%
<i>Waarvan extern (affiliatie)</i>			5.037.945	4,4%
Affiliatie	5.037.945	100%	5.037.945	4,4%
<i>Affiliatievergoedingen</i>	4.579.950			
<i>Indirecte kosten (10% van directe kosten)</i>	457.995			
Overige kosten	5.243.109	100%	5.243.109	4,6%
Wachtgeld	5.243.109	100%	5.243.109	4,6%
Totaal berekend			123.796.179	108,4%
Rijksbijdrage Werkplaatsfunctie 2024 (BRON: OCW)			114.117.109	100,0%
Verschil			9.679.070	8,4%